

Spis treści

I Akty ustawodawcze

DYREKTYWY

- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/51/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniająca dyrektywy 2003/71/WE i 2009/138/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 1095/2010 w zakresie uprawnień Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych) oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) 1
- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylająca dyrektywę 1999/5/WE ⁽¹⁾ 62

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG

I

(Akty ustawodawcze)

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/51/UE

z dnia 16 kwietnia 2014 r.

zmieniająca dyrektywy 2003/71/WE i 2009/138/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 1095/2010 w zakresie uprawnień Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych) oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 50, 53, 62 i 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Kryzys finansowy w 2007 i 2008 r. ujawnił istotne wady w nadzorze finansowym, zarówno w poszczególnych przypadkach, jak i w podejściu do systemu finansowego jako całości. Nadzór oparty na modelach krajowych nie nadąża za globalizacją finansową i nie może sprostać sytuacji, w której europejskie rynki finansowe są zintegrowane i połączone, a liczne instytucje finansowe działają na szczeblu transgranicznym. Kryzys ujawnił wady w zakresie współpracy, koordynacji, spójnego stosowania przepisów prawa Unii i zaufania pomiędzy właściwymi organami krajowymi.
- (2) W wielu rezolucjach przyjętych przed kryzysem finansowym i w czasie jego trwania Parlament Europejski wzywał do większej integracji europejskiego nadzoru, aby zapewnić rzeczywiste równe szanse dla wszystkich podmiotów na szczeblu unijnym oraz by taki nadzór odzwierciedlał postępującą integrację rynków finansowych w Unii (w szczególności w rezolucji z dnia 13 kwietnia 2000 r. w sprawie komunikatu Komisji dotyczącego wprowadzania ram dla rynków finansowych: plan działania z dnia 21 listopada 2002 r. w sprawie zasad nadzoru ostrożnościowego w Unii Europejskiej, z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie polityki usług finansowych (2005–2010) — białej księgi, z dnia 23 września 2008 r. z zaleceniami dla Komisji w sprawie funduszy hedgingowych i private equity, z dnia 9 października 2008 r. z zaleceniami dla Komisji w sprawie działań następczych w związku z procedurą Lamfalussy'ego: przyszła struktura nadzoru oraz w swych stanowiskach z dnia 22 kwietnia 2009 r. w sprawie zmienionego wniosku w sprawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) i z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie agencji ratingowych).

⁽¹⁾ Dz.U. C 159 z 28.5.2011, s. 10.⁽²⁾ Dz.U. C 218 z 23.7.2011, s. 82.⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 11 marca 2014 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 14 kwietnia 2014 r.

- (3) W listopadzie 2008 r. Komisja upoważniła grupę wysokiego szczebla, której przewodził Jacques de Larosière, do sformułowania zaleceń dotyczących sposobu wzmocnienia europejskich porozumień nadzorczych w celu zapewnienia lepszej ochrony obywatelom Unii i odbudowania zaufania do systemu finansowego. W swoim sprawozdaniu końcowym przedstawionym dnia 25 lutego 2009 r. („sprawozdanie de Larosière’a”) grupa wysokiego szczebla zaleciła wzmocnienie ram nadzorczych w celu zmniejszenia ryzyka i dotkliwości przyszłych kryzysów finansowych. W sprawozdaniu zalecono dogłębne reformy struktury nadzorczej sektora finansowego w Unii. W sprawozdaniu de Larosière’a wyrażono również opinię, że należy stworzyć Europejski System Nadzoru Finansowego złożony z trzech europejskich urzędów nadzoru, z których każdy byłby odpowiedzialny za jeden sektor: bankowy, kapitałowy oraz ubezpieczeń i pracowniczych programów emerytalnych, a także że należy powołać Europejską Radę ds. Ryzyka Systemowego.
- (4) Stabilność finansowa jest warunkiem koniecznym do tego, by gospodarka realna mogła zapewniać miejsca pracy, kredyty i wzrost. Kryzys finansowy ujawnił istotne wady nadzoru finansowego, który nie był w stanie przewidzieć negatywnych zmian o charakterze makroostrożnościowym ani zapobiec nagromadzeniu się nadmiernego ryzyka w systemie finansowym.
- (5) W konkluzjach z posiedzenia w dniach 18 i 19 czerwca 2009 r. Rada Europejska zaleciła utworzenie Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego obejmującego trzy nowe europejskie urzędy nadzoru. Zaleciła również, aby celem systemu było podwyższenie jakości i zwiększenie spójności nadzoru krajowego, wzmocnienie nadzoru nad grupami transgranicznymi i utworzenie wspólnego europejskiego regulaminu mającego zastosowanie do wszystkich instytucji finansowych na rynku wewnętrznym. Rada Europejska zaznaczyła, że europejskie urzędy nadzoru (ESA) powinny również posiadać uprawnienia nadzorcze w stosunku do agencji ratingowych, oraz zwróciła się do Komisji o przygotowanie konkretnych wniosków dotyczących możliwości odgrywania przez Europejski System Nadzoru Finansowego (ESNF) istotnej roli w sytuacjach kryzysowych.
- (6) W 2010 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły trzy rozporządzenia ustanawiające ESA: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 ⁽¹⁾ w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego) (EBA), rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 ⁽²⁾ w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych) (EIOPA) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 ⁽³⁾ w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) (ESMA), które to rozporządzenia są częścią ESNF.
- (7) W celu zapewnienia efektywnego funkcjonowania ESNF niezbędne są zmiany unijnych aktów ustawodawczych w dziedzinie funkcjonowania trzech ESA. Zmiany te dotyczą określenia zakresu niektórych uprawnień ESA, uwzględnienia niektórych uprawnień w aktualnych procesach ustanowionych w odpowiednich unijnych aktach ustawodawczych oraz wprowadzenia zmian w celu zapewnienia ich sprawnego i efektywnego funkcjonowania w kontekście ESNF.
- (8) Oprócz ustanowienia ESA należy zatem opracować jednolity zbiór przepisów w celu zapewnienia spójnej harmonizacji i jednolitego stosowania, co przyczyni się do jeszcze bardziej efektywnego funkcjonowania rynku wewnętrznego i skuteczniejszego wdrażania nadzoru na szczeblu mikro. Rozporządzenia ustanawiające ESNF przewidują prawo ESA do opracowywania projektów standardów technicznych w obszarach szczegółowo określonych w odpowiednich przepisach i przedstawiania ich Komisji w celu przyjęcia zgodnie z art. 290 i 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w drodze aktów delegowanych lub aktów wykonawczych. Podczas gdy w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/78/UE ⁽⁴⁾ określono pierwszy zbiór tych obszarów, w niniejszej dyrektywie należy określić dalsze obszary, w szczególności w odniesieniu do dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/71/WE i 2009/138/WE ⁽⁵⁾ oraz w odniesieniu do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009 ⁽⁶⁾, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylenia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/79/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 48).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/77/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/78/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w odniesieniu do uprawnień Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych) oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 120).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącznie II) (Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie agencji ratingowych (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 1).

- (9) Odpowiednie akty ustawodawcze powinny określać obszary, w których ESA przysługuje prawo do opracowywania projektów standardów technicznych, oraz sposób przyjmowania tych standardów. W odpowiednich aktach ustawodawczych należy ustanowić elementy, warunki i treść określone w art. 290 TFUE w przypadku aktów delegowanych.
- (10) Wyznaczając obszary, odnośnie do których opracowywane będą standardy techniczne, należy zachować odpowiednią równowagę między potrzebą opracowania jednolitego zbioru zharmonizowanych przepisów, a dążeniem do uniknięcia nadmiernie skomplikowanych uregulowań i trudności w ich egzekwowaniu. Należy wybrać tylko te obszary, w przypadku których spójne przepisy techniczne istotnie i skutecznie przyczynią się do osiągnięcia celów odpowiednich aktów ustawodawczych, gwarantując jednocześnie, że decyzje polityczne będą podejmowane przez Parlament Europejski, Radę i Komisję przy zachowaniu zwyczajowych procedur.
- (11) Standardy techniczne powinny dotyczyć kwestii ściśle technicznych, których opracowanie wymaga specjalistycznej wiedzy ekspertów w dziedzinie nadzoru. Regulacyjne standardy techniczne przyjęte jako akty delegowane zgodnie z art. 290 TFUE powinny dalej opracowywać, doprecyzowywać i określać warunki spójnej harmonizacji przepisów zawartych w aktach ustawodawczych przyjętych przez Parlament Europejski i Radę, uzupełniających lub zmieniających niektóre inne niż istotne elementy aktu ustawodawczego. Z drugiej strony, wykonawcze standardy techniczne przyjęte jako akty wykonawcze zgodnie z art. 291 TFUE powinny określać warunki jednolitego stosowania aktów ustawodawczych. Stosowanie standardów technicznych nie powinno wiązać się z podejmowaniem decyzji politycznych.
- (12) W przypadku regulacyjnych standardów technicznych właściwe jest zastosowanie odpowiednio procedury przewidzianej w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1095/2010. Wykonawcze standardy techniczne powinny być przyjmowane odpowiednio zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.
- (13) Regulacyjne i wykonawcze standardy techniczne powinny przyczyniać się do powstania jednolitego zbioru przepisów w dziedzinie usług finansowych zatwierdzonego przez Radę Europejską w konkluzjach z czerwca 2009 r. Jako że pewne wymogi zawarte w aktach ustawodawczych Unii nie są w pełni zharmonizowane, oraz zgodnie z zasadą nadzoru ostrożnościowego, regulacyjne i wykonawcze standardy techniczne w zakresie opracowywania, doprecyzowywania lub określania warunków stosowania tych wymogów nie powinny uniemożliwiać państwom członkowskim żądania dodatkowych informacji ani nakładania bardziej rygorystycznych wymogów. Regulacyjne i wykonawcze standardy techniczne powinny zatem umożliwiać państwom członkowskim żądanie dodatkowych informacji lub nakładanie bardziej rygorystycznych wymogów w określonych obszarach, jeżeli taka uznaniowość jest przewidziana w tych aktach ustawodawczych.
- (14) Zgodnie z rozporządzeniami (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 1095/2010 przed przedstawieniem regulacyjnych lub wykonawczych standardów technicznych Komisji ESA powinny przeprowadzić, w stosownych przypadkach, otwarte konsultacje społeczne na temat tych standardów oraz dokonać analizy ewentualnych kosztów i korzyści z nimi związanych.
- (15) Regulacyjne i wykonawcze standardy techniczne powinny dopuszczać stosowanie środków przejściowych w odpowiednich terminach, jeżeli koszty natychmiastowego wdrożenia byłyby zbyt wysokie w porównaniu z korzyściami, które mogłyby przynieść stosowanie środków przejściowych.
- (16) W chwili przyjęcia niniejszej dyrektywy prace związane z przygotowaniem pierwszego zestawu środków służących wdrożeniu przepisów ramowych na mocy dyrektywy 2009/138/WE oraz konsultacje dotyczące tych środków są na zaawansowanym etapie. Z myślą o wczesnej finalizacji tych środków należy zezwolić Komisji — w okresie przejściowym — na przyjęcie regulacyjnych standardów technicznych przewidzianych w niniejszej dyrektywie zgodnie z procedurą przyjmowania aktów delegowanych. Wszelkie zmiany takich aktów delegowanych lub — po zakończeniu okresu przejściowego — wszelkie regulacyjne standardy techniczne służące wdrożeniu dyrektywy 2009/138/WE powinny być przyjmowane zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

- (17) Ponadto należy umożliwić EIOPA — po zakończeniu dwuletniego okresu przejściowego — proponowanie aktualizacji szeregu aktów delegowanych w formie regulacyjnych standardów technicznych. Te aktualizacje powinny ograniczać się do aspektów technicznych odpowiednich aktów delegowanych i nie powinny pociągać za sobą strategicznych decyzji ani wyborów politycznych.
- (18) W przypadku przygotowywania i opracowywania przez EIOPA regulacyjnych standardów technicznych w celu dostosowania aktów delegowanych do technicznego rozwoju rynków finansowych Komisja powinna zapewnić jednocześnie, terminowe i odpowiednie przekazywanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informacji dotyczących zakresu tych projektów regulacyjnych standardów technicznych.
- (19) Rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 1095/2010 przewidują mechanizm rozstrzygania sporów między krajowymi organami nadzoru. W przypadku gdy krajowy organ nadzoru nie wyraża zgody na stosowanie procedury, na podjęte działanie lub jego niepodjęcie przez inny krajowy organ nadzoru w obszarach określonych w unijnych aktach ustawodawczych zgodnie z tymi rozporządzeniami, w których zgodnie z odpowiednimi aktami ustawodawczymi wymagana jest współpraca, koordynacja lub wspólny proces decyzyjny ze strony krajowych organów nadzoru więcej niż jednego państwa członkowskiego, dany ESA — na wniosek jednego z krajowych organów nadzoru, których to dotyczy — powinien mieć możliwość udzielenia pomocy organom w wypracowaniu porozumienia w terminie określonym przez ESA, który uwzględnia odpowiednie terminy określone w odpowiednich przepisach, jak również pilność i złożoność sporu. Jeśli spór będzie trwał nadal, ESA powinien mieć możliwość rozstrzygnięcia sprawy.
- (20) Rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 1095/2010 wymagają, by w przepisach sektorowych zostały określone przypadki, w których można zastosować mechanizm rozstrzygania sporów między krajowymi organami nadzoru. W niniejszej dyrektywie należy określić pierwszy zbiór takich przypadków w sektorze ubezpieczeń i reasekuracji i nie należy ograniczać możliwości włączenia w przyszłości innych przypadków. Niniejsza dyrektywa nie powinna uniemożliwiać ESA działania zgodnie z innymi uprawnieniami ani wypełniania zadań określonych w rozporządzeniach (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 1095/2010, co dotyczy również niewiążącej mediacji i dążenia do konsekwentnego, wydajnego i skutecznego stosowania przepisów Unii. Ponadto w obszarach, w których odpowiednie przepisy przewidują już pewną formę niewiążącej mediacji lub w których istnieją terminy podejmowania wspólnych decyzji przez jeden lub więcej niż jeden krajowy organ nadzoru, zmiany są niezbędne w celu zapewnienia przejrzystości i zminimalizowania zakłóceń w procesie podejmowania wspólnej decyzji, a także w celu umożliwienia ESA rozstrzygania sporów w sytuacjach, w których jest to niezbędne. Wiążąca procedura rozstrzygania sporów została opracowana z myślą o sytuacjach, w których krajowe organy nadzoru nie są w stanie porozumieć się między sobą w kwestiach proceduralnych lub merytorycznych dotyczących zgodności z przepisami Unii.
- (21) W związku z tym niniejsza dyrektywa powinna określać sytuacje, w których może zaistnieć potrzeba rozstrzygnięcia kwestii proceduralnych lub merytorycznych w kontekście zgodności z prawem Unii oraz w których krajowe organy nadzoru mogą nie być w stanie rozstrzygnąć danej kwestii we własnym zakresie. W takiej sytuacji jeden z zainteresowanych krajowych organów nadzoru powinien mieć możliwość zgłoszenia danej kwestii danemu ESA. Dany ESA powinien działać zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym ten urząd oraz z niniejszą dyrektywą. ESA powinien mieć możliwość wymagania od odpowiednich krajowych organów nadzoru podejmowania konkretnych działań lub zrezygnowania z nich w celu rozstrzygnięcia danej sprawy oraz zapewnienia zgodności z prawem Unii, uwzględniając wiążące skutki dla odpowiednich krajowych organów nadzoru. W przypadkach gdy odpowiedni unijny akt ustawodawczy przyznaje prawo decydowania państwom członkowskim, decyzje podjęte przez dany ESA nie powinny zastępować wykonywania tego prawa przez krajowe organy nadzoru, gdy wykonywanie to jest zgodne z prawem unijnym.
- (22) Dyrektywa 2009/138/WE przewiduje wspólne decyzje w zakresie zatwierdzania wniosków o stosowanie modelu wewnętrznego na szczeblu grupy i jednostki zależnej, zatwierdzania wniosków o podporządkowanie jednostki zależnej art. 238 i 239 tej dyrektywy oraz identyfikacji organu sprawującego nadzór nad grupą na podstawie innej niż kryteria określone w art. 247 tej dyrektywy. We wszystkich tych obszarach zmiana powinna zawierać jednoznacznie stwierdzenie, że w przypadku sporu EIOPA przysługuje prawo do rozstrzygnięcia sporu przy zastosowaniu procedury określonej w rozporządzeniu (UE) nr 1094/2010. Takie podejście wyraźnie pokazuje, że o ile EIOPA nie powinien zastępować krajowych organów nadzoru w wykonywaniu uprawnień decyzyjnych, powinno być możliwe rozstrzyganie sporów i wzmacnianie współpracy przed podjęciem ostatecznej decyzji przez krajowy organ nadzoru lub przed wydaniem jej instytucji. EIOPA powinien rozstrzygać spory w drodze mediacji między sprzecznymi stanowiskami organów nadzoru.

- (23) Nowa struktura nadzoru stworzona przez ESNF będzie wymagać ścisłej współpracy krajowych organów nadzoru z ESA. Zmiany odpowiednich aktów ustawodawczych powinny zagwarantować, że nie będzie przeszkód prawnych uniemożliwiających wykonywanie zobowiązań w zakresie przekazywania informacji określonych w rozporządzeniach (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz że dostarczanie danych nie prowadzi do zbędnych obciążeń administracyjnych.
- (24) Zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji powinny być zobowiązane do przekazywania ich krajowym organom nadzoru jedynie takich informacji, które są istotne z punktu widzenia nadzoru, biorąc pod uwagę cele nadzoru określone w dyrektywie 2009/138/WE. Informacje dotyczące pełnego wykazu aktywów pozycja po pozycji oraz inne informacje, które należy przekazywać częściej niż raz w roku, powinny być wymagane jedynie w przypadku, gdy dodatkowa wiedza uzyskana przez krajowe organy nadzoru w celu monitorowania kondycji finansowej zakładów lub uwzględnienia potencjalnego wpływu ich decyzji na stabilność finansową przewyższa obciążenie związane z obliczeniem i dostarczeniem tych informacji. Po dokonaniu oceny charakteru, skali i złożoności ryzyk właściwych dla działalności zakładu krajowe organy nadzoru powinny mieć możliwość dopuszczania ograniczeń częstotliwości i zakresu informacji, które należy dostarczyć, lub stosowania zwolnień z obowiązku przekazywania pełnego wykazu aktywów pozycja po pozycji jedynie w przypadku, gdy zakład nie przekracza określonych progów. Należy zagwarantować, że najmniejsze zakłady będą uprawnione do korzystania z ograniczeń i zwolnień oraz że zakłady te nie posiadają łącznie więcej niż 20 % udziału w rynku ubezpieczeń na życie i reasekuracji ubezpieczeń na życie lub rynku ubezpieczeń innych niż na życie i reasekuracji ubezpieczeń innych niż na życie w danym państwie członkowskim.
- (25) W celu zagwarantowania, że informacje dostarczone przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji posiadające udziały kapitałowe w innych zakładach lub przez ubezpieczeniowe spółki holdingowe na poziomie grupy są dokładne i kompletne, krajowe organy nadzoru nie powinny dopuszczać ograniczeń wymaganych informacji lub odstępstw od obowiązku przekazywania pełnego wykazu aktywów pozycja po pozycji w stosunku do zakładów, które należą do grupy, chyba że krajowy organ nadzoru jest przekonany, że procedura sprawozdawczości byłaby niewłaściwa, zważywszy na charakter, skalę i złożoność ryzyk właściwych dla działalności grupy.
- (26) W obszarach, w których Komisji przysługują obecnie wynikające z dyrektywy 2009/138/WE uprawnienia do przyjmowania środków wykonawczych w przypadkach, w których środki te są aktami o charakterze nieustawodawczym ogólnego zastosowania uzupełniającymi lub zmieniającymi niektóre elementy tej dyrektywy inne niż istotne w rozumieniu art. 290 TFUE, Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z tym artykułem lub regulacyjnych standardów technicznych zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.
- (27) W celu zapewnienia równego traktowania wszystkich zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji obliczających kapitałowy wymóg wypłacalności w oparciu o standardową formułę zgodnie z dyrektywą 2009/138/WE lub w celu uwzględnienia zmian zachodzących na rynku Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych dotyczących obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności zgodnie ze standardową formułą.
- (28) Jeżeli ryzyka nie są odpowiednio pokryte danym podmodułem, EIOPA powinien być uprawniony do opracowania projektów regulacyjnych standardów technicznych określających limity ilościowe i kryteria dopuszczalności aktywów dla obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności zgodnie ze standardową formułą.
- (29) W celu umożliwienia zakładom ubezpieczeń i zakładom reasekuracji spójnego ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na podstawie dyrektywy 2009/138/WE organ centralny musi regularnie opracowywać, publikować i aktualizować pewne informacje techniczne związane z odpowiednią strukturą terminową stopy procentowej wolnej od ryzyka, uwzględniając obserwacje dokonane na rynku finansowym. Sposób, w jaki określa się odpowiednią strukturę terminową stopy procentowej wolnej od ryzyka, powinien być przejrzysty. Z uwagi na techniczny i ubezpieczeniowy charakter tych zadań powinny one być wykonywane przez EIOPA.
- (30) Odpowiednia struktura terminowa stopy procentowej wolnej od ryzyka powinna zapobiegać sztucznej zmienności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i dopuszczonych środków własnych oraz stanowić zachętę do prawidłowego zarządzania ryzykiem. Wybór punktu początkowego ekstrapolacji stóp procentowych wolnych od ryzyka powinien pozwolić zakładom na dopasowanie do obligacji przepływów środków pieniężnych dyskontowanych przy zastosowaniu nieekstrapolowanych stóp procentowych w obliczaniu najlepszego oszacowania. W warunkach rynkowych podobnych do warunków istniejących w momencie wejścia w życie niniejszej dyrektywy punkt początkowy ekstrapolacji stóp procentowych wolnych od ryzyka, w szczególności dla euro, powinien wynosić 20 lat. W warunkach rynkowych podobnych do warunków istniejących w dniu wejścia w życie niniejszej dyrektywy ekstrapolowana część odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, w szczególności dla euro, powinna zbiegać się z ostateczną stopą forward w taki sposób, że w przypadku instrumentów o stałym terminie zapadalności przekraczającym o 40 lat punkt początkowy ekstrapolacji różnica

między ekstrapolowanymi stopami forward a ostateczną stopą forward nie przekracza trzech punktów bazowych. W przypadku walut innych niż euro należy uwzględnić cechy charakterystyczne lokalnych rynków obligacji i swapów przy określaniu punktu początkowego ekstrapolacji stóp procentowych wolnych od ryzyka oraz odpowiedni okres zbieżności do ostatecznej stopy forward.

- (31) Jeżeli zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji utrzymują do terminu zapadalności obligacje lub inne aktywa o podobnych właściwościach pod względem przepływów pieniężnych, nie są one narażone na ryzyko zmiany spreadów tych aktywów. Aby uniknąć sytuacji, w której zmiany spreadów aktywów wpływają na kwotę środków własnych tych zakładów, powinny one mieć możliwość dostosowania odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka celem obliczenia najlepszego oszacowania zgodnie ze zmianami spreadu ich aktywów. Stosowanie takiej korekty dopasowującej powinno podlegać zatwierdzeniu przez organy nadzoru, a restrykcyjne wymogi dotyczące aktywów i zobowiązań powinny zapewnić, by zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji mogły utrzymywać aktywa do terminu zapadalności. W szczególności należy dopasować przepływy pieniężne aktywów i zobowiązań, a aktywa należy zastępować wyłącznie celem zachowania wartości obligacji lub oczekiwane przepływy pieniężne uległy znaczącym zmianom, jak w przypadku obniżenia wartości obligacji lub niewykonania zobowiązania dotyczącego obligacji. Zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji powinny ujawniać publicznie wpływ korekty dopasowującej na ich sytuację finansową w celu zapewnienia odpowiedniej przejrzystości.
- (32) Aby zapobiec procyklicznemu zachowaniu inwestycyjnemu, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji powinny mieć możliwość dostosowania odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka celem obliczenia najlepszego oszacowania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w celu złagodzenia skutków nadmiernych spreadów obligacji. Taka korekta z tytułu zmienności powinna opierać się na portfelach referencyjnych dla odpowiednich walut tych zakładów i, w razie potrzeby w celu zapewnienia reprezentatywności, na portfelach referencyjnych dla krajowych rynków ubezpieczeń. Zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji powinny ujawniać publicznie wpływ korekty z tytułu zmienności na ich sytuację finansową w celu zapewnienia odpowiedniej przejrzystości.
- (33) W świetle dużego znaczenia dyskontowania dla ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dyrektywa 2009/138/WE powinna zapewniać jednolite warunki wyboru stóp dyskontowych przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji. W celu zapewnienia takich jednolitych warunków należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w zakresie określania odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka stosowanej przy obliczaniu najlepszego oszacowania, spreadów bazowych do obliczania korekty dopasowującej oraz korekty z tytułu zmienności. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽¹⁾. W tych aktach wykonawczych należy wykorzystywać informacje techniczne dostarczane i publikowane przez EIOPA. W przypadku przyjmowania tych aktów wykonawczych należy stosować procedurę doradczą.
- (34) Komisja powinna przyjąć akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie, jeżeli, w uzasadnionych przypadkach związanych z odpowiednią strukturą terminową stopy procentowej wolnej od ryzyka, jest to uzasadnione szczególnie pilną potrzebą.
- (35) W celu złagodzenia nadmiernych potencjalnych skutków procyklicznych okres na przywrócenie spełnienia kapitałowego wymogu wypłacalności powinien zostać przedłużony w wyjątkowych niekorzystnych sytuacjach, w tym w przypadku gwałtownych spadków na rynkach finansowych, utrzymujących się niskich stóp procentowych oraz zdarzeń katastroficznych mających poważne skutki, które dotyczą zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji reprezentujące znaczny udział w rynku lub dotknięte linie biznesowe. EIOPA powinien być odpowiedzialny za ogłoszenie wystąpienia wyjątkowych niekorzystnych sytuacji, a Komisję należy upoważnić do przyjmowania środków w drodze aktów delegowanych i wykonawczych określających kryteria i odpowiednie procedury.
- (36) W kontekście przewidzianej w niniejszej dyrektywie korekty dopasowującej, stosowanej do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, wymóg, by portfel zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, do których zastosowanie ma korekta dopasowująca, oraz portfel aktywów będący przedmiotem wyznaczenia były zidentyfikowane, organizowane i zarządzane w sposób niezależny od pozostałej działalności zakładów oraz nie były wykorzystywane do pokrywania strat wynikłych z innej działalności zakładów, należy rozumieć w sensie ekonomicznym. Nie powinna ona pociągać za sobą nałożenia na państwa członkowskie wymogu posiadania w ustawodawstwie krajowym prawnego pojęcia funduszu wyodrębnionego. Zakłady stosujące korektę dopasowującą powinny określić i zorganizować portfel aktywów i zobowiązań i zarządzać nim niezależnie od innych części działalności i w związku z tym nie należy pozwolić im na pokrywanie ryzyk w tych

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

innych częściach działalności przy wykorzystaniu wyznaczonego portfela aktywów. Choć umożliwia to skuteczne zarządzanie portfelem, to dla celów korekty dopasowującej należy uwzględnić w dostosowaniach środków własnych i w kapitałowym wymogu wypłacalności ograniczoną możliwość dokonywania transferów i zakres dywersyfikacji między wyznaczonym portfelem a pozostałą częścią zakładu.

- (37) Spread portfela referencyjnego, o którym mowa w niniejszej dyrektywie, powinien zostać określony w przejrzysty sposób przy zastosowaniu w stosownych przypadkach odpowiednich wskaźników.
- (38) W celu zapewnienia przejrzystego stosowania korekty z tytułu zmienności, korekty dopasowującej i środków przejściowych dotyczących stopy procentowej wolnej od ryzyka oraz przepisów technicznych przewidzianych zgodnie z niniejszą dyrektywą zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji powinny ujawniać publicznie wpływ niezastosowania tych środków na ich sytuację finansową, w tym na wysokość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, kapitałowy wymóg wypłacalności, minimalny wymóg kapitałowy zgodnie z dyrektywą 2009/138/WE, podstawowe środki własne i kwotę dopuszczonych środków własnych na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego i kapitałowego wymogu wypłacalności.
- (39) W ustawodawstwie krajowym państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyznania swoim krajowym organom nadzoru prawa do wydawania zgody lub, w wyjątkowych okolicznościach, odmowy zastosowania korekty z tytułu zmienności.
- (40) W celu zapewnienia harmonizacji dostarczania niektórych danych technicznych na potrzeby kapitałowego wymogu wypłacalności w oparciu o standardową formułę, na przykład w celu umożliwienia zharmonizowanego stosowania rodzajów podejścia do wykorzystania ratingów, należy przydzielić EIOPA określone zadania. Należy dostosować uznawanie agencji ratingowych i uczynić je spójnym z rozporządzeniem (WE) nr 1060/2009, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013⁽¹⁾ oraz dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE⁽²⁾. Należy unikać powielania rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, dlatego też rola Wspólnego Komitetu Organów Nadzoru, powołanego na mocy rozporządzeń (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 1095/2010, jest uzasadniona. EIOPA powinien w optymalny sposób wykorzystać kompetencje i doświadczenie ESMA. Szczegółowy sposób wykonywania tych zadań należy doprecyzować w środkach, które mają być przyjęte w drodze aktów delegowanych lub wykonawczych.
- (41) Wykazy jednostek samorządów regionalnych i władz lokalnych publikowane przez EIOPA nie powinny być bardziej szczegółowe niż jest to konieczne do zapewnienia, by takie samorzady bądź władze były traktowane tak samo jak rządy centralne, tylko jeżeli ryzyka związane z ekspozycją są takie same jak w przypadku rządów centralnych.
- (42) W celu zapewnienia wynikającego z dyrektywy 2009/138/WE zharmonizowanego podejścia dotyczącego ustalania, czy w przypadkach naruszenia kapitałowego wymogu wypłacalności dozwolone jest przedłużenie okresu naprawczego, należy określić okoliczności stanowiące wyjątkową niekorzystną sytuację. EIOPA powinien być odpowiedzialny za ogłoszenie wystąpienia wyjątkowych niekorzystnych sytuacji, a Komisję należy upoważnić do przyjmowania środków w drodze aktów delegowanych i wykonawczych określających kryteria i odpowiednie procedury w przypadku takich wyjątkowych niekorzystnych sytuacji.
- (43) W celu zapewnienia spójności międzysektorowej i usunięcia rozbieżności między interesami podmiotów „przekształcających” pożyczki w zbywalne papiery wartościowe i inne instrumenty finansowe (jednostek inicjujących lub jednostek sponsorujących) a interesami zakładów ubezpieczeń lub zakładów reasekuracji inwestujących w te papiery wartościowe lub instrumenty finansowe Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania środków w drodze aktów delegowanych w kontekście inwestycji w przekształcone pożyczki na mocy dyrektywy 2009/138/WE, określających nie tylko same wymogi, ale również konsekwencje niespełnienia tych wymogów.
- (44) W celu umożliwienia większej spójności przewidzianych w dyrektywie 2009/138/WE procedur zatwierdzania przez organy nadzoru parametrów właściwych dla danego zakładu, polityki wprowadzania zmian w modelu, spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz ustanawiania i znoszenia narzutów kapitałowych Komisję należy upoważnić do przyjmowania środków w drodze aktów delegowanych określających odpowiednie procedury obowiązujące w tych obszarach.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2010 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywę 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

- (45) Trwa opracowywanie przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Nadzorów Ubezpieczeniowych globalnego standardu wypłacalności opartego na analizie ryzyka, co sprzyja większej koordynacji i współpracy w dziedzinie nadzoru finansowego na skalę międzynarodową. Zawarte w dyrektywie 2009/138/WE przepisy dotyczące aktów delegowanych Komisji stwierdzających równoważność systemów wypłacalności i systemów ostrożnościowych państw trzecich jest spójny z celami w zakresie zachęcania do zwiększania spójności w dziedzinie wprowadzania systemów wypłacalności i systemów ostrożnościowych opartych na analizie ryzyka na skalę międzynarodową. Aby uwzględnić fakt, że niektóre państwa trzecie mogą potrzebować więcej czasu na dostosowanie i wdrożenie systemów wypłacalności i systemów ostrożnościowych w pełni spełniających kryteria uznania ich za równoważne, konieczne jest określenie warunków dotyczących traktowania takich systemów państw trzecich, tak aby systemy tych państw trzecich zostały uznane za tymczasowo równoważne. W stosownych przypadkach akty delegowane Komisji dotyczące tymczasowej równoważności powinny uwzględniać rozwój sytuacji na szczeblu międzynarodowym. Jeżeli Komisja uzna system nadzoru ostrożnościowego nad grupą stosowany przez dane państwo trzecie za tymczasowo równoważny, należy dopuścić dodatkowe przekazywanie informacji do organów nadzoru w celu zapewnienia ochrony ubezpieczającym i beneficjentom w Unii.
- (46) Biorąc pod uwagę szczególny charakter rynku ubezpieczeń, w celu zapewnienia równych szans dla zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji mających siedzibę w państwach trzecich, niezależnie od tego, czy ich jednostka dominująca ma siedzibę w Unii, Komisja powinna mieć możliwość stwierdzenia, że system danego państwa trzeciego jest tymczasowo równoważny do celów obliczenia wymogów wypłacalności grupy oraz dopuszczonych środków własnych koniecznych do spełnienia tych wymogów.
- (47) Aby zapewnić należyte informowanie zainteresowanych podmiotów o strukturze grup ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, konieczne jest, by informacje dotyczące ich struktury prawnej, zarządczej i organizacyjnej były podawane do publicznej wiadomości. Informacje te powinny obejmować co najmniej informacje dotyczące oficjalnej nazwy, rodzaju prowadzonej działalności i kraju, w którym siedzibę mają jednostki zależne, główne powiązane zakłady i istotne oddziały.
- (48) W stosownych przypadkach decyzje Komisji stwierdzające, że system wypłacalności lub system ostrożnościowy danego państwa trzeciego jest tymczasowo równoważny, powinny uwzględniać istnienie, czas trwania i charakter środków przejściowych stosowanych w systemach tych krajów.
- (49) Aby umożliwić spółdzielni europejskiej, ustanowionej rozporządzeniem Rady (WE) nr 1435/2003⁽¹⁾, świadczenie usług ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, niezbędne jest rozszerzenie wykazu dozwolonych form prawnych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji wynikającego z dyrektywy 2009/138/WE i uwzględnienie w nim spółdzielni europejskiej.
- (50) Należy dostosować kwotę w euro dolnego progu minimalnego wymogu kapitałowego obowiązującego dla zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. Takie dostosowanie wynika z okresowej korekty aktualnych dolnych progów wymogów kapitałowych dla takich zakładów dokonywanej w celu uwzględnienia inflacji.
- (51) Sposób obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności w przypadku ubezpieczenia zdrowotnego powinien odzwierciedlać krajowe systemy wyrównania, a także powinien uwzględniać zmiany w krajowym ustawodawstwie z zakresu ochrony zdrowia, ponieważ stanowią one podstawową część systemu ubezpieczeniowego na tych krajowych rynkach zdrowia.
- (52) Niektóre uprawnienia wykonawcze ustanowione na mocy art. 202 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską powinny zostać zastąpione odpowiednimi przepisami zgodnie z art. 290 TFUE.
- (53) Dostosowanie procedur komitetowych do TFUE, a zwłaszcza do jego art. 290, powinno przebiegać indywidualnie. W celu uwzględnienia technicznego rozwoju rynków finansowych oraz określenia wymogów ustanowionych w dyrektywach zmieniających niniejszą dyrektywę Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 290 TFUE. W szczególności należy przyjąć akty delegowane w odniesieniu do szczegółów dotyczących wymogów w zakresie zarządzania, wyceny, sprawozdań dla organów nadzoru i ujawnienia publicznego, określania i klasyfikacji środków własnych, standardowej formuły obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności (w tym będących następstwem zmian w obszarze narzutów kapitałowych) oraz wyboru metod ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i założeń w tym zakresie.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1435/2003 z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie statutu spółdzielni europejskiej (SCE) (Dz.U. L 207 z 18.8.2003, s. 1).

- (54) W deklaracji nr 39 dotyczącej art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dołączonej do aktu końcowego konferencji międzyrządowej, która przyjęła Traktat z Lizbony, uczestnicy konferencji odnotowali wyrażony przez Komisję zamiar dalszego konsultowania się z ekspertami powołanymi przez państwa członkowskie podczas przygotowywania projektów aktów delegowanych w dziedzinie usług finansowych zgodnie z ustaloną praktyką.
- (55) Parlament Europejski i Rada powinny dysponować trzymiesięcznym okresem od daty notyfikacji na zgłoszenie zastrzeżeń do aktu delegowanego. Z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady powinno być możliwe przedłużenie tego okresu o trzy miesiące w zakresie obszarów budzących duże zaniepokojenie. Parlament Europejski i Rada powinny mieć również możliwość informowania pozostałych instytucji, że nie zamierzają zgłaszać sprzeciwu. To wczesne zatwierdzanie aktów delegowanych jest szczególnie wskazane w razie konieczności przestrzegania terminów, np. w przypadku gdy w akcie podstawowym określono harmonogramy dotyczące przyjmowania przez Komisję aktów delegowanych.
- (56) W świetle kryzysu finansowego oraz mechanizmów procyklicznych, które przyczyniły się do jego powstania oraz pogłębiły jego skutki, Rada Stabilności Finansowej, Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego oraz grupa G-20 wystosowały zalecenia mające na celu złagodzenie procyklicznych efektów regulacji finansowych. Zalecenia te mają bezpośrednie znaczenie dla zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji, które są ważnymi elementami systemu finansowego.
- (57) W celu zapewnienia spójnego stosowania niniejszej dyrektywy i nadzoru makroostrożnościowego w całej Unii należy zapewnić, aby Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego, ustanowiona na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1092/2010 ⁽¹⁾, opracowywała zasady dostosowane do unijnej gospodarki.
- (58) Kryzys finansowy wypuklił fakt, że instytucje finansowe w znacznym stopniu nie doszacowały poziomu ryzyka kredytowego kontrahenta związanego z instrumentami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym. We wrześniu 2009 r. skłoniło to G-20 do zwrócenia się o to, by instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym były rozliczane za pośrednictwem kontrahenta centralnego. Ponadto zwróciła się ona o podporządkowanie tych instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie mogły być rozliczane centralnie, bardziej rygorystycznym wymogom kapitałowym w celu właściwego odzwierciedlenia większego ryzyka, które się z nimi wiąże.
- (59) Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej powinno uwzględniać ekspozycje wobec kwalifikowanych kontrahentów centralnych adekwatnie do traktowania takich ekspozycji w wymogach kapitałowych dla instytucji kredytowych i instytucji finansowych, o których mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, szczególnie w odniesieniu do różnic w traktowaniu kwalifikowanych kontrahentów centralnych i innych kontrahentów.
- (60) W celu zapewnienia, że cele Unii w zakresie długoterminowego zrównoważonego wzrostu oraz cele dyrektywy 2009/138/WE związane głównie z ochroną ubezpieczających, jak również z zapewnieniem stabilności finansowej będą nadal spełniane, Komisja powinna dokonać przeglądu adekwatności metod, założeń i standardowych parametrów stosowanych przy obliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej w ciągu pięciu lat od rozpoczęcia stosowania dyrektywy 2009/138/WE. Podstawą tego przeglądu powinny być w szczególności ogólne doświadczenia zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji przy stosowaniu standardowej formuły kapitałowego wymogu wypłacalności w okresie przejściowym. W czasie przeglądu należy też uwzględnić wyniki dowolnej klasy aktywów i instrumentów finansowych, zachowanie podmiotów lokujących w te aktywa i instrumenty finansowe oraz zmiany w ustanawianiu międzynarodowych standardów usług finansowych. Przegląd standardowych parametrów dla określonych klas aktywów, takich jak papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu i infrastruktura długoterminowa, może wymagać priorytetowego potraktowania.
- (61) W celu umożliwienia sprawnego przejścia zgodnie z dyrektywą 2009/138/WE do nowego systemu należy ustanowić środki dotyczące fazy wprowadzenia i odpowiednie środki przejściowe. Środki przejściowe powinny mieć na celu unikanie zakłóceń rynku i ograniczanie wpływu na istniejące produkty, a także zapewnianie dostępności produktów ubezpieczeniowych. Środki przejściowe powinny zachęcać zakłady do jak najszybszego zmierzania w kierunku spełniania szczególnych wymogów nowego systemu.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1092/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie unijnego nadzoru makroostrożnościowego nad systemem finansowym i ustanowienia Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 1).

- (62) Należy zapewnić system przejściowy dla działalności w zakresie pracowniczych programów emerytalnych prowadzonych przez zakłady ubezpieczeń zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾ podczas dokonywania przez Komisję przeglądu tej dyrektywy. System przejściowy powinien przestać obowiązywać po wejściu w życie zmian do dyrektywy 2003/41/WE.
- (63) Niezależnie od przewidywanego zastosowania dyrektywy 2009/138/WE, szczególnie do celów ocen związanych z zatwierdzaniem modeli wewnętrznych, uzupełniającymi środkami własnymi, klasyfikacją środków własnych, parametrami właściwymi dla danego zakładu, spółkami celowymi (podmiotami specjalnego przeznaczenia), podmodułem ryzyka związanego z inwestowaniem w akcje opartym na czasie trwania, oraz przejściowego przepisu dotyczącego obliczenia najlepszego oszacowania w odniesieniu do zobowiązań ubezpieczeniowych lub zobowiązań reasekuracyjnych odpowiadających wpłaconym składkom za istniejące umowy, dyrektywy Rady 64/225/EWG ⁽²⁾, 73/239/EWG ⁽³⁾, 73/240/EWG ⁽⁴⁾, 76/580/EWG ⁽⁵⁾, 78/473/EWG ⁽⁶⁾, 84/641/EWG ⁽⁷⁾, 87/344/EWG ⁽⁸⁾, 88/357/EWG ⁽⁹⁾ i 92/49/EWG ⁽¹⁰⁾, a także dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/78/WE ⁽¹¹⁾, 2001/17/WE ⁽¹²⁾, 2002/83/WE ⁽¹³⁾ i 2005/68/WE ⁽¹⁴⁾ (nazywane łącznie Wyłącalność I), zmienione aktami wymienionymi w części A załącznika VI do dyrektywy 2009/138/WE, powinny mieć zastosowanie do końca 2015 r.
- (64) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, co najmniej jednego dokumentu wyjaśniającego związku między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy i do dyrektywy 2009/138/WE prawodawca uznaje, że wymóg złożenia tych dokumentów jest uzasadniony.
- (65) Z uwagi na to, że państwa członkowskie nie są w stanie zrealizować w dostatecznym stopniu celów niniejszej dyrektywy, a mianowicie poprawy funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez zapewnienie wysokiego, efektywnego i spójnego poziomu regulacji ostrożnościowej i nadzoru ostrożnościowego, ochrony ubezpieczających i beneficjentów, a przez to przedsiębiorstw i konsumentów, ochrony integralności, efektywności i właściwego funkcjonowania rynków finansowych, utrzymania stabilności systemu finansowego oraz wzmocnienia koordynacji nadzoru na skalę międzynarodową, a skala działań pozwala na lepszą ich realizację na szczeblu Unii Europejskiej, Unia może przyjmować środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (66) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywy 2003/71/WE i 2009/138/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 1095/2010,

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/41/WE z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami (Dz.U. L 235 z 23.9.2003, s. 10).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 64/225/EWG z dnia 25 lutego 1964 r. w sprawie zniesienia ograniczeń swobody przedsiębiorczości i świadczenia usług w dziedzinie reasekuracji i retrocesji (Dz.U. 56 z 4.4.1964, s. 878).

⁽³⁾ Pierwsza dyrektywa Rady 73/239/EWG z dnia 24 lipca 1973 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności w dziedzinie ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie (Dz.U. L 228 z 16.8.1973, s. 3).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 73/240/EWG z dnia 24 lipca 1973 r. znosząca ograniczenia swobody przedsiębiorczości w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie (Dz.U. L 228 z 16.8.1973, s. 20).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Rady 76/580/EWG z dnia 29 czerwca 1976 r. zmieniająca dyrektywę 73/239/EWG w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności w dziedzinie ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie (Dz.U. L 189 z 13.7.1976, s. 13).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Rady 78/473/EWG z dnia 30 maja 1978 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do koasekuracji we Wspólnocie (Dz.U. L 151 z 7.6.1978, s. 25).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Rady 84/641/EWG z dnia 10 grudnia 1984 r. zmieniająca, szczególnie w zakresie ubezpieczenia świadczenia pomocy turystycznej, pierwszą dyrektywę (73/239/EWG) w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności w dziedzinie ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie (Dz.U. L 339 z 27.12.1984, s. 21).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Rady 87/344/EWG z dnia 22 czerwca 1987 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do ubezpieczenia ochrony prawnej (Dz.U. L 185 z 4.7.1987, s. 77).

⁽⁹⁾ Druga dyrektywa Rady 88/357/EWG z dnia 22 czerwca 1988 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie i ustanowienia przepisów ułatwiających skuteczne korzystanie ze swobody świadczenia usług oraz zmieniająca dyrektywę 73/239/EWG (Dz.U. L 172 z 4.7.1988, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Rady 92/49/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie oraz zmieniająca dyrektywę 73/239/EWG i 88/357/EWG (trzecia dyrektywa w sprawie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie) (Dz.U. L 228 z 11.8.1992, s. 1).

⁽¹¹⁾ Dyrektywa 98/78/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 1998 r. w sprawie dodatkowego nadzoru nad zakładami ubezpieczeń w grupach ubezpieczeniowych (Dz.U. L 330 z 5.12.1998, s. 1).

⁽¹²⁾ Dyrektywa 2001/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 marca 2001 r. w sprawie reorganizacji i likwidacji zakładów ubezpieczeń (Dz.U. L 110 z 20.4.2001, s. 28).

⁽¹³⁾ Dyrektywa 2002/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. dotycząca ubezpieczeń na życie (Dz.U. L 345 z 19.12.2002, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa 2005/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2005 r. w sprawie reasekuracji oraz zmieniająca dyrektywy Rady 73/239/EWG, 92/49/EWG, a także dyrektywy 98/78/WE i 2002/83/WE (Dz.U. L 323 z 9.12.2005, s. 1).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany w dyrektywie 2003/71/WE

W dyrektywie 2003/71/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 ust. 4 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli ostateczne warunki oferty nie są zawarte ani w podstawowym prospekcie emisyjnym, ani w suplemencie, są one udostępniane inwestorom, przekazywane właściwemu organowi macierzystego państwa członkowskiego, a także przekazywane przez ten właściwy organ właściwemu organowi przyjmującego państwa członkowskiego lub przyjmujących państw członkowskich niezwłocznie wraz z rozpoczęciem publicznej oferty, jednakże jeżeli to możliwe, przed rozpoczęciem oferty lub dopuszczeniem do obrotu. Właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego przekazuje ostateczne warunki ESMA. Ostateczne warunki obejmują jedynie informacje związane z notą o papierach wartościowych i nie są wykorzystywane do uzupełnienia podstawowego prospektu emisyjnego. W takich przypadkach zastosowanie ma art. 8 ust. 1 lit. a).”;

- 2) w art. 11 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do niniejszego artykułu ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia informacji włączanych przez odniesienie.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 lipca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.”;

- 3) w art. 13 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do zatwierdzania prospektów emisyjnych ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających procedury zatwierdzania prospektu emisyjnego i warunki ustalania terminów.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 lipca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.”;

- 4) w art. 14 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do niniejszego artykułu ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych precyzujących przepisy zawarte w ust. 1–4 dotyczące publikacji prospektu emisyjnego.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 lipca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.”;

- 5) w art. 15 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do niniejszego artykułu ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających przepisy dotyczące upowszechniania reklam zapowiadających zamiar publicznego oferowania papierów wartościowych lub dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym, w szczególności przed udostępnieniem do publicznej wiadomości prospektu emisyjnego lub przed rozpoczęciem subskrypcji, oraz w celu sprecyzowania przepisów zawartych w ust. 4.

ESMA przedstawia Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 1 lipca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.”;

- 6) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 31a

Personel i zasoby ESMA

ESMA dokonuje oceny potrzeb odnoszących się do personelu i zasobów związanych z przyjęciem przez ten organ uprawnień i obowiązków zgodnie z niniejszą dyrektywą i przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji odpowiednie sprawozdanie.”.

Artykuł 2

Zmiany w dyrektywie 2009/138/WE

W dyrektywie 2009/138/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 13 wprowadza się następujące zmiany:

- a) po pkt 32 wprowadza się punkt w brzmieniu:

„32a. »kwalifikowany kontrahent centralny« oznacza kontrahenta centralnego, który otrzymał zezwolenie zgodnie z art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 (*) lub został uznany zgodnie z art. 25 tego rozporządzenia;

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 1).”;

- b) dodaje się punkt w brzmieniu:

„40. »zewnętrzna instytucja oceny wiarygodności kredytowej« lub »ECAI« oznacza agencję ratingową zarejestrowaną lub certyfikowaną zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009 (**) lub bank centralny sporządzający ratingi kredytowe wyłączone z zakresu stosowania tego rozporządzenia.

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie agencji ratingowych (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 1).”;

- 2) art. 17 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Komisja może przyjmować zgodnie z art. 301a akty delegowane związane z wykazami form określonych w załączniku III, z wyjątkiem pkt 28 i 29 w częściach A, B i C.”;

- 3) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 25a

Informowanie i publikacja informacji o zezwoleniach lub o cofnięciu zezwoleń

O każdym udzielonym zezwoleniu lub cofnięciu zezwolenia powiadamiany jest Europejski Urząd Nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych) (EIOPA) ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 (***). Nazwę każdego zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, któremu udzielono zezwolenia, umieszcza się w wykazie. EIOPA publikuje ten wykaz na swojej stronie internetowej i aktualizuje go.

(***) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylecia decyzji Komisji 2009/79/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 48).”;

- 4) w art. 29 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Akty delegowane oraz regulacyjne i wykonawcze standardy techniczne przyjęte przez Komisję uwzględniają zasadę proporcjonalności, zapewniając w ten sposób proporcjonalne stosowanie niniejszej dyrektywy, w szczególności w odniesieniu do małych zakładów ubezpieczeń.

Projekty regulacyjnych standardów technicznych przedstawione przez EIOPA zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, projekty wykonawczych standardów technicznych przedstawione zgodnie z art. 15 tego rozporządzenia oraz wytyczne i zalecenia wydane zgodnie z art. 16 tego rozporządzenia uwzględniają zasadę proporcjonalności, zapewniając tym samym proporcjonalne stosowanie niniejszej dyrektywy, w szczególności w odniesieniu do małych zakładów ubezpieczeń.”;

- 5) art. 31 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Bez uszczerbku dla art. 35, art. 51, art. 254 ust. 2 i art. 256, w odniesieniu do ust. 2 niniejszego artykułu, Komisja przyjmuje, zgodnie z art. 301a, akty delegowane określające główne aspekty, których dotyczyć mają ujawniane dane statystyczne, wykaz zawartości i datę publikacji ujawnianych informacji.”;

5. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania ust. 2 niniejszego artykułu oraz bez uszczerbku dla art. 35, art. 51, art. 254 ust. 2 i art. 256, EIOPA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia wzorów i struktury ujawnianych informacji przewidzianych w niniejszym artykule.

EIOPA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 30 września 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

- 6) w art. 33 dodaje się akapity w brzmieniu:

„Jeśli organ nadzoru powiadomił organy nadzoru przyjmującego państwa członkowskiego o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu zgodnie z akapitem pierwszym oraz jeśli temu organowi nadzoru nie zezwala się na skorzystanie z przysługującego mu prawa przeprowadzenia kontroli na miejscu lub jeżeli organy nadzoru przyjmującego państwa członkowskiego nie są w stanie skorzystać w praktyce z przysługującego im prawa uczestnictwa w tych kontrolach zgodnie z akapitem drugim, organy nadzoru mogą skierować sprawę do EIOPA i zwrócić się o pomoc tego urzędu zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010. W takim przypadku EIOPA może podjąć działania zgodnie z uprawnieniami przyznanymi mu na mocy tego artykułu.

Zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 EIOPA może brać udział w kontrolach na miejscu przeprowadzanych wspólnie przez co najmniej dwa organy nadzoru.”;

- 7) w art. 35 wprowadza się następujące zmiany:

- a) w ust. 1 wprowadzenie otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie nakładają wymóg na zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji do przekazywania organom nadzoru informacji koniecznych do nadzoru, uwzględniających cele nadzoru określone w art. 27 i 28. Informacje te obejmują co najmniej informacje konieczne do przeprowadzenia w trakcie procesu nadzoru, o którym mowa w art. 36, następujących czynności:”;

- b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Bez uszczerbku dla art. 129 ust. 4, jeżeli uprzednio określone okresy, o których mowa w ust. 2 lit. a) ppkt (i), są krótsze niż rok, zainteresowane organy nadzoru mogą ograniczyć regularną sprawozdawczość do organów nadzoru, jeżeli:

- a) przekazanie tych informacji stanowiłoby nadmierne obciążenie w stosunku do charakteru, skali i złożoności ryzyk właściwych dla działalności danego zakładu;

- b) informacje są przekazywane przynajmniej raz w roku.

Organ nadzoru nie ograniczają regularnej sprawozdawczości z częstotliwością mniejszą niż raz w roku w przypadku zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji, które wchodzi w skład grupy w rozumieniu art. 212 ust. 1 lit. c), chyba że dany zakład może wykazać organowi nadzoru w zadowalający sposób, że regularna sprawozdawczość z częstotliwością mniejszą niż raz w roku nie jest właściwa z uwagi na charakter, skalę i złożoność ryzyk właściwych dla działalności danej grupy.

Ograniczenie regularnej sprawozdawczości do organów nadzoru jest przyznawane tylko tym zakładom, których łączny udział w rynku nie przekracza 20 %, odpowiednio, rynku ubezpieczeń na życie i reasekuracji ubezpieczeń na życie lub rynku ubezpieczeń innych niż na życie i reasekuracji ubezpieczeń innych niż na życie w danym państwie członkowskim, gdzie udział w rynku ubezpieczeń innych niż na życie i reasekuracji ubezpieczeń innych niż na życie jest mierzony wielkością przypisu składki brutto, a udział w rynku ubezpieczeń na życie i reasekuracji ubezpieczeń na życie jest mierzony wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto.

Organy nadzoru, klasyfikując zakład do przyznania uprawnień, o których mowa powyżej, priorytetowo traktują najmniejsze zakłady.

7. Zainteresowane organy nadzoru mogą ograniczyć regularną sprawozdawczość do organów nadzoru lub zwolnić zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji od obowiązku przekazywania pełnego wykazu aktywów pozycja po pozycji, jeżeli:

- a) przekazanie tych informacji stanowiłoby nadmierne obciążenie w stosunku do charakteru, skali i złożoności ryzyk właściwych dla działalności danego zakładu;
- b) przekazanie tych informacji nie jest konieczne do prowadzenia skutecznego nadzoru nad danym zakładem;
- c) odstępstwo nie narusza stabilności odpowiednich systemów finansowych w Unii; oraz
- d) dany zakład jest w stanie dostarczyć informacje w sposób doraźny.

Organy nadzoru nie przyznają zwolnień od obowiązku przekazywania pełnego wykazu aktywów pozycja po pozycji zakładom ubezpieczeń lub zakładom reasekuracji, które wchodzą w skład grupy w rozumieniu art. 212 ust. 1 lit. c), chyba że dany zakład może wykazać organowi nadzoru w zadowalający sposób, że przekazywanie pełnego wykazu aktywów pozycja po pozycji nie jest właściwe z uwagi na charakter, skalę i złożoność ryzyk właściwych dla działalności danej grupy i przy uwzględnieniu celu stabilności finansowej.

Odstępstwo od wymogu przekazywania pełnego wykazu aktywów do organów nadzoru jest przyznawane tylko tym zakładom, których łączny udział w rynku nie przekracza 20 %, odpowiednio, rynku ubezpieczeń na życie i reasekuracji ubezpieczeń na życie lub rynku ubezpieczeń innych niż na życie i reasekuracji ubezpieczeń innych niż na życie w danym państwie członkowskim, gdzie udział w rynku ubezpieczeń innych niż na życie i reasekuracji ubezpieczeń innych niż na życie jest mierzony wielkością przypisu składki brutto, a udział w rynku ubezpieczeń na życie i reasekuracji ubezpieczeń na życie jest mierzony wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto.

Organy nadzoru, klasyfikując zakład do przyznania uprawnień, o których mowa powyżej, priorytetowo traktują najmniejsze zakłady.

8. Do celów ust. 6 i 7, w ramach procesu nadzoru, organy nadzoru oceniają, czy przekazanie informacji stanowiłoby nadmierne obciążenie w stosunku do charakteru, skali i złożoności ryzyk właściwych dla danego zakładu, biorąc pod uwagę co najmniej:

- a) wartość składek, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i aktywów zakładu;
- b) zmienność odszkodowań i świadczeń wypłacanych przez zakład;
- c) ryzyka rynkowe związane z inwestycjami dokonywanymi przez zakład;
- d) poziom koncentracji ryzyka;
- e) łączną liczbę grup ubezpieczeń na życie i grup ubezpieczeń innych niż na życie, w zakresie których wydano zezwolenie;
- f) możliwe skutki zarządzania aktywami zakładu na stabilność finansową;
- g) systemy i struktury zakładu służące przekazywaniu informacji do celów nadzoru oraz sporządzone na piśmie zasady, o których mowa w ust. 5;
- h) adekwatność systemu zarządzania zakładem;
- i) poziom środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego;
- j) czy zakład jest wewnętrznym zakładem ubezpieczeń lub wewnętrznym zakładem reasekuracji, pokrywającym jedynie ryzyka związane z grupą przemysłową lub handlową, do której należy.

9. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 301a określające informacje, o których mowa w ust. 1–4 niniejszego artykułu, oraz terminy przekazania tych informacji celem zapewnienia właściwego stopnia spójności sprawozdawczości dla organów nadzoru.

10. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu EIOPA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych dotyczących regularnej sprawozdawczości do organów nadzoru w odniesieniu do wzorów formularzy przekazywanych organom nadzoru, o których mowa w ust. 1 i 2.

EIOPA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 30 czerwca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

11. W celu wsparcia spójnego i konsekwentnego stosowania ust. 6 i 7 EIOPA wydaje wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 doprecyzowujące metody, które należy stosować przy określaniu udziału w rynku, o którym mowa w ust. 6 akapit trzeci i ust. 7 akapit trzeci.”;

8) w art. 37 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) organ nadzoru stwierdził, że profil ryzyka zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji znacznie odbiega od założeń leżących u podstaw kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego przy zastosowaniu modelu wewnętrznego lub częściowego modelu wewnętrznego zgodnie z przepisami rozdziału VI sekcja 4 podsekcja 3, ponieważ niektóre mierzalne rodzaje ryzyka nie zostały uwzględnione w sposób wystarczający i dostosowanie modelu w celu lepszego odzwierciedlenia danego profilu ryzyka w odpowiednim terminie nie odniosło pożądanego skutku.”;

(ii) dodaje się punkt w brzmieniu:

„d) zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji stosuje korektę dopasowującą, o której mowa w art. 77b, korektę z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d, lub środki przejściowe, o których mowa w art. 308c i 308d, i organ nadzoru stwierdził, że profil ryzyka tego zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji znacznie odbiega od założeń leżących u podstaw tych korekt i środków przejściowych.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W okolicznościach określonych w ust. 1 lit. a) i b) narzut kapitałowy oblicza się w sposób zapewniający przestrzeganie przez ten zakład art. 101 ust. 3.

W okolicznościach określonych w ust. 1 lit. c) narzut kapitałowy jest współmierny do istotnych ryzyk wynikających z niedociągnięć, które skłoniły organ nadzoru do podjęcia decyzji o ustanowieniu narzutu.

W okolicznościach określonych w ust. 1 lit. d) narzut kapitałowy musi być współmierny do istotnych ryzyk wynikających z faktu, iż profil ryzyka odbiega od założeń, o których mowa w tym ustępie.”;

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane doprecyzowujące okoliczności, w których może zostać ustanowiony narzut kapitałowy.

7. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane doprecyzowujące metody obliczania narzutu kapitałowego.

8. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu EIOPA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych określających procedury dotyczące decyzji w sprawie ustanawiania, obliczania i znoszenia narzutów kapitałowych.

EIOPA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 30 września 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

- 9) w art. 38 ust. 2 dodaje się akapity w brzmieniu:

„W przypadku gdy organ nadzoru powiadomił odpowiedni organ państwa członkowskiego dostawcy usług o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu zgodnie z niniejszym ustępem lub w przypadku gdy ten organ przeprowadza kontrolę na miejscu zgodnie z akapitem pierwszym w sytuacji, gdy tamten organ nadzoru nie może w praktyce wykonać przysługującego mu prawa do przeprowadzenia kontroli na miejscu, organ nadzoru może skierować sprawę do EIOPA i zwrócić się o jego pomoc zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010. W takim przypadku EIOPA może podjąć działania zgodnie z uprawnieniami przyznanymi mu na mocy tego artykułu.

Zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 EIOPA jest uprawniony do uczestnictwa w kontroli na miejscu przeprowadzanej wspólnie przez co najmniej dwa organy nadzoru.”;

- 10) w art. 44 wprowadza się następujące zmiany:

- a) w ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„W przypadku gdy zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji stosują korektę dopasowującą, o której mowa w art. 77b, lub korektę z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d, opracowują one plan płynności przewidujący wpływy pieniężne i wypływy pieniężne związane z aktywami i zobowiązaniami podlegającymi tym korektom.”;

- b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. W odniesieniu do zarządzania aktywami i pasywami zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji regularnie oceniają:

- a) wrażliwość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i dopuszczonych środków własnych na założenia leżące u podstaw ekstrapolacji odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 77a;

- b) gdy stosują korektę dopasowującą, o której mowa w art. 77b:

- (i) wrażliwość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i dopuszczonych środków własnych na założenia leżące u podstaw obliczania korekty dopasowującej, w tym obliczania spreadu bazowego, o którym mowa w art. 77c ust. 1 lit. b), oraz możliwy wpływ przymusowej sprzedaży aktywów na wielkość dopuszczonych środków własnych;
- (ii) wrażliwość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i dopuszczonych środków własnych na zmiany składu wyznaczonego portfela aktywów;
- (iii) wpływ obniżenia korekty dopasowującej do zera;

- c) gdy stosują korektę z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d:

- (i) wrażliwość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i dopuszczonych środków własnych na założenia leżące u podstaw obliczania korekty z tytułu zmienności oraz możliwy wpływ przymusowej sprzedaży aktywów na wielkość dopuszczonych środków własnych;
- (ii) wpływ obniżenia korekty z tytułu zmienności do zera.

Zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji co roku przedstawiają wyniki ocen, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a), b) i c), organowi nadzoru w ramach informacji przekazywanych na mocy art. 35. W przypadku gdy obniżenie korekty dopasowującej lub korekty z tytułu zmienności do zera skutkowałoby niezgodnością z kapitałowym wymogiem wypłacalności, zakład przedstawia także analizę środków, jakie mógłby podjąć w takiej sytuacji, aby został przywrócony poziom dopuszczonych środków własnych pokrywających kapitałowy wymóg wypłacalności lub został obniżony profil ryzyka w celu przywrócenia zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności.

W przypadku gdy jest stosowana korekta z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d, sporządzone na piśmie zasady dotyczące zarządzania ryzykiem, o których mowa w art. 41 ust. 3, obejmują zasady dotyczące kryteriów stosowania korekty z tytułu zmienności.”;

- c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4a. W przypadku gdy zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji wykorzystują zewnętrzną ocenę wiarygodności kredytowej przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i obliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności, w celu uniknięcia nadmiernego polegania na zewnętrznych instytucjach oceny wiarygodności kredytowej zakłady te zawsze, gdy to możliwe, sprawdzają odpowiedniość tych zewnętrznych ocen wiarygodności kredytowej w ramach zarządzania ryzykiem poprzez dodatkowe oceny w celu uniknięcia wszelkiego automatycznej zależności od ocen zewnętrznych.

W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego ustępu EIOPA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych określających procedury, które należy stosować przy weryfikacji zewnętrznych ocen wiarygodności kredytowej.

EIOPA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 30 czerwca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia projektów wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie drugim, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

11) w art. 45 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. W przypadku gdy zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji stosuje korektę dopasowującą, o której mowa w art. 77b, korektę z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d, lub środki przejściowe, o których mowa w art. 308c i 308d, przeprowadza on ocenę zgodności z wymogami kapitałowymi, o której mowa w ust. 1 lit. b), z uwzględnieniem i bez uwzględnienia tych korekt i środków przejściowych.”;

12) art. 50 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 50

Akty delegowane i regulacyjne standardy techniczne

1. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane w celu bliższego określenia:

- a) elementów systemów, o których mowa w art. 41, 44, 46 i 47, a w szczególności obszarów, które powinny być ujęte w zasadach zarządzania aktywami i pasywami oraz polityce lokacyjnej, w rozumieniu art. 44 ust. 2, zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji;
- b) funkcji, o których mowa w art. 44, 46, 47 i 48.

2. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do niniejszej sekcji EIOPA, z zastrzeżeniem art. 301b, opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu dalszego określenia:

- a) wymogów określonych w art. 42 i funkcji, których one dotyczą;
- b) warunków dokonywania outsourcingu, w szczególności w przypadku dostawców usług zlokalizowanych w państwach trzecich.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

3. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do oceny, o której mowa w art. 45 ust. 1 lit. a), EIOPA, z zastrzeżeniem art. 301b, opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu bliższego określenia elementów tej oceny.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

13) w art. 51 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. W przypadku gdy jest stosowana korekta dopasowująca, o której mowa w art. 77b, opis, o którym mowa w ust. 1 lit. d), obejmuje opis korekty dopasowującej oraz portfela zobowiązań i wyznaczonych aktywów, do których ma zastosowanie korekta dopasowująca, a także ocenę ilościową wpływu zmiany korekty dopasowującej do zera na sytuację finansową zakładu.

Opis, o którym mowa w ust. 1 lit. d), obejmuje również stwierdzenie, czy zakład stosuje korektę z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d, oraz ocenę ilościową wpływu zmiany korekty z tytułu zmienności do zera na sytuację finansową zakładu.”;

b) ust. 2 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Niemniej jednak, bez uszczerbku dla wszelkich ujawnień informacji obowiązujących na mocy innych wymogów prawnych lub regulacyjnych, państwa członkowskie mogą postanowić, że pomimo ujawniania łącznego wymogu kapitałowego wypłacalności, o którym mowa w ust. 1 lit. e) ppkt (ii), narzuty kapitałowe lub wpływ szczególnych parametrów, które zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji ma obowiązek stosować zgodnie z art. 110, nie muszą być oddzielnie ujawniane w okresie przejściowym kończącym się najpóźniej w dniu 31 grudnia 2020 r.”;

14) art. 52 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 52

Informacje dla Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych oraz sprawozdania przygotowywane przez ten urząd

1. Bez uszczerbku dla art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 państwa członkowskie nakładają na organy nadzoru wymóg corocznego przekazywania EIOPA następujących informacji:

- a) średniego narzutu kapitałowego na zakład oraz rozkładu nałożonych w poprzednim roku przez organ nadzoru narzutów kapitałowych, obliczonych jako procent kapitałowego wymogu wypłacalności, wykazanego odrębnie dla:
 - (i) dla zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji;
 - (ii) dla zakładów ubezpieczeń prowadzących działalność w zakresie ubezpieczeń na życie;
 - (iii) dla zakładów ubezpieczeń prowadzących działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż na życie;
 - (iv) dla zakładów ubezpieczeń prowadzących działalność zarówno w zakresie ubezpieczeń na życie, jak i ubezpieczeń innych niż na życie;
 - (v) dla zakładów reasekuracji;
- b) w odniesieniu do każdego z ujawnień określonych w lit. a) niniejszego ustępu, udziału narzutów kapitałowych nałożonych odpowiednio zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. a), b) i c);
- c) liczby zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji korzystających z ograniczenia regularnej sprawozdawczości do organów nadzoru oraz liczby zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji korzystających ze zwolnienia z obowiązku przekazywania pełnego wykazu aktywów pozycja po pozycji, o których mowa w art. 35 ust. 6 i 7, wraz z wartością ich wymogów kapitałowych, składek, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i aktywów, mierzonych odpowiednio jako procent całkowitej wartości wymogów kapitałowych, składek, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i aktywów zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji w danym państwie członkowskim;
- d) liczby grup korzystających z ograniczenia regularnej sprawozdawczości dla organów nadzoru oraz liczby grup korzystających ze zwolnienia z obowiązku przekazywania pełnego wykazu aktywów pozycja po pozycji, o których mowa w art. 254 ust. 2, wraz z wartością ich wymogów kapitałowych, składek, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i aktywów, mierzonych odpowiednio jako procent całkowitej wartości wymogów kapitałowych, składek, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i aktywów wszystkich grup.

2. EIOPA corocznie ujawnia publicznie następujące informacje:

- a) dla wszystkich państw członkowskich łącznie, ogólny rozkład narzutów kapitałowych, obliczonych jako procent kapitałowego wymogu wypłacalności, dla każdej z następujących grup zakładów:
 - (i) zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji;
 - (ii) zakładów ubezpieczeń prowadzących działalność w zakresie ubezpieczeń na życie;
 - (iii) zakładów ubezpieczeń prowadzących działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż na życie;
 - (iv) zakładów ubezpieczeń prowadzących działalność zarówno w zakresie ubezpieczeń na życie, jak i ubezpieczeń innych niż na życie;
 - (v) zakładów reasekuracji;

- b) w odniesieniu do każdego z państw członkowskich oddzielnie, rozkład narzutów kapitałowych, obliczonych jako procent kapitałowego wymogu wypłacalności, obejmujący wszystkie zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji w danym państwie członkowskim;
 - c) w odniesieniu do każdego z ujawnień, o których mowa w lit. a) i b) niniejszego ustępu, udział narzutów kapitałowych nałożonych odpowiednio zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. a), b) i c);
 - d) dla wszystkich państw członkowskich łącznie, całkowitą liczbę zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji oraz grup korzystających z ograniczenia regularnej sprawozdawczości do organów nadzoru oraz całkowitą liczbę zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji oraz grup korzystających ze zwolnienia z obowiązku przekazywania pełnego wykazu aktywów pozycja po pozycji, o których mowa w art. 35 ust. 6 i 7 oraz w art. 254 ust. 2, wraz z wartością ich wymogów kapitałowych, składek, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i aktywów, mierzonych odpowiednio jako procent całkowitej wartości wymogów kapitałowych, składek, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i aktywów wszystkich zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji oraz grup;
 - e) w odniesieniu do każdego z państw członkowskich oddzielnie, liczbę zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji oraz grup korzystających z ograniczenia regularnej sprawozdawczości do organów nadzoru oraz liczbę zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji oraz grup korzystających ze zwolnienia z obowiązku przekazywania pełnego wykazu aktywów pozycja po pozycji, o których mowa w art. 35 ust. 6 i 7 oraz w art. 254 ust. 2, wraz z wartością ich wymogów kapitałowych, składek, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i aktywów, mierzonych odpowiednio jako procent całkowitej wartości składek, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i aktywów zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji oraz grup w danym państwie członkowskim.
3. EIOPA przekazuje Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji informacje, o których mowa w ust. 2, wraz ze sprawozdaniem przedstawiającym stopień spójności w zakresie nadzoru między organami nadzoru w poszczególnych państwach członkowskich w odniesieniu do narzutów kapitałowych.”;

15) art. 56 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 56

Sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej: akty delegowane i wykonawcze standardy techniczne

Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane doprecyzowujące informacje, które muszą być ujawniane, oraz terminy corocznego ujawniania informacji zgodnie z sekcją 3.

W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszej sekcji EIOPA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych określających procedury, formaty i wzory.

EIOPA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 30 czerwca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie drugim, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

16) art. 58 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do niniejszej sekcji EIOPA może opracować projekty regulacyjnych standardów technicznych służących sporządzeniu wyczerpującego wykazu informacji, o których mowa w art. 59 ust. 4 i które potencjalni nabywcy muszą umieścić w swoich powiadomieniach, bez uszczerbku dla art. 58 ust. 2.

W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do niniejszej sekcji oraz w celu uwzględnienia przyszłych zmian EIOPA, z zastrzeżeniem art. 301b, opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających dostosowanie kryteriów podanych w art. 59 ust. 1.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym i drugim, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

9. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszej dyrektywy EIOPA może opracować projekty wykonawczych standardów technicznych określające stosowane procedury, formularze i wzory na potrzeby procesu konsultacji między właściwymi organami nadzoru, o którym mowa w art. 60.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

17) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 65a

Współpraca z EIOPA

Państwa członkowskie zapewniają, by organy nadzoru współpracowały z EIOPA na potrzeby niniejszej dyrektywy zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1094/2010.

Państwa członkowskie zapewniają, by organy nadzoru niezwłocznie udzielały EIOPA wszelkich informacji niezbędnych do wypełniania przez niego obowiązków zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1094/2010.”;

18) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 67a

Uprawnienia śledcze Parlamentu Europejskiego

Art. 64 i 67 pozostają bez uszczerbku dla uprawnień śledczych przyznanych Parlamentowi Europejskiemu na mocy art. 226 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).”;

19) art. 69 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Takie ujawnienia informacji mają mieć miejsce jedynie w przypadku, gdy jest to niezbędne z powodu nadzoru ostrożnościowego. Państwa członkowskie postanawiają jednak, że informacje otrzymane zgodnie z art. 65 i art. 68 ust. 1 oraz informacje uzyskane w drodze kontroli na miejscu, o której mowa w art. 33, mogą zostać ujawnione jedynie za wyraźną zgodą organu nadzoru, od którego informacje te pochodzą, lub organu nadzoru państwa członkowskiego, w którym została przeprowadzona kontrola na miejscu.”;

20) art. 70 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 70

Przekazywanie informacji bankom centralnym, organom monetarnym, organom nadzorującym systemy płatności i Europejskiej Radzie ds. Ryzyka Systemowego

1. Bez uszczerbku dla art. 64–69 organ nadzoru może przekazywać informacje przeznaczone do wykonywania wyznaczonych zadań:

- a) bankom centralnym wchodzącym w skład Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC), w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu (EBC) i innym podmiotom o podobnej funkcji w ramach ich właściwości jako organów monetarnych, jeśli informacje te są istotne dla wykonywania ich ustawowych zadań, w tym dla prowadzenia polityki monetarnej i zapewniania związanej z tym płynności, nadzoru nad systemami płatności, rozliczeń i rozrachunku oraz zabezpieczenia stabilności systemu finansowego;
- b) w stosownych przypadkach, innym krajowym organom państwowym odpowiedzialnym za nadzór nad systemami płatności; oraz
- c) Europejskiej Radzie ds. Ryzyka Systemowego (ERRS) ustanowionej na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1092/2010 (*), gdy takie informacje są istotne dla wykonywania wyznaczonych jej zadań.

2. W sytuacji kryzysowej, w tym w sytuacji nadzwyczajnej, o której mowa w art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, państwa członkowskie zezwalają organom nadzoru na niezwłoczne przekazanie informacji bankom centralnym wchodzącym w skład ESBC, w tym EBC, w przypadku gdy takie informacje są istotne dla wykonywania ich ustawowych zadań, w tym dla prowadzenia polityki monetarnej i zapewniania związanej z tym płynności, nadzoru nad systemami płatności, rozliczeń i rozrachunku oraz zabezpieczenia stabilności systemu finansowego, a także na przekazanie informacji ERRS w przypadku, gdy takie informacje są istotne dla wykonywania wyznaczonych jej zadań.

3. Takie organy lub podmioty mogą również przekazywać organom nadzoru takie informacje, których mogą one potrzebować do celów art. 67. Informacje otrzymane w tym kontekście podlegają przepisom dotyczącym tajemnicy zawodowej zawartym w niniejszej sekcji.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1092/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie unijnego nadzoru makroostrożnościowego nad systemem finansowym i ustanowienia Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 1).”;

21) w art. 71 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Państwa członkowskie zapewniają uwzględnianie przez organy nadzoru przy wykonywaniu swoich obowiązków spójności narzędzi nadzoru oraz praktyk nadzorczych w stosowaniu przepisów ustawowych, wykonawczych oraz wymogów administracyjnych przyjętych na mocy niniejszej dyrektywy. W tym celu państwa członkowskie zapewniają, by:

a) organy nadzoru uczestniczyły w działaniach EIOPA;

b) organy nadzoru dokładały wszelkich starań, by przestrzegać wytycznych i zaleceń wydanych przez EIOPA zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, oraz podawały przyczyny, jeżeli nie ma to miejsca;

c) mandaty krajowe udzielone organom nadzoru nie stanowiły przeszkody w wykonywaniu ich obowiązków jako członków EIOPA lub na podstawie niniejszej dyrektywy.”;

b) skreśla się ust. 3;

22) art. 75 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane określające metody i założenia, które należy stosować przy wycenie aktywów i zobowiązań zgodnie z ust. 1.

3. W celu zapewnienia harmonizacji w odniesieniu do wyceny aktywów i zobowiązań, EIOPA, z zastrzeżeniem art. 301b, opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających:

a) w zakresie, w jakim akty delegowane, o których mowa w ust. 2, wymagają stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości zatwierdzonych przez Komisję zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002, zgodność tych standardów rachunkowości z metodą wyceny aktywów i zobowiązań określoną w ust. 1 i 2;

b) metody i założenia, które należy stosować w przypadkach, gdy brak jest notowań lub gdy międzynarodowe standardy rachunkowości zatwierdzone przez Komisję zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 są czasowo bądź trwale niezgodne z metodą wyceny aktywów i zobowiązań określoną w ust. 1 i 2;

c) metody i założenia, które należy stosować przy wycenie aktywów i zobowiązań zgodnie z ust. 1, w przypadku gdy akty delegowane, o których mowa w ust. 2, umożliwiają stosowanie alternatywnych metod wyceny.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

23) dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 77a

Ekstrapolacja odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka

Przy ustalaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 77 ust. 2, wykorzystuje się informacje wynikające z odpowiednich instrumentów finansowych oraz zachowuje się spójność z tymi informacjami. Przy takim ustaleniu uwzględnia się odpowiednie instrumenty finansowe o takich terminach zapadalności, w przypadku których rynki dla tych instrumentów finansowych oraz rynki obligacji są głębokie, płynne i przejrzyste. Odnosnie do instrumentów finansowych o takich terminach zapadalności, w przypadku których rynki dla danych instrumentów finansowych lub rynki obligacji nie są już głębokie, płynne i przejrzyste, odpowiednia struktura terminowa stopy procentowej wolnej od ryzyka podlega ekstrapolacji.

Ekstrapolowana część odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka opiera się na stopach forward, które poczynawszy od jednej stopy forward lub zbioru stóp forward powiązanych z instrumentami o najdłuższym terminie zapadalności, w przypadku których można zaobserwować odpowiednie instrumenty finansowe i obligacje na głębokim, płynnym i przejrzystym rynku, stopniowo zbliżają się do ostatecznej stopy forward.

Artykuł 77b

Korekta dopasowująca do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka

1. Zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji mogą stosować korektę dopasowującą do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka stosowanej przy obliczaniu najlepszego oszacowania portfela zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, o charakterze zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia na życie lub umów reasekuracji ubezpieczeń na życie, w tym zobowiązań z tytułu świadczeń rentowych wynikających z umów ubezpieczenia innych niż na życie lub umów reasekuracji ubezpieczeń innych niż na życie — pod warunkiem uzyskania uprzedniego zatwierdzenia przez organy nadzoru — gdy spełnione są następujące warunki:

- a) zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji wyznaczył portfel aktywów, składający się z obligacji i innych aktywów o podobnych właściwościach pod względem przepływów pieniężnych w celu pokrycia najlepszego oszacowania portfela zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, a wyznaczenie to obowiązuje przez cały okres trwania tych zobowiązań, z wyjątkiem działań mających na celu odtworzenie przepływów pieniężnych pomiędzy aktywami a zobowiązaniami w przypadku, gdy przepływy pieniężne uległy znaczącym zmianom;
- b) portfel zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, do których zastosowanie ma korekta dopasowująca, oraz portfel aktywów będący przedmiotem wyznaczenia są zidentyfikowane, organizowane i zarządzane niezależnie od pozostałej działalności zakładów, a wyznaczony portfel aktywów nie może być wykorzystywany do pokrywania strat wynikłych z innej działalności tych zakładów;
- c) oczekiwane przepływy pieniężne z wyznaczonego portfela aktywów odtwarzają każdy z oczekiwanych przepływów pieniężnych portfela zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych w tej samej walucie, a wszelkie niedopasowania nie pociągają za sobą znaczącego ryzyka w stosunku do ryzyka przyjętego przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji, związanego z portfelem zobowiązań, do którego stosuje się korektę dopasowującą;
- d) umowy stanowiące podstawę portfela zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych nie pociągają za sobą możliwości opłat przyszłych składek;
- e) ryzyko ubezpieczeniowe związane z portfelem zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych może obejmować jedynie ryzyko długowieczności, ryzyko wydatków, ryzyko rewizji wysokości rent i ryzyko śmiertelności;
- f) jeżeli ryzyko ubezpieczeniowe związane z portfelem zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych obejmuje ryzyko śmiertelności, najlepsze oszacowanie portfela zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych nie może wzrosnąć o więcej niż 5 % przy zastosowaniu szoku dla ryzyka śmiertelności skalibrowanego zgodnie z art. 101 ust. 2–5;
- g) umowy stanowiące podstawę portfela zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych nie obejmują opcji przysługujących ubezpieczającym lub obejmują jedynie opcję wykupu, w której wartość wykupu nie przekracza wartości aktywów, wycenionych zgodnie z art. 75, pokrywających zobowiązania ubezpieczeniowe lub reasekuracyjne w momencie realizacji opcji wykupu;
- h) przepływy pieniężne z wyznaczonego portfela aktywów są stałe i nie mogą zostać zmienione przez emitentów aktywów ani jakiegokolwiek osoby trzecie;
- i) zobowiązania ubezpieczeniowe lub reasekuracyjne wynikające z umowy ubezpieczenia lub umowy reasekuracji nie zostały podzielone na poszczególne części przy tworzeniu portfela zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych do celów niniejszego ustępu.

Niezależnie od akapitu pierwszego lit. h) zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji mogą wykorzystywać aktywa, których przepływy pieniężne są stałe z wyjątkiem zależności od inflacji, pod warunkiem że aktywa te odtwarzają przepływy pieniężne portfela zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, które są zależne od inflacji.

W razie gdy emitenci lub osoby trzecie mają prawo do zmiany przepływów pieniężnych z danego aktywa w taki sposób, by inwestor otrzymał wystarczającą rekompensatę umożliwiającą mu uzyskanie takiego samego przepływu pieniężnego dzięki reinwestycji w aktywa o równoważnej lub lepszej jakości kredytowej, prawo do zmiany przepływów pieniężnych nie wyklucza dopuszczalności aktywa do udziału w wyznaczonym portfelu zgodnie z akapitem pierwszym lit. h).

2. Zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji stosujące korektę dopasowującą do portfela zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych nie mogą powrócić do podejścia, które nie uwzględnia korekty dopasowującej. W przypadku gdy zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji stosujący korektę dopasowującą nie jest już w stanie spełnić warunków określonych w ust. 1, informuje o tym niezwłocznie organ nadzoru i podejmuje konieczne środki celem przywrócenia zgodności z tymi warunkami. W przypadku gdy dany zakład nie może przywrócić zgodności z tymi warunkami w ciągu dwóch miesięcy od daty naruszenia tych warunków, zaprzestaje stosowania korekty dopasowującej do któregokolwiek ze swoich zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych i nie może stosować korekty dopasowującej przez okres kolejnych 24 miesięcy.

3. Korekta dopasowująca nie może być stosowana do zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, gdy odpowiednia struktura terminowa stopy procentowej wolnej od ryzyka stosowana przy obliczaniu najlepszego oszacowania portfela tych zobowiązań obejmuje korektę z tytułu zmienności zgodnie z art. 77d lub środek przejściowy dotyczący stopy procentowej wolnej od ryzyka zgodnie z art. 308c.

Artykuł 77c

Obliczanie korekty dopasowującej

1. Dla każdej waluty korektę dopasowującą, o której mowa w art. 77b, oblicza się zgodnie z poniższymi zasadami:

a) korekta dopasowująca jest równa różnicy:

- (i) efektywnej rocznej stopy oprocentowania, obliczonej jako jedna stopa dyskontowa, która — stosowana do przepływów pieniężnych portfela zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych — daje wartość równą zgodnej z art. 75 wartości wyznaczonego portfela aktywów;
- (ii) efektywnej rocznej stopy oprocentowania, obliczonej jako jedna stopa dyskontowa, która — stosowana do przepływów pieniężnych portfela zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych — daje wartość równą wartości najlepszego oszacowania portfela zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, przy czym uwzględniana jest wartość pieniądza w czasie przy zastosowaniu podstawowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka;

b) korekta dopasowująca nie może obejmować spreadu bazowego odzwierciedlającego ryzyko zatrzymane przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji;

c) niezależnie od lit. a) w razie potrzeby spread bazowy musi zostać zwiększony w celu zapewnienia, by korekta dopasowująca dla aktywów, których ocena jakości kredytowej jest niższa niż inwestycyjna, nie przekraczała wartości korekt dopasowujących dla aktywów o inwestycyjnej ocenie jakości kredytowej, o takim samym czasie trwania i takiej samej klasie;

d) sposób wykorzystania zewnętrznych ocen wiarygodności kredytowej przy obliczaniu korekty dopasowującej musi być zgodny z art. 111 ust. 1 lit. n).

2. Do celów ust. 1 lit. b) mający zastosowanie spread bazowy:

a) jest równy sumie następujących pozycji:

- (i) spreadu kredytowego odpowiadającego prawdopodobieństwu niewykonania zobowiązania dotyczącego aktywów;
- (ii) spreadu kredytowego odpowiadającego spodziewanej stracie wynikającej z obniżenia jakości kredytowej aktywów;

b) w przypadku ekspozycji wobec rządów centralnych lub banków centralnych państw członkowskich, nie może być niższy niż 30 % długoterminowej średniej wartości spreadu ponad stopę procentową wolną od ryzyka aktywów o takim samym czasie trwania, takiej samej jakości kredytowej i takiej samej klasie, notowanych na rynkach finansowych;

- c) w przypadku ekspozycji innej niż wobec rządów centralnych lub banków centralnych państw członkowskich, nie może być niższy niż 35 % długoterminowej średniej wartości spreadu ponad stopę procentową wolną od ryzyka aktywów o takim samym czasie trwania, takiej samej jakości kredytowej i takiej samej klasie, notowanych na rynkach finansowych.

Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. a) ppkt (i), opiera się na długoterminowych statystykach przypadków niewykonania zobowiązań, które są istotne dla aktywów pod względem czasu trwania aktywów, jakości kredytowej i klasy aktywów.

Gdy nie można uzyskać wiarygodnego spreadu kredytowego na podstawie statystyk przypadków niewykonania zobowiązań, o których mowa w akapicie drugim, spread bazowy musi być równy części długoterminowej średniej wartości spreadu ponad stopę procentową wolną od ryzyka określoną w lit. b) i c).

Artykuł 77d

Korekta z tytułu zmienności do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka

1. Państwa członkowskie mogą wymagać uzyskania przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji uprzedniego zatwierdzenia przez organ nadzoru możliwości stosowania korekty z tytułu zmienności do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka stosowanej przy obliczaniu najlepszego oszacowania, o którym mowa w art. 77 ust. 2.

2. Dla każdej odpowiedniej waluty korekta z tytułu zmienności do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka opiera się na spreadzie pomiędzy stopą procentową możliwą do uzyskania z aktywów wchodzących w skład portfela referencyjnego dla tej waluty a stopami odpowiedniej podstawowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka dla tej waluty.

Portfel referencyjny dla danej waluty musi być reprezentatywny dla aktywów, które są denominowane w tej walucie i w które zainwestowały zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji w celu pokrycia najlepszego oszacowania dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych denominowanych w tej walucie.

3. Wartość korekty z tytułu zmienności dotyczącej stopy procentowej wolnej od ryzyka musi odpowiadać 65 % spreadu walutowego skorygowanego o ryzyko.

Spread dla danej waluty skorygowany o ryzyko oblicza się jako różnicę między spreadem, o którym mowa w ust. 2, a częścią tego spreadu, która jest bezpośrednio powiązana z realistyczną oceną oczekiwanych strat lub nieoczekiwanym ryzykiem kredytowym lub innym ryzykiem związanym z aktywami.

Korektę z tytułu zmienności stosuje się wyłącznie do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, która nie jest uzyskiwana za pomocą ekstrapolacji zgodnie z art. 77a. Ekstrapolacja odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka musi opierać się na tych skorygowanych stopach procentowych wolnych od ryzyka.

4. Dla każdego odpowiedniego państwa korektę z tytułu zmienności do stóp procentowych wolnych od ryzyka, o której mowa w ust. 3, odnoszącą się do waluty tego państwa zwiększa się przed zastosowaniem współczynnika 65 % o różnicę między spreadem dla tego państwa skorygowanym o ryzyko a podwójną wartością spreadu dla tej waluty skorygowanego o ryzyko, ilekroć różnica ta jest wartością dodatnią, a spread dla tego państwa skorygowany o ryzyko jest wyższy niż 100 punktów bazowych. Zwiększoną korektę z tytułu zmienności stosuje się do obliczania najlepszego oszacowania zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych dla produktów sprzedawanych na rynku ubezpieczeń w tym państwie. Spread dla danego państwa skorygowany o ryzyko oblicza się w ten sam sposób co spread dla danej waluty skorygowany o ryzyko dla waluty tego państwa, lecz w oparciu o portfel referencyjny reprezentatywny dla aktywów, w które zainwestowały zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji w celu pokrycia najlepszego oszacowania dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z produktów sprzedawanych na rynku ubezpieczeń w tym państwie i denominowanych w walucie tego państwa.

5. Korekta z tytułu zmienności nie może być stosowana do zobowiązań ubezpieczeniowych, gdy odpowiednia struktura terminowa stopy procentowej wolnej od ryzyka stosowana przy obliczaniu najlepszego oszacowania portfela tych zobowiązań obejmuje korektę dopasowującą zgodnie z art. 77b.

6. W drodze odstępstwa od art. 101 kapitałowy wymóg wypłacalności nie obejmuje ryzyka utraty podstawowych środków własnych wynikającego ze zmian korekty z tytułu zmienności.

Artykuł 77e

Informacje techniczne opracowywane przez Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych

1. Co najmniej raz na kwartał EIOPA opracowuje i publikuje dla każdej odpowiedniej waluty następujące informacje techniczne:
 - a) odpowiednią strukturę terminową stopy procentowej wolnej od ryzyka stosowaną przy obliczaniu najlepszego oszacowania, o którym mowa w art. 77 ust. 2, bez uwzględnienia korekty dopasowującej ani korekty z tytułu zmienności;
 - b) dla każdego odpowiedniego czasu trwania, jakości kredytowej i klasy aktywów, spread bazowy służący do obliczenia korekty dopasowującej, o którym mowa w art. 77c ust. 1 lit. b);
 - c) dla każdego odpowiedniego krajowego rynku ubezpieczeń, korektę z tytułu zmienności do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 77d ust. 1.
2. W celu zapewnienia jednolitych warunków ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz podstawowych środków własnych Komisja może przyjąć akty wykonawcze określające, w odniesieniu do każdej odpowiedniej waluty, informacje techniczne, o których mowa w ust. 1. W tych aktach wykonawczych wykorzystuje się informacje, o których mowa w ust. 1.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 301 ust. 2.

W przypadku należycie uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby związanej z dostępnością odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka Komisja przyjmuje akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 301 ust. 3.

3. Jeżeli informacje techniczne, o których mowa w ust. 1, zostaną przyjęte przez Komisję zgodnie z ust. 2, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji wykorzystają te informacje techniczne przy obliczaniu najlepszego oszacowania zgodnie z art. 77, korekty dopasowującej zgodnie z art. 77c i korekty z tytułu zmienności zgodnie z art. 77d.

W odniesieniu do walut i krajowych rynków, w razie gdy w aktach wykonawczych, o których mowa w ust. 2, nie zostanie określona korekta, o której mowa w ust. 1 lit. c), do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka stosowanej przy obliczaniu najlepszego oszacowania nie stosuje się korekty z tytułu zmienności.

Artykuł 77f

Przegląd środków dotyczących gwarancji długoterminowych i środków w zakresie ryzyka związanego z inwestowaniem w akcje

1. Co roku aż do dnia 1 stycznia 2021 r. EIOPA składa Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji sprawozdanie dotyczące skutków stosowania art. 77a–77e i 106, art. 138 ust. 4 oraz art. 304, 308c i 308d, w tym aktów delegowanych lub wykonawczych przyjętych na mocy wyżej wymienionych przepisów.

Co roku w ciągu tego okresu organy nadzoru dostarczają EIOPA następujące informacje:

- a) dostępność gwarancji długoterminowych w ramach produktów ubezpieczeniowych na ich krajowych rynkach oraz zachowanie zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji jako inwestorów długoterminowych;
- b) liczbę zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji stosujących korektę dopasowującą, korektę z tytułu zmienności, przedłużenie okresu naprawczego zgodnie z art. 138 ust. 4, podmoduł ryzyka związanego z inwestowaniem w akcje oparte na czasie trwania i środki przejściowe określone w art. 308c i 308d;
- c) wpływ korekty dopasowującej, korekty z tytułu zmienności, symetrycznego mechanizmu dostosowania wymogu kapitałowego związanego z inwestowaniem w akcje, podmodułu ryzyka związanego z inwestowaniem w akcje opartego na czasie trwania i środków przejściowych określonych w art. 308c i 308d na sytuację finansową zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji, na szczeblu krajowym oraz w odniesieniu do poszczególnych zakładów w sposób uniemożliwiający ich identyfikację;
- d) wpływ korekty dopasowującej, korekty z tytułu zmienności, symetrycznego mechanizmu dostosowania wymogu kapitałowego związanego z inwestowaniem w akcje, podmodułu ryzyka związanego z inwestowaniem w akcje oparte na czasie trwania na zachowanie inwestycyjne zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji oraz informację, czy przynoszą one nienależną ulgę kapitałową;

- e) wpływ przedłużenia okresu naprawczego zgodnie z art. 138 ust. 4 na starania zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji na rzecz przywrócenia poziomu dopuszczalnych środków własnych pokrywającego kapitałowy wymóg wypłacalności lub obniżenia profilu ryzyka w celu uzyskania zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności;
- f) jeżeli zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji stosują środki przejściowe określone w art. 308c i 308d, informację, czy realizują one plany ich stopniowego wprowadzenia, o których mowa w art. 308e, oraz perspektywy mniejszej zależności od tych środków przejściowych, w tym środków podjętych lub planowanych przez zakłady i organy nadzoru, z uwzględnieniem środowiska regulacyjnego zainteresowanego państwa członkowskiego.

2. W stosownych przypadkach, po konsultacji z ERRS i przeprowadzeniu publicznych konsultacji EIOPA przedkłada Komisji opinię w sprawie oceny stosowania art. 77a–77e i 106, art. 138 ust. 4 oraz art. 304, 308c i 308d, w tym aktów delegowanych lub wykonawczych przyjętych na mocy wyżej wymienionych przepisów. Ocena ta jest dokonywana z uwzględnieniem dostępności gwarancji długoterminowych w ramach produktów ubezpieczeniowych, zachowania zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracyjnych jako inwestorów długoterminowych oraz ogólnie stabilności finansowej.

3. W oparciu o opinię przedłożoną przez EIOPA, o której mowa w ust. 2, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie do dnia 1 stycznia 2021 r. lub w stosownym przypadku wcześniej. Sprawozdanie koncentruje się w szczególności na wpływie na:

- a) ochronę ubezpieczających;
- b) funkcjonowanie i stabilność europejskich rynków ubezpieczeń;
- c) rynek wewnętrzny, a w szczególności konkurencję i równe warunki działania na europejskich rynkach ubezpieczeń;
- d) zakres, w jakim zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji nadal działają jako inwestorzy długoterminowi;
- e) dostępność i cenę produktów rentowych;
- f) dostępność i cenę konkurencyjnych produktów;
- g) długoterminowe strategie inwestycyjne zakładów ubezpieczeń w odniesieniu do produktów, do których zastosowanie mają art. 77b i 77c, w porównaniu do strategii dotyczących innych gwarancji długoterminowych;
- h) wybór konsumenta i jego świadomość ryzyka;
- i) stopień dywersyfikacji w sektorze ubezpieczeń i portfel aktywów w posiadaniu zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji;
- j) stabilność finansową.

Ponadto sprawozdanie musi zostać oparte na doświadczeniach w zakresie nadzoru nad stosowaniem art. 77a–77e i 106, art. 138 ust. 4, art. 304, 308c i 308d, w tym aktów delegowanych lub wykonawczych przyjętych na mocy tych przepisów.

4. W razie konieczności sprawozdaniu Komisji towarzyszą odpowiednie wnioski ustawodawcze.”;

24) art. 86 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 86

Akty delegowane oraz regulacyjne i wykonawcze standardy techniczne

1. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane określające:

- a) metody aktuarialne i statystyczne służące do obliczenia najlepszego oszacowania, o którym mowa w art. 77 ust. 2;
- b) metody, zasady i techniki służące do określania odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, którą należy stosować przy obliczaniu najlepszego oszacowania, o którym mowa w art. 77 ust. 2;

- c) okoliczności, w których rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane są jako całość lub jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka, oraz metody stosowane w przypadku, gdy rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe oblicza się jako całość, zgodnie z art. 77 ust. 4;
- d) metody i założenia stosowane do obliczania marginesu ryzyka, w tym służące określeniu kwoty dopuszczalnych środków własnych koniecznych do pokrycia zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz służące kalibracji stopy kosztu kapitału, zgodnie z art. 77 ust. 5;
- e) grupy ubezpieczeń, w oparciu o które dokonuje się segmentacji zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych w celu ustalenia wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, o których mowa w art. 80;
- f) normy, które należy spełnić w celu zapewnienia adekwatności, kompletności i dokładności danych wykorzystywanych przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, oraz szczególne okoliczności, w których przy obliczaniu najlepszego oszacowania właściwe jest zastosowanie przybliżeń, w tym indywidualnego podejścia, zgodnie z art. 82;
- g) warunki dotyczące wymogów określonych w art. 77b ust. 1 włącznie z metodami, założeniami i standardowymi parametrami, jakie należy stosować przy obliczaniu szoku dla ryzyka śmiertelności, o którym mowa w art. 77b ust. 1 lit. e);
- h) warunki dotyczące wymogów określonych w art. 77c, włącznie z założeniami i metodami, jakie należy stosować przy obliczaniu korekty dopasowującej i spreadu bazowego;
- i) metody i założenia na potrzeby obliczania korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d, wraz z formułą służącą do obliczania spreadu, o którym mowa w ust. 2 tego artykułu.

2. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do metod i obliczeń mających zastosowanie do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych EIOPA, zastrzeżeniem art. 301b, opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających:

- a) metody stosowane do obliczania dostosowania z tytułu ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, o którym mowa w art. 81 i którego celem jest uwzględnienie strat oczekiwanych w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta;
- b) jeżeli to konieczne, uproszczone metody i techniki służące do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w celu zagwarantowania, że metody aktuarialne i statystyczne, o których mowa w lit. a) i d), są odpowiednie do charakteru, skali i złożoności ryzyk ponoszonych przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji, w tym również przez zależne zakłady ubezpieczeń i reasekuracji.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

3. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania art. 77b EIOPA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych dotyczących mających zastosowanie procedur zatwierdzania zastosowania korekty dopasowującej, o której mowa w art. 77b ust. 1.

EIOPA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 31 października 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych zgodnie z procedurą określoną w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

25) w art. 92 wprowadza się następujące zmiany:

- a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Akty delegowane oraz regulacyjne i wykonawcze standardy techniczne”;

- b) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do określania środków własnych EIOPA, zastrzeżeniem art. 301b, opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających kryteria stosowane przez organy nadzoru w przypadku zatwierdzania uzupełniających środków własnych zgodnie z art. 90.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

1a. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane określające traktowanie udziałów kapitałowych w rozumieniu art. 212 ust. 2 akapit trzeci w instytucjach finansowych i instytucjach kredytowych w odniesieniu do określania środków własnych.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania art. 90 EIOPA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych dotyczących procedur zatwierdzenia przez organy nadzoru uzupełniających środków własnych.

EIOPA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 31 października 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

26) art. 97 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 97

Akty delegowane i regulacyjne standardy techniczne

1. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane określające wykaz pozycji środków własnych, w tym pozycji, o których mowa w art. 96, które uznaje się za spełniające kryteria określone w art. 94, zawierający dla każdej pozycji środków własnych dokładny opis cech, które stanowiły podstawę jej klasyfikacji.

2. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do klasyfikacji środków własnych EIOPA, z zastrzeżeniem art. 301b, opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających metody, które mają być stosowane przez organy nadzoru przy zatwierdzaniu oceny i klasyfikacji pozycji środków własnych nieobjętych wykazem, o którym mowa w ust. 1.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

Komisja dokonuje regularnego przeglądu i, w stosownych przypadkach, aktualizacji wykazu, o którym mowa w ust. 1, w świetle zmian zachodzących na rynku.”;

27) art. 99 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 99

Akty delegowane dotyczące dopuszczalności środków własnych

Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane określające:

- a) limity ilościowe, o których mowa w art. 98 ust. 1 i 2;
- b) dostosowania, jakich powinno się dokonać w celu odzwierciedlenia braku możliwości dokonania transferu tych pozycji środków własnych, które można wykorzystać wyłącznie do pokrycia strat wynikających z określonego segmentu zobowiązań lub określonego rodzaju ryzyka (fundusze wyodrębnione).”;

28) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 109a

Zharmonizowane dane wejściowe na potrzeby standardowej formuły

1. Na potrzeby obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności zgodnie ze standardową formułą ESA za pośrednictwem Wspólnego Komitetu opracowują projekty wykonawczych standardów technicznych dotyczących przyporządkowania ocen wiarygodności kredytowej opracowanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej (ECAI) do odpowiedniej skali stopni jakości kredytowej z zastosowaniem stopni określonych zgodnie z art. 111 ust. 1 lit. n).

Wspólny Komitet ESA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 30 czerwca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

2. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu oraz na potrzeby ułatwiania obliczania modułu ryzyka rynkowego, o którym mowa w art. 105 ust. 5, ułatwiania obliczania modułu ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, o którym mowa w art. 105 ust. 6, oceniania technik ograniczania ryzyka, o których mowa w art. 101 ust. 5, oraz ustalenia wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych EIOPA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych dotyczących:

- a) wykazu jednostek samorządu regionalnego i władz lokalnych, wobec których ekspozycje należy traktować jako ekspozycje wobec rządu centralnego państwa, którego jurysdykcji podlegają te samorzady oraz władze lokalne, o ile pomiędzy tymi ekspozycjami nie ma różnicy pod względem ryzyka wynikającego ze szczególnych uprawnień samorządów w zakresie zasilania własnych budżetów oraz istnieją szczegółowe ustalenia instytucjonalne, których skutkiem jest zmniejszenie ryzyka niewykonania zobowiązań;
- b) indeksu akcji, o którym mowa w art. 106 ust. 2, zgodnie ze szczegółowymi kryteriami określonymi w art. 111 ust. 1 lit. c) i o);
- c) dostosowań, którym należy poddać waluty powiązane z euro w podmodule ryzyka walutowego, o którym mowa w art. 105 ust. 5, zgodnie ze szczegółowymi kryteriami dotyczącymi dostosowań, którym należy poddać waluty powiązane z euro w celu ułatwienia obliczania podmodułu ryzyka walutowego, ustanowionymi w art. 111 ust. 1 lit. p).

EIOPA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 30 czerwca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia projektów wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

3. Co najmniej raz na kwartał EIOPA publikuje informacje techniczne, w tym informacje dotyczące symetrycznego mechanizmu dostosowania, o którym mowa w art. 106.

4. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu i dla celów ułatwiania obliczania modułu ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach zdrowotnych, o którym mowa w art. 105 ust. 4, EIOPA opracowuje — z uwzględnieniem obliczeń dostarczonych przez organy nadzoru zainteresowanych państw członkowskich — projekty wykonawczych standardów technicznych dotyczących odchyień standardowych w odniesieniu do określonych krajowych środków prawnych państw członkowskich, które pozwalają na podział wypłat odszkodowań w związku z ryzykiem ubezpieczeniowym w ubezpieczeniach zdrowotnych pomiędzy zakładem ubezpieczeń a zakładem reasekuracji i które spełniają kryteria określone w ust. 5 i wszelkie dodatkowe kryteria określone w aktach delegowanych.

EIOPA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 30 czerwca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

5. Wykonawcze standardy techniczne, o których mowa w ust. 4, mają zastosowanie jedynie do tych krajowych środków prawnych państw członkowskich, które pozwalają na podział wypłat odszkodowań i świadczeń w związku z ryzykiem ubezpieczeniowym w ubezpieczeniach zdrowotnych między zakładem ubezpieczeń a zakładem reasekuracji i które spełniają następujące kryteria:

- a) mechanizm podziału odszkodowań i świadczeń jest przejrzysty i w pełni określony przed rocznym okresem, do którego ma on zastosowanie;
- b) mechanizm podziału odszkodowań i świadczeń, liczba zakładów ubezpieczeń, które uczestniczą w systemie wyrównania ryzyka w przypadku ubezpieczeń zdrowotnych (HRES), oraz charakterystyka ryzyka działalności objętej HRES zapewniają, że w przypadku każdego zakładu uczestniczącego w HRES zmienność rocznych strat z tytułu działalności objętej HRES będzie znacznie ograniczona dzięki HRES, zarówno w odniesieniu do składki, jak i ryzyka rezerw;

- c) ubezpieczenie zdrowotne objęte HRES jest obowiązkowe i stanowi w części lub w całości alternatywę dla ubezpieczeń zdrowotnych w ramach systemu obowiązkowych ubezpieczeń społecznych;
- d) w przypadku niewykonania zobowiązań przez zakład ubezpieczeń uczestniczący w HRES jeden lub kilka rządów państw członkowskich zobowiązuje się do zaspokojenia w pełni roszczeń ubezpieczającego w związku z działalnością ubezpieczeniową w pełni objętą HRES.

Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane określające dodatkowe kryteria, które powinny spełniać krajowe środki prawne, oraz metodologię i wymogi dla celów obliczania odchyłeń standardowych, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu.”;

29) art. 111 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 111

Akty delegowane oraz regulacyjne i wykonawcze standardy techniczne dotyczące art. 103–109

1. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane ustanawiające:
 - a) standardową formułę zgodnie art. 101 i art. 103–109;
 - b) wszelkie podmoduły konieczne lub lepiej pokrywające ryzyka wchodzące w zakres poszczególnych modułów ryzyka, o których mowa w art. 104, oraz wszelkie późniejsze aktualizacje;
 - c) metody, założenia i standardowe parametry, które należy skalibrować na poziomie ufności, o którym mowa w art. 101 ust. 3, i stosować przy obliczaniu każdego z modułów ryzyka i podmodułów ryzyka podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności określonych w art. 104, 105 i 304, symetryczny mechanizm dostosowania i odpowiedni, wyrażony liczbą miesięcy okres, o których mowa w art. 106, a także odpowiednie podejście do integracji metody, o której mowa w art. 304, przy obliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności zgodnie ze standardową formułą;
 - d) parametry korelacji, w tym w razie potrzeby parametry określone w załączniku IV, a także procedury ich aktualizacji;
 - e) w przypadku gdy zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji stosują techniki ograniczania ryzyka, metody i założenia stosowane przy ocenie zmian profilu ryzyka danego zakładu i przy dostosowywaniu obliczeń kapitałowego wymogu wypłacalności;
 - f) kryteria jakościowe, które muszą spełniać techniki ograniczania ryzyka, o których mowa w lit. e), celem zapewnienia skutecznego przeniesienia ryzyka na inny podmiot;
 - fa) metodę i parametry stosowane przy ocenie wymogu kapitałowego dla ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta w przypadku ekspozycji wobec kwalifikowanych kontrahentów centralnych; parametry te zapewniają spójność z podejściem do takich ekspozycji w przypadku instytucji kredytowych i instytucji finansowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 i 26 rozporządzenia (UE) nr 575/2013;
 - g) metody i parametry stosowane przy ocenie wymogu kapitałowego dla ryzyka operacyjnego określonego w art. 107, w tym wartość procentową, o której mowa w art. 107 ust. 3;
 - h) metody i dostosowania stosowane w celu odzwierciedlenia ograniczonego zakresu dywersyfikacji ryzyka zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji związane z wyodrębnionymi funduszami;
 - i) metodę stosowaną przy obliczaniu dostosowania z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych lub podatków odroczonej do pokrywania strat określonego w art. 108;
 - j) część standardowych parametrów w modułach ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach na życie, ubezpieczeniach innych niż na życie i ubezpieczeniach zdrowotnych, które mogą zostać zastąpione przez parametry specyficzne dla danego zakładu, jak określono w art. 104 ust. 7;

- k) standardowe metody stosowane przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji przy obliczaniu parametrów specyficznych dla danego zakładu, o których mowa w lit. j), oraz wszelkie kryteria w odniesieniu do kompletności, dokładności i adekwatności stosowanych danych, które muszą zostać spełnione przed uzyskaniem zatwierdzenia przez organ nadzoru, oraz procedurę niezbędną w celu otrzymania takiego zatwierdzenia;
- l) uproszczone obliczenia ustanowione dla poszczególnych podmodułów i modułów ryzyka oraz kryteria, które muszą spełniać zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji, w tym również wewnętrzne zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji, aby móc korzystać z każdego z tych uproszczeń, jak określono w art. 109;
- m) podejście stosowane w przypadku zakładów powiązanych w rozumieniu art. 212 do obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności, a zwłaszcza do obliczania podmodułu ryzyka związanego z inwestowaniem w akcje, o którym mowa w art. 105 ust. 5, z uwzględnieniem prawdopodobnego ograniczenia zmienności wartości tych zakładów powiązanych, wynikającego ze strategicznego charakteru tych inwestycji i z wpływu wywieranego na te zakłady powiązane przez zakład posiadający w nich udziały kapitałowe;
- n) sposób wykorzystania zewnętrznych ocen wiarygodności kredytowej opracowanych przez ECAI przy obliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności zgodnie ze standardową formułą i przyporządkowania zewnętrznych ocen wiarygodności kredytowej do skali stopni oceny jakości kredytowej, o której mowa w art. 109a ust. 1, który musi być spójny z wykorzystaniem zewnętrznej ocen wiarygodności kredytowej opracowanej przez ECAI przy obliczaniu wymogów kapitałowych dla instytucji kredytowych, określonych w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i instytucji finansowych określonych w art. 4 ust. 1 pkt 26 tego rozporządzenia;
- o) szczegółowe kryteria dotyczące indeksu akcji, o którym mowa w art. 109a ust. 2 lit. c);
- p) szczegółowe kryteria dotyczące dostosowań, którym należy poddać waluty powiązane z euro do celów ułatwienia obliczania podmodułu ryzyka walutowego, o którym mowa w art. 109a ust. 2 lit. d);
- q) warunki kategoryzacji jednostek samorządów regionalnych i władz lokalnych, o których mowa w art. 109a ust. 2 lit. a).

2. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu EIOPA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych określających mające zastosowanie procedury zatwierdzania przez organ nadzoru parametrów specyficznych dla danego zakładu, o których mowa w ust. 1 lit. k).

EIOPA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 31 października 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

3. Do dnia 31 grudnia 2020 r. Komisja dokonuje oceny stosowności metod, założeń i standardowych parametrów stosowanych przy obliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności według standardowej formuły. Komisja uwzględnia w szczególności wyniki każdej klasy aktywów i instrumentów finansowych, zachowania podmiotów lokujących w te aktywa i instrumenty finansowe oraz zmiany w zakresie rozwoju standardów międzynarodowych w dziedzinie usług finansowych. Możliwe jest nadanie pierwszeństwa przeglądowi niektórych klas aktywów. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w stosownych przypadkach wraz z propozycjami dotyczącymi zmiany niniejszej dyrektywy lub aktów delegowanych albo wykonawczych przyjętych na mocy niniejszej dyrektywy.

4. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do kapitałowego wymogu wypłacalności EIOPA, z zastrzeżeniem art. 301b, opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających limity ilościowe i kryteria dopuszczalności aktywów, jeżeli te ryzyka nie są odpowiednio pokryte przez dany podmoduł.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

Te regulacyjne standardy techniczne stosuje się do aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, z wyłączeniem aktywów posiadanych w związku z umowami ubezpieczenia na życie, w których ryzyko inwestycyjne ponoszą ubezpieczający. Komisja dokonuje przeglądu tych standardów w świetle zmian zachodzących w odniesieniu do standardowej formuły i rynków finansowych.”;

30) art. 114 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 114

Akty delegowane i wykonawcze standardy techniczne dotyczące wewnętrznych modeli kapitałowego wymogu wypłacalności

1. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane określające:

- a) dostosowania, których należy dokonać w standardach określonych w art. 120–125 w świetle ograniczonego zakresu stosowania częściowego modelu wewnętrznego;
- b) sposób, który zapewni pełną integrację częściowego modelu wewnętrznego ze standardową formułą kapitałowego wymogu wypłacalności, o której mowa w art. 113 ust. 1 lit. c), i wymogi dotyczące stosowania alternatywnych technik integracji.

2. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu EIOPA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych dotyczących procedur:

- a) zatwierdzania modelu wewnętrznego zgodnie z art. 112; oraz
- b) zatwierdzania głównych zmian modelu wewnętrznego i zmian polityki wprowadzania zmian w modelu wewnętrznym, o której mowa w art. 115.

EIOPA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 31 października 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

31) art. 127 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 127

Akty delegowane dotyczące art. 120–126

Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a w odniesieniu do art. 120–126 akty delegowane w celu poprawy oceny profilu ryzyka i zarządzania działalnością zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji, dotyczących stosowania modeli wewnętrznych w całej Unii.”;

32) w art. 129 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 lit. d) ppkt (i), (ii) i (iii) otrzymują brzmienie:

„(i) 2 500 000 EUR dla zakładów ubezpieczeń innych niż na życie, w tym wewnętrznych zakładów ubezpieczeń, z wyjątkiem gdy zakład ubezpieczeń prowadzi działalność w zakresie ryzyk, z których co najmniej jedno ryzyko jest klasyfikowane do grup od 10 do 15 wymienionych w części A załącznika I, kiedy to próg ten wynosi co najmniej 3 700 000 EUR;

(ii) 3 700 000 EUR dla zakładów ubezpieczeń na życie, w tym wewnętrznych zakładów ubezpieczeń;

(iii) 3 600 000 EUR w przypadku zakładów reasekuracji z wyjątkiem wewnętrznych zakładów reasekuracji, w przypadku których minimalny wymóg kapitałowy wynosi nie mniej niż 1 200 000 EUR.”;

b) w ust. 3 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie zezwalają swoim organom nadzoru, by w okresie kończącym się nie później niż w dniu 31 grudnia 2017 r. wymagały od zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji stosowania wartości procentowych, o których mowa w akapicie pierwszym, wyłącznie do kapitałowego wymogu wypłacalności zakładu, obliczonego zgodnie z rozdziałem VI sekcja 4 podsekcja 2.”;

c) w ust. 4 po akapicie pierwszym dodaje się akapit w brzmieniu:

„Do celów obliczenia limitów, o których mowa w ust. 3, zakłady nie mają obowiązku obliczać kapitałowego wymogu wypłacalności co kwartał.”;

d) w ust. 5 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„5. Do dnia 31 grudnia 2020 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat przepisów państw członkowskich oraz praktyk stosowanych przez organy nadzoru przyjętych na podstawie ust. 1–4.”;

33) art. 130 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 130

Akty delegowane

Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane określające obliczanie minimalnego wymogu kapitałowego, o którym mowa w art. 128 i 129.”;

34) w art. 131 akapit pierwszy daty „31 października 2012 r.” i „31 października 2013 r.” zastępuje się odpowiednio datami „31 grudnia 2015 r.” i „31 grudnia 2016 r.”;

35) art. 135 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 135

Akty delegowane i regulacyjne standardy techniczne dotyczące wymogów jakościowych

1. Komisja może przyjmować zgodnie z art. 301a akty delegowane określające wymogi jakościowe w następujących obszarach:

- a) określanie, pomiar i monitorowanie ryzyk wynikających z lokat w odniesieniu do art. 132 ust. 2 akapit pierwszy oraz zarządzanie tymi ryzykami;
- b) określanie, pomiar i monitorowanie szczególnych ryzyk wynikających z lokowania w instrumenty pochodne i aktywa, o których mowa w art. 132 ust. 4 akapit drugi, oraz zarządzanie tymi ryzykami, a także określanie, w jakim zakresie wykorzystywanie takich aktywów kwalifikuje się jako zmniejszanie ryzyka lub efektywne zarządzanie portfelem, o czym mowa w art. 132 ust. 4 akapit trzeci.

2. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane określające:

- a) wymogi, które muszą spełniać przedsiębiorstwa przekształcające pożyczki w zbywalne papiery wartościowe lub inne instrumenty finansowe (jednostki inicjujące lub jednostki sponsorujące), by zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji miał prawo lokować w takie papiery wartościowe lub instrumenty wyemitowane po dniu 1 stycznia 2011 r., w tym wymogi zapewniające stałe utrzymywanie przez jednostkę inicjującą, jednostkę sponsorującą lub pierwotnego kredytodawcę istotnego udziału gospodarczego netto, który w żadnym przypadku nie będzie mniejszy niż 5 %;
- b) wymogi jakościowe, które muszą spełniać zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji lokujące w takie papiery wartościowe lub instrumenty finansowe;
- c) szczegółowe okoliczności, w jakich można ustanowić proporcjonalny dodatkowy narzut kapitałowy w przypadku naruszenia wymogów określonych w lit. a) i b) niniejszego ustępu, bez uszczerbku dla art. 101 ust. 3.

3. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do ust. 2 lit. c) EIOPA, z zastrzeżeniem art. 301b, opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających metodologię obliczania proporcjonalnych dodatkowych narzutów kapitałowych, o których mowa w tej literze.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

36) w art. 138 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku wyjątkowej niekorzystnej sytuacji wpływającej na zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji reprezentujące znaczny udział w rynku lub dotknięte linie biznesowe, ogłoszonej przez EIOPA, w stosownym przypadku po konsultacji z ERRS, organ nadzoru może przedłużyć w odniesieniu do zakładów, których to dotyczy, termin ustanowiony w ust. 3 akapit drugi o maksymalny okres siedmiu lat, z uwzględnieniem wszelkich istotnych czynników, w tym średniego czasu trwania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Bez uszczerbku dla uprawnień EIOPA wynikających z art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, do celów niniejszego ustępu EIOPA, na wniosek zainteresowanego organu nadzoru, ogłasza istnienie wyjątkowej niekorzystnej sytuacji. Zainteresowany organ nadzoru może wystąpić z wnioskiem, jeśli zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji reprezentujące znaczny udział w rynku reasekuracji lub dotknięte linie biznesowe najprawdopodobniej nie spełnią jednego z wymogów określonych w ust. 3. Wyjątkowa niekorzystna sytuacja występuje, gdy na sytuację finansową zakładów ubezpieczeń lub zakładów reasekuracji reprezentujących znaczny udział w rynku lub dotknięte linie biznesowe poważnie lub niekorzystnie wpływa co najmniej jeden z następujących warunków:

- a) spadek na rynkach finansowych, który jest nieprzewidywany, gwałtowny i poważny;
- b) utrzymujące się niskie poziomy stóp procentowych;
- c) zdarzenie katastroficzne o znaczącym wpływie.

EIOPA we współpracy z zainteresowanym organem nadzoru regularnie ocenia, czy okoliczności, o których mowa w akapicie drugim, nadal występują. EIOPA we współpracy z zainteresowanym organem nadzoru stwierdza ustanie wyjątkowej niekorzystnej sytuacji.

Zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji, którego to dotyczy, co trzy miesiące przedkłada organowi nadzoru sprawozdanie z postępów, w którym wskazuje podjęte środki i postępy dokonane w celu przywrócenia poziomu dopuszczalnych środków własnych pokrywającego kapitałowy wymóg wypłacalności lub obniżenia profilu ryzyka w celu zapewnienia zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności.

Przedłużenie, o którym mowa w akapicie pierwszym, wycofuje się, jeżeli sprawozdanie z postępów wykazuje, że w okresie od dnia stwierdzenia niezgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności do dnia przedłożenia sprawozdania z postępów nie dokonano znacznych postępów w przywracaniu poziomu dopuszczalnych środków własnych pokrywającego kapitałowy wymóg wypłacalności lub obniżaniu profilu ryzyka w celu zapewnienia zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności.”;

37) art. 143 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 143

Akty delegowane oraz regulacyjne standardy techniczne dotyczące art. 138 ust. 4

1. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane w celu uzupełnienia wykazu wyjątkowej niekorzystnych sytuacji i określenia czynników i kryteriów, które ma uwzględnić EIOPA przy ogłaszaniu istnienia wyjątkowej niekorzystnej sytuacji oraz organy nadzoru przy ustalaniu przedłużenia okresu naprawy zgodnie z art. 138 ust. 4.

2. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do art. 138 ust. 2, art. 139 ust. 2 i art. 141 EIOPA, z zastrzeżeniem art. 301b, opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających plan naprawczy, o którym mowa w art. 138 ust. 2, i plan finansowy, o którym mowa w art. 139 ust. 2 oraz w odniesieniu do art. 141, wykazując należytą dbałość o uniknięcie skutków procyklicznych.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

38) art. 149 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 149

Zmiany charakteru ryzyk lub zobowiązań

Każda zmiana, jakiej zakład ubezpieczeń zamierza dokonać w zakresie informacji, o których mowa w art. 147, podlega procedurze przewidzianej w art. 147 i 148.”;

39) w art. 155 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 3 po akapicie pierwszym dodaje się akapit w brzmieniu:

„Ponadto organ nadzoru macierzystego lub przyjmującego państwa członkowskiego może skierować sprawę do EIOPA i zwrócić się o pomoc tego urzędu zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010. W takim przypadku EIOPA może podjąć działania zgodnie z uprawnieniami przyznanymi mu na mocy tego artykułu.”;

b) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Państwa członkowskie informują Komisję i EIOPA o liczbie i rodzaju przypadków, które doprowadziły do odmowy na mocy art. 146 i 148 lub w których podjęte zostały środki na mocy ust. 3 i 4 niniejszego artykułu.”;

40) w art. 158 ust. 2 po akapicie pierwszym dodaje się akapit w brzmieniu:

„Ponadto organ nadzoru macierzystego lub przyjmującego państwa członkowskiego może skierować sprawę do EIOPA i zwrócić się o pomoc tego urzędu zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010. W takim przypadku EIOPA może podjąć działania zgodnie z uprawnieniami przyznanymi mu na mocy tego artykułu.”;

41) art. 159 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 159

Informacje statystyczne dotyczące działalności transgranicznej

Każdy zakład ubezpieczeń powiadamia właściwy organ nadzoru macierzystego państwa członkowskiego, oddzielnie dla transakcji przeprowadzanych w ramach prawa przedsiębiorczości oraz dla transakcji przeprowadzanych w ramach swobody świadczenia usług, o kwocie składek, odszkodowań i prowizji, niepomniejszonych o reasekurację, w rozbiciu na poszczególne państwa członkowskie i w następujący sposób:

a) w odniesieniu do ubezpieczeń innych niż na życie, w podziale na linie biznesowe zgodnie z odpowiednim aktem delegowanym;

b) w odniesieniu do ubezpieczeń na życie, w podziale na linie biznesowe zgodnie z odpowiednim aktem delegowanym.

W odniesieniu do grupy 10 w pkt A załącznika I, z wyłączeniem odpowiedzialności cywilnej przewoźnika, zakład, którego to dotyczy, informuje organ nadzoru również o częstotliwości występowania i średniej wysokości odszkodowania.

Organ nadzoru macierzystego państwa członkowskiego przedkłada informacje, o których mowa w akapicie pierwszym i drugim, w stosownym terminie i w formie zbiorczej, organom nadzoru wszystkich zainteresowanych państw członkowskich na ich żądanie.”;

42) art. 172 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 172

Równoważność w odniesieniu do zakładów reasekuracji

1. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane określające kryteria oceny równoważności systemów wymogów dotyczących wypłacalności stosowanych w państwach trzecich do działalności reasekuracyjnej zakładów, których siedziba znajduje się w danym państwie trzecim, z systemem wypłacalności ustanowionym w tytule I.

2. W przypadku spełnienia przez państwo trzecie kryteriów przyjętych zgodnie z ust. 1 Komisja może, zgodnie z art. 301a i z pomocą EIOPA zgodnie z art. 33 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, przyjąć akty delegowane stwierdzające równoważność systemu wymogów dotyczących wypłacalności stosowanego w danym państwie trzecim do działalności reasekuracyjnej zakładów, których siedziba znajduje się w tym państwie trzecim, z systemem ustanowionym w tytule I niniejszej dyrektywy.

Takie akty delegowane są regularnie poddawane przeglądowi w celu uwzględnienia wszelkich istotnych zmian wprowadzanych do systemu nadzoru określonego w tytule I oraz systemu nadzoru w danym państwie trzecim.

EIOPA publikuje wykaz wszystkich państw trzecich, o których mowa w akapicie pierwszym, na swojej stronie internetowej i aktualizuje go.

3. W przypadku gdy zgodnie z ust. 2 system wymogów dotyczących wypłacalności państwa trzeciego został uznany za równoważny z systemem ustanowionym w niniejszej dyrektywie, umowy reasekuracji zawarte z zakładami, których siedziba znajduje się w tym państwie trzecim, są traktowane w taki sam sposób jak umowy reasekuracji zawarte z zakładem, który posiada zezwolenie zgodnie z niniejszą dyrektywą.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 i nawet w przypadku niespełnienia kryteriów określonych zgodnie z ust. 1 Komisja może, na określony czas i zgodnie z art. 301a, a także z pomocą EIOPA zgodnie z art. 33 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, przyjąć akty delegowane stwierdzające czasową równoważność systemu wymogów dotyczących wypłacalności stosowanego w danym państwie trzecim do działalności reasekuracyjnej zakładów, których siedziba znajduje się w tym państwie trzecim, z systemem ustanowionym w tytule I, jeżeli dane państwo trzecie spełniło przynajmniej poniższe kryteria:

- a) podjęło wobec Unii zobowiązanie do przyjęcia i stosowania systemu wymogów dotyczących wypłacalności, który mógłby zostać uznany za równoważny zgodnie z ust. 2, przed upływem tego określonego terminu oraz do zaangażowania się w proces oceny równoważności;
- b) w celu wywiązania się z zobowiązania, o którym mowa w lit. a), ustanowiło program prac;
- c) przeznaczyło wystarczające zasoby na wywiązanie się z zobowiązania, o którym mowa w lit. a);
- d) ma system wymogów dotyczących wypłacalności oparty na ryzyku i określa ilościowe i jakościowe wymogi wypłacalności oraz wymogi dotyczące sprawozdań dla organów nadzoru i przejrzystości;
- e) zawarło pisemne porozumienia o współpracy i wymianie poufnych informacji nadzorczych z EIOPA i organami nadzoru;
- f) posiada niezależny system nadzoru; oraz
- g) ustanowiło — w odniesieniu do wszystkich osób działających w imieniu organów nadzoru — obowiązki dotyczące zachowania tajemnicy zawodowej, w szczególności dotyczące wymiany informacji z EIOPA i organami nadzoru.

Wszelkie akty delegowane dotyczące czasowej równoważności muszą brać pod uwagę sprawozdania Komisji zgodnie z art. 177 ust. 2. Te akty delegowane są regularnie poddawane przeglądowi na podstawie sprawozdań z postępów przygotowanych przez dane państwo trzecie, które są co pół roku przedstawiane Komisji i przez nią oceniane. EIOPA wspomaga Komisję w ocenie tych sprawozdań z postępów.

EIOPA publikuje wykaz wszystkich państw trzecich, o których mowa w akapicie pierwszym, na swojej stronie internetowej i aktualizuje go.

Komisja może przyjmować zgodnie z art. 301a akty delegowane dokładniej określające warunki ustanowione w akapicie pierwszym.

5. Określony okres, o którym mowa w ust. 4 akapit pierwszy, upływa z dniem 31 grudnia 2020 r. lub z dniem, w którym zgodnie z ust. 2 system nadzoru stosowany w danym państwie trzecim został uznany za równoważny z systemem określonym w tytule I, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

Okres ten może zostać przedłużony maksymalnie o jeden rok w przypadku, gdy jest to konieczne na przeprowadzenie przez EIOPA i Komisję oceny równoważności do celów ust. 2.

6. Umowy reasekuracji zawarte z zakładami, których siedziba znajduje się w państwie trzecim posiadającym system nadzoru uznany za czasowo równoważny zgodnie z ust. 4, są traktowane w taki sam sposób jak te określone w ust. 3. Art. 173 stosuje się również do zakładów reasekuracji, których siedziba znajduje się w państwie trzecim posiadającym system nadzoru uznany za czasowo równoważny zgodnie z ust. 4.”;

43) art. 176 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 176

Informowanie Komisji i EIOPA przez państwa członkowskie

Organy nadzoru państw członkowskich powiadamiają Komisję, EIOPA i organy nadzoru pozostałych państw członkowskich o wszelkich przypadkach udzielenia zezwolenia jednostkom bezpośrednio lub pośrednio zależnym od przynajmniej jednej jednostki dominującej, podlegającej prawu państwa trzeciego.

W powiadomieniu tym zawarta jest również informacja na temat struktury danej grupy.

W przypadku nabycia przez podmiot podlegający prawu państwa trzeciego pakietu akcji w zakładzie ubezpieczeń lub zakładzie reasekuracji posiadającym zezwolenie w Unii, które uczyniłoby z tego zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji jednostkę zależną podmiotu podlegającego prawu państwa trzeciego, organy nadzoru macierzystego państwa członkowskiego powiadamiają Komisję, EIOPA i organy nadzoru pozostałych państw członkowskich.”;

44) w art. 177 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie informują Komisję i EIOPA o wszelkich trudnościach natury ogólnej, jakie napotykają ich zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji w zakładaniu przedsiębiorstw oraz prowadzeniu działalności w państwie trzecim lub wykonywaniu operacji w państwie trzecim.”;

45) w art. 210 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Komisja może przyjmować zgodnie z art. 301a akty delegowane dokładniej określające przepisy, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w odniesieniu do zarządzania ryzykami wynikającymi z działalności w zakresie reasekuracji ograniczonej oraz ich monitorowania i kontroli.”;

46) w art. 211 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane określające następujące kryteria zatwierdzania przez organy nadzoru:

- a) zakres udzielanego zezwolenia;
- b) obowiązkowe warunki, które muszą być zamieszczone we wszystkich sporządzanych umowach;
- c) wymogi, o których mowa w art. 42, dotyczące kwalifikacji i reputacji osób kierujących spółką celową (podmiotem specjalnego przeznaczenia);
- d) wymogi dotyczące kwalifikacji i reputacji akcjonariuszy lub wspólników posiadających znaczny pakiet akcji w spółce celowej (podmiocie specjalnego przeznaczenia);
- e) prawidłowe procedury administracyjne i rachunkowe, odpowiednie mechanizmy kontroli wewnętrznej i wymagania dotyczące zarządzania ryzykiem;
- f) wymagania dotyczące informacji z zakresu rachunkowości i nadzoru oraz informacji statystycznych;
- g) wymogi wypłacalności.

2a. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania art. 211 ust. 1 i 2 EIOPA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych dotyczących procedur udzielania zezwolenia na ustanowienie spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz określających formaty i wzory, jakie mają być wykorzystywane do celów ust. 1 lit. f).

EIOPA przedstawi Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 31 października 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

2b. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania art. 211 ust. 1 i 2 EIOPA może opracować projekty wykonawczych standardów technicznych dotyczących procedur współpracy i wymiany informacji pomiędzy organami nadzoru w przypadkach, w których spółka celowa przejmująca ryzyko od zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji ma siedzibę w państwie członkowskim niebędącym państwem członkowskim, w którym zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji otrzymał zezwolenie.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

3. Spółki celowe (podmioty specjalnego przeznaczenia), które uzyskały zezwolenie przed dniem 31 grudnia 2015 r., podlegają prawu państwa członkowskiego, które udzieliło zezwolenia danej spółce celowej (podmiotowi specjalnego przeznaczenia). Jednak wszelka nowa działalność rozpoczęta przez taką spółkę celową (podmiot specjalnego przeznaczenia) po tej dacie podlega ust. 1, 2 i 2a.”;

47) w art. 212 ust. 1 lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) »kolegium organów nadzoru« oznacza stałą, ale elastyczną strukturę współpracy, koordynacji i ułatwiania podejmowania decyzji dotyczących nadzoru nad grupą.”;

48) w art. 216 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się akapity w brzmieniu:

„W takim przypadku organ nadzoru wyjaśnia swoją decyzję zarówno organowi sprawującemu nadzór nad grupą, jak i najwyższemu zakładowi dominującemu na poziomie Unii. Organ sprawujący nadzór nad grupą powiadamia kolegium organów nadzoru zgodnie z art. 248 ust. 1 lit. a).”

Art. 218–258 stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 2–6 niniejszego artykułu.”;

b) w ust. 4 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Organ nadzoru wyjaśnia swoje decyzje zarówno zakładowi, jak i organowi sprawującemu nadzór nad grupą. Organ sprawujący nadzór nad grupą powiadamia kolegium organów nadzoru zgodnie z art. 248 ust. 1 lit. a).”;

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Komisja może przyjmować zgodnie z art. 301a akty delegowane określające okoliczności, w jakich może zostać podjęta decyzja, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.”;

49) w art. 217 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„W takim przypadku organy nadzoru objaśniają zawarte porozumienie zarówno organowi sprawującemu nadzór nad grupą, jak i najwyższemu zakładowi dominującemu na poziomie Unii. Organ sprawujący nadzór nad grupą powiadamia kolegium organów nadzoru zgodnie z art. 248 ust. 1 lit. a).”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane określające okoliczności, w jakich może zostać podjęta decyzja, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.”;

50) art. 227 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 227

Równoważność dotycząca powiązanych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji państw trzecich

1. Przy obliczaniu, zgodnie z art. 233, wypłacalności grupy zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, który posiada udziały kapitałowe w zakładzie ubezpieczeń lub zakładzie reasekuracji państwa trzeciego, taki zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji państwa trzeciego traktuje się, wyłącznie do celów obliczenia, jako powiązany zakład ubezpieczeń lub powiązany zakład reasekuracji.

Jeżeli jednak państwo trzecie, w którym dany zakład ma siedzibę, nakłada nań wymóg uzyskania zezwolenia oraz system wymogów dotyczących wypłacalności, który jest co najmniej równoważny z systemem określonym w tytule I rozdział VI, państwa członkowskie mogą przewidzieć możliwość uwzględnienia w obliczeniu, w odniesieniu do takiego zakładu, kapitałowego wymogu wypłacalności oraz środków własnych dopuszczalnych na pokrycie tego wymogu ustalonych przez dane państwo trzecie.

2. W przypadku gdy nie przyjęto aktu delegowanego zgodnie z ust. 4 lub 5 niniejszego artykułu, sprawdzenia, czy system danego państwa trzeciego jest co najmniej równoważny, dokonuje organ sprawujący nadzór nad grupą na wniosek zakładu posiadającego udziały kapitałowe lub z własnej inicjatywy. EIOPA wspiera organ sprawujący nadzór nad grupą zgodnie z art. 33 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

Organ sprawujący nadzór nad grupą konsultuje się, przy wsparciu EIOPA, z pozostałymi zainteresowanymi organami nadzoru przed podjęciem decyzji w sprawie równoważności. Decyzję tę podejmuje się zgodnie z kryteriami przyjętymi na mocy ust. 3. Organ sprawujący nadzór nad grupą nie podejmuje w odniesieniu do państwa trzeciego żadnej decyzji, która byłaby sprzeczna z decyzją podjętą w odniesieniu do tego państwa trzeciego w przeszłości, chyba że jest to konieczne w celu uwzględnienia istotnych zmian wprowadzanych do systemu nadzoru określonego w tytule I rozdział VI oraz systemu nadzoru danego państwa trzeciego.

W przypadku gdy organy nadzoru nie zgadzają się z decyzją podjętą na podstawie akapitu drugiego, mogą skierować sprawę do EIOPA i zwrócić się o pomoc tego urzędu zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 w ciągu trzech miesięcy od powiadomienia o decyzji przez organ sprawujący nadzór nad grupą. W takim przypadku EIOPA może podjąć działania zgodnie z uprawnieniami przyznanymi mu na mocy tego artykułu.

3. Komisja może przyjmować zgodnie z art. 301a akty delegowane określające kryteria oceny równoważności systemu wypłacalności danego państwa trzeciego z systemem określonym w tytule I rozdział VI.

4. W przypadku spełnienia przez państwo trzecie kryteriów przyjętych zgodnie z ust. 3 Komisja może, zgodnie z art. 301a przy wsparciu EIOPA zgodnie z art. 33 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, przyjąć akty delegowane stwierdzające równoważność systemu nadzoru stosowanego w danym państwie trzecim z systemem określonym w tytule I rozdział VI.

Te akty delegowane są regularnie poddawane przeglądowi w celu uwzględnienia wszelkich istotnych zmian wprowadzanych do systemu nadzoru określonego w tytule I rozdział VI oraz systemu nadzoru danego państwa trzeciego.

EIOPA publikuje wykaz wszystkich państw trzecich, o których mowa w akapicie pierwszym, na swojej stronie internetowej i aktualizuje go.

5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 4 i nawet w przypadku niespełnienia kryteriów przyjętych zgodnie z ust. 3, Komisja może przyjąć, na czas określony w ust. 6 i zgodnie z art. 301a, a także przy wsparciu EIOPA zgodnie z art. 33 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, akty delegowane stwierdzające tymczasową równoważność systemu wypłacalności stosowanego w danym państwie trzecim do zakładów, których siedziba znajduje się w tym państwie trzecim, z systemem ustanowionym w tytule I rozdział VI, w przypadku gdy:

- a) można wykazać, że system wypłacalności, który mógłby zostać uznany za równoważny zgodnie z ust. 4, już istnieje albo może zostać przyjęty i być stosowany przez to państwo trzecie;
- b) państwo trzecie ma system wypłacalności oparty na ocenie ryzyka i określający jakościowe i ilościowe wymogi wypłacalności oraz wymogi dotyczące sprawozdawczości do organów nadzoru i przejrzystości;
- c) prawo państwa trzeciego umożliwia, co do zasady, współpracę i wymianę poufnych informacji nadzorczych z EIOPA i organami nadzoru;
- d) państwo trzecie posiada niezależny system nadzoru; oraz
- e) państwo trzecie ustaliło wobec wszystkich osób działających w imieniu organów nadzoru obowiązki dotyczące zachowania tajemnicy zawodowej.

EIOPA publikuje wykaz wszystkich państw trzecich, o których mowa w akapicie pierwszym, na swojej stronie internetowej i aktualizuje go.

6. Wstępny okres tymczasowej równoważności, o której mowa w ust. 5, ustala się na 10 lat, chyba że przed upływem tego okresu:

- a) akt delegowany zostanie uchylony; lub
- b) przyjęto, zgodnie z ust. 4, akt delegowany stwierdzający równoważność systemu nadzoru stosowanego w danym państwie trzecim z systemem ustanowionym w tytule I rozdział VI.

Okres obowiązywania tymczasowej równoważności podlega przedłużeniu na kolejne okresy 10-letnie, jeżeli kryteria, o których mowa w ust. 5, są nadal spełnione. Komisja przyjmuje taki akt delegowany zgodnie z art. 301a i przy wsparciu EIOPA zgodnie z art. 33 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

Wszelkie akty delegowane określające tymczasową równoważność muszą brać pod uwagę sprawozdania Komisji zgodnie z art. 177 ust. 2. Komisja regularnie dokonuje przeglądu takich aktów delegowanych. EIOPA wspiera Komisję w ocenie tych decyzji. Komisja informuje Parlament Europejski o wszelkich przeprowadzanych przeglądach i składa Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie z ich wyników.

7. W przypadku gdy zgodnie z ust. 5 przyjęto akt delegowany stwierdzający, że system nadzoru stosowany w danym państwie trzecim jest tymczasowo równoważny, dane państwo trzecie jest uznawane za równoważne do celów ust. 1 akapit drugi.”;

51) art. 231 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 231

Model wewnętrzny grupy

1. W przypadku złożenia przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji oraz jego zakłady powiązane bądź wspólnie przez zakłady powiązane z ubezpieczeniową spółką holdingową wniosku o zezwolenie na obliczanie skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności grupy oraz kapitałowego wymogu wypłacalności zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji w grupie przy zastosowaniu modelu wewnętrznego zainteresowane organy nadzoru podejmują współpracę w celu przyjęcia decyzji o udzieleniu lub odmowie udzielenia takiego zezwolenia oraz w celu określenia ewentualnych warunków, którym ono podlega.

Wniosek, o którym mowa w akapicie pierwszym, przekazuje się organowi sprawującemu nadzór nad grupą.

Organ sprawujący nadzór nad grupą bezzwłocznie informuje pozostałych członków kolegium organów nadzoru i przekazuje im kompletny wniosek.

2. Zainteresowane organy nadzoru dokładają wszelkich starań, aby podjąć wspólną decyzję w sprawie wniosku w ciągu sześciu miesięcy od dnia otrzymania kompletnego wniosku przez organ sprawujący nadzór nad grupą.

3. Jeżeli w ciągu sześciomiesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 2, którykolwiek z zainteresowanych organów nadzoru skierował sprawę do EIOPA zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, organ sprawujący nadzór nad grupą odracza decyzję i oczekuje decyzji EIOPA, którą EIOPA może podjąć zgodnie z art. 19 ust. 3 tego rozporządzenia, i podejmuje decyzję zgodną z decyzją EIOPA. Decyzję tę uznaje się za rozstrzygającą i jest ona stosowana przez zainteresowane organy nadzoru.

EIOPA podejmuje decyzję w ciągu jednego miesiąca. Sprawy nie kieruje się do EIOPA po upływie okresu sześciu miesięcy lub po podjęciu wspólnej decyzji.

Jeżeli zgodnie z art. 41 ust. 2 i 3 oraz art. 44 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 decyzja zaproponowana przez zespół zostaje odrzucona, organ sprawujący nadzór nad grupą podejmuje ostateczną decyzję. Decyzję tę uznaje się za rozstrzygającą i jest ona stosowana przez zainteresowane organy nadzoru. Okres sześciu miesięcy uznaje się za okres postępowania pojednawczego w rozumieniu art. 19 ust. 2 tego rozporządzenia.

4. EIOPA może opracowywać projekty wykonawczych standardów technicznych w celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania procedury podejmowania wspólnej decyzji, o której mowa w ust. 2, w odniesieniu do wniosków o zezwolenie, o których mowa w ust. 1, aby ułatwić podejmowanie wspólnych decyzji.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

5. W przypadku gdy zainteresowane organy nadzoru podjęły wspólną decyzję, o której mowa w ust. 2, organ sprawujący nadzór nad grupą przekazuje wnioskodawcy dokument zawierający pełne uzasadnienie.

6. W razie braku wydania wspólnej decyzji w okresie sześciu miesięcy od daty otrzymania kompletnego wniosku grupy organ sprawujący nadzór nad grupą samodzielnie podejmuje decyzję w sprawie wniosku.

Organ sprawujący nadzór nad grupą należycie uwzględnia wszelkie opinie i zastrzeżenia innych zainteresowanych organów nadzoru wyrażone w tym sześciomiesięcznym terminie.

Organ sprawujący nadzór nad grupą przekazuje wnioskodawcy oraz pozostałym zainteresowanym organom nadzoru dokument zawierający jego w pełni uzasadnioną decyzję.

Decyzję tę uznaje się za rozstrzygającą i jest ona stosowana przez zainteresowane organy nadzoru.

7. Jeżeli którykolwiek z zainteresowanych organów nadzoru uważa, że profil ryzyka nadzorowanego przezeń zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji znacznie odbiega od założeń modelu wewnętrznego zatwierdzonego na poziomie grupy, organ nadzoru może, do czasu właściwego uwzględnienia zastrzeżeń organu nadzoru przez dany zakład, zgodnie z art. 37 ustanowić narzut kapitałowy na kapitałowy wymóg wypłacalności tego zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji wynikający z zastosowania tego modelu wewnętrznego.

W wyjątkowych okolicznościach, jeśli ustanowienie takiego narzutu kapitałowego nie byłoby właściwe, organ nadzoru może zażądać od takiego zakładu obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności zgodnie ze standardową formułą, o której mowa w tytule I rozdział VI sekcja 4 podsekcje 1 i 2. Zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. a) i c) organ nadzoru może ustanowić narzut kapitałowy na kapitałowy wymóg wypłacalności tego zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji wynikający z zastosowania standardowej formuły.

Organ nadzoru wyjaśnia wszelkie decyzje, o których mowa w akapicie pierwszym i drugim, zakładowi ubezpieczeń lub zakładowi reasekuracji oraz innym członkom kolegium organów nadzoru.

EIOPA może wydawać wytyczne w celu zagwarantowania spójnego i konsekwentnego stosowania niniejszego ustępu.”;

52) w art. 232 akapit pierwszy zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„Rozstrzygając o tym, czy skonsolidowany kapitałowy wymóg wypłacalności grupy właściwie odzwierciedla profil ryzyka grupy, organ sprawujący nadzór nad grupą zwraca szczególną uwagę na wszelkie przypadki, w których na poziomie grupy mogą wystąpić okoliczności, o których mowa w art. 37 ust. 1 lit. a)–d), w szczególności, gdy:”;

53) w art. 232 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Art. 37 ust. 1–5 wraz z aktami delegowanymi i wykonawczymi standardami technicznymi przyjętymi zgodnie z art. 37 ust. 6, 7 i 8 stosuje się odpowiednio.”;

54) w art. 233 ust. 6 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Art. 37 ust. 1–5 wraz z aktami delegowanymi i wykonawczymi standardami technicznymi przyjętymi zgodnie z art. 37 ust. 6, 7 i 8 stosuje się odpowiednio.”;

55) art. 234 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 234

Akty delegowane dotyczące art. 220–229 i 230–233

Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane określające zasady techniczne i metody ustanowione w art. 220–229 oraz sposób stosowania art. 230–233, odzwierciedlające ekonomiczny charakter określonych struktur prawnych.”;

56) art. 237 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 237

Jednostki zależne zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji: decyzja w sprawie wniosku

1. W przypadku złożenia wniosku o zezwolenie na objęcie art. 238 i 239 zainteresowane organy nadzoru współdziałają ze sobą w ramach kolegium organów nadzoru, w ścisłej współpracy, w celu podjęcia decyzji o udzieleniu lub odmowie udzielenia takiego zezwolenia oraz określenia ewentualnych innych warunków, którym miałyby ono podlegać.

Wniosek, o którym mowa w akapicie pierwszym, jest przedkładany wyłącznie organowi nadzoru, który udzielił zezwolenia jednostce zależnej. Ten organ nadzoru bezzwłocznie informuje pozostałych członków kolegium organów nadzoru i przekazuje im kompletny wniosek.

2. Zainteresowane organy nadzoru dokładają wszelkich starań, aby podjąć wspólną decyzję w sprawie wniosku w ciągu trzech miesięcy od dnia otrzymania kompletnego wniosku przez wszystkie organy nadzoru należące do kolegium organów nadzoru.

3. Jeżeli w ciągu trzymiesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 2, którykolwiek z zainteresowanych organów nadzoru skierował sprawę do EIOPA zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, organ sprawujący nadzór nad grupą odracza decyzję i oczekuje decyzji EIOPA, którą EIOPA może podjąć zgodnie z art. 19 ust. 3 tego rozporządzenia, i podejmuje decyzję zgodną z decyzją EIOPA. Decyzję tę uznaje się za rozstrzygającą i jest ona stosowana przez zainteresowane organy nadzoru.

EIOPA podejmuje decyzję w ciągu jednego miesiąca. Sprawy nie kieruje się do EIOPA po upływie okresu trzech miesięcy lub po podjęciu wspólnej decyzji.

Jeżeli zgodnie z art. 41 ust. 2 i 3 oraz art. 44 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 decyzja zaproponowana przez zespół zostaje odrzucona, ostateczna decyzja należy do organu sprawującego nadzór nad grupą. Decyzję tę uznaje się za rozstrzygającą i jest ona stosowana przez zainteresowane organy nadzoru. Okres trzech miesięcy uznaje się za okres postępowania pojednawczego w rozumieniu art. 19 ust. 2 tego rozporządzenia.

4. EIOPA może opracowywać projekty wykonawczych standardów technicznych w celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania procedury podejmowania wspólnej decyzji, o której mowa w ust. 2, w odniesieniu do wniosków o zezwolenie, o których mowa w ust. 1, aby ułatwić podejmowanie wspólnych decyzji.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

5. W przypadku gdy zainteresowane organy nadzoru podjęły wspólną decyzję, o której mowa w ust. 2, organ nadzoru, który udzielił zezwolenia jednostce zależnej, przekazuje wnioskodawcy decyzję, podając pełne uzasadnienie. Wspólną decyzję uznaje się za rozstrzygającą i jest ona stosowana przez zainteresowane organy nadzoru.

6. W przypadku nieprzyjęcia przez zainteresowane organy nadzoru wspólnej decyzji w terminie trzech miesięcy określonym w ust. 2 organ sprawujący nadzór nad grupą podejmuje własną decyzję w sprawie wniosku.

W tym okresie organ sprawujący nadzór nad grupą należyście uwzględnić:

- a) wszelkie opinie i zastrzeżenia zainteresowanych organów nadzoru;
- b) wszelkie zastrzeżenia pozostałych organów nadzoru należących do kolegium organów nadzoru.

Decyzja wydawana jest w postaci dokumentu zawierającego pełne uzasadnienie oraz wyjaśnienie wszelkich istotnych odstępstw od zastrzeżeń pozostałych zainteresowanych organów nadzoru. Organ sprawujący nadzór nad grupą przekazuje egzemplarz decyzji wnioskodawcy i pozostałym zainteresowanym organom nadzoru. Decyzję tę uznaje się za rozstrzygającą i jest ona stosowana przez zainteresowane organy nadzoru.”;

57) w art. 238 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kolegium organów nadzoru dokłada wszelkich starań, aby osiągnąć porozumienie w sprawie wniosku organu nadzoru, który wydał zezwolenie jednostce zależnej, lub w sprawie innych możliwych środków.

Porozumienie to uznaje się za rozstrzygające i jest ono stosowane przez zainteresowane organy nadzoru.”;

58) w art. 238 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku braku jednomyślności między organem nadzoru a organem sprawującym nadzór nad grupą każdy z organów nadzoru może w ciągu jednego miesiąca od otrzymania wniosku organu nadzoru skierować sprawę do EIOPA i zwrócić się o pomoc tego urzędu zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010. W takim przypadku EIOPA może podjąć działania zgodnie z uprawnieniami przyznanymi mu na mocy tego artykułu i podejmuje decyzję w ciągu jednego miesiąca od takiego przekazania. Okres jednego miesiąca uznaje się za okres postępowania pojednawczego w rozumieniu art. 19 ust. 2 tego rozporządzenia. Sprawy nie kieruje się do EIOPA po upływie okresu jednego miesiąca, o którym mowa w niniejszym akapicie, ani po osiągnięciu przez kolegium porozumienia zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu.

Organ nadzoru, który udzielił zezwolenia tej jednostce zależnej, odracza decyzję i oczekuje decyzji, którą EIOPA może podjąć zgodnie z art. 19 tego rozporządzenia, i podejmuje decyzję zgodną z decyzją EIOPA.

Decyzję tę uznaje się za rozstrzygającą i jest ona stosowana przez zainteresowane organy nadzoru.

W decyzji podaje się jej pełne uzasadnienie.

Decyzję przedstawia się jednostce zależnej i kolegium organów nadzoru.”;

59) w art. 239 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. Organ nadzoru lub organ sprawujący nadzór nad grupą może skierować sprawę do EIOPA i zwrócić się o pomoc tego urzędu zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 w przypadku braku zgody między tymi organami:

- a) co do zatwierdzenia planu naprawczego, w tym przedłużenia okresu naprawczego, w terminie czterech miesięcy, o którym mowa w ust. 1; lub
- b) co do zatwierdzenia proponowanych środków w terminie jednego miesiąca, o którym mowa w ust. 2.

W takich przypadkach EIOPA może podjąć działania zgodnie z uprawnieniami przyznanymi mu na mocy tego artykułu i podejmuje decyzję w ciągu jednego miesiąca od takiego przekazania.

Sprawy nie kieruje się do EIOPA:

- a) po upływie odpowiednio czteromiesięcznego lub jednomiesięcznego okresu, o których mowa w akapicie pierwszym;
- b) po osiągnięciu przez kolegium porozumienia zgodnie z ust. 1 akapit drugi lub ust. 2 akapit drugi;
- c) w przypadku sytuacji nadzwyczajnych, o których mowa w ust. 2.

Okresy odpowiednio czterech miesięcy lub jednego miesiąca uznaje się za okresy postępowania pojednawczego w rozumieniu art. 19 ust. 2 tego rozporządzenia.

Organ nadzoru, który udzielił zezwolenia tej jednostce zależnej, odracza decyzję i oczekuje decyzji, którą EIOPA może podjąć zgodnie z art. 19 ust. 3 tego rozporządzenia, i podejmuje ostateczną decyzję zgodną z decyzją EIOPA. Decyzję tę uznaje się za rozstrzygającą i jest ona stosowana przez zainteresowane organy nadzoru.

W decyzji podaje się jej pełne uzasadnienie.

Decyzję przedstawia się jednostce zależnej i kolegium organów nadzoru.”;

60) art. 241 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 241

Jednostki zależne zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji: akty delegowane

Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane określające:

- a) kryteria oceny spełnienia warunków przewidzianych w art. 236;
- b) kryteria oceny, co należy uznać za sytuacje nadzwyczajne, o których mowa w art. 239 ust. 2; oraz
- c) procedury, jakich mają przestrzegać organy nadzoru, dokonując wymiany informacji, wykonując swoje prawa i wypełniając obowiązki zgodnie z art. 237–240.”;

61) w art. 242 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do dnia 31 grudnia 2017 r. Komisja przeprowadzi ocenę stosowania tytułu III, w szczególności w odniesieniu do współpracy organów nadzoru w kolegiach organów nadzoru i ich funkcjonowania oraz praktyk nadzorczych w zakresie ustanawiania narzutów kapitałowych, i przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w stosownych przypadkach wraz z wnioskami w sprawie zmiany niniejszej dyrektywy.”;

62) w art. 242 ust. 2 datę „31 października 2015 r.” zastępuje się datą „31 grudnia 2018 r.”;

63) w art. 244 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do celów ust. 2 i 3 niniejszego artykułu Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane dotyczące definicji znacznej koncentracji ryzyka.

5. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do nadzoru nad koncentracją ryzyka EIOPA, z zastrzeżeniem art. 301b, opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych dotyczących identyfikacji znacznej koncentracji ryzyka i ustalania odpowiednich progów do celów ust. 3.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

6. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu EIOPA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych określających formularze i wzory zgłaszania takiej koncentracji ryzyka do celów ust. 2.

EIOPA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 30 września 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

64) w art. 245 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do celów ust. 2 i 3 Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane dotyczące definicji istotnych transakcji wewnątrz grupy do celów ust. 2 i 3 niniejszego artykułu.

5. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do nadzoru nad transakcjami wewnątrz grupy EIOPA, z zastrzeżeniem art. 301b, może opracowywać projekty regulacyjnych standardów technicznych określających identyfikację istotnych transakcji wewnątrz grupy do celów ust. 3.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

6. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu EIOPA może opracować projekty wykonawczych standardów technicznych dotyczących procedur, formularzy i wzorów zgłaszania takich transakcji wewnątrz grupy do celów ust. 2.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

65) w art. 247 ust. 3–7 otrzymują brzmienie:

„3. W szczególnych przypadkach zainteresowane organy nadzoru mogą, na wniosek któregośkolwiek organu nadzoru, podjąć wspólną decyzję o odstąpieniu od stosowania kryteriów określonych w ust. 2, jeżeli ich stosowanie nie byłoby właściwe z uwagi na strukturę grupy i względne znaczenie działalności zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji w różnych państwach, oraz wyznaczyć inny organ nadzoru jako organ sprawujący nadzór nad grupą.

W tym celu każdy zainteresowany organ nadzoru może wystąpić z wnioskiem o otwarcie dyskusji na temat tego, czy kryteria, o których mowa w ust. 2, są właściwe. Taka dyskusja może odbywać się nie częściej niż raz w roku.

Zainteresowane organy nadzoru dokładają wszelkich starań, by podjąć wspólną decyzję w sprawie wyboru organu sprawującego nadzór nad grupą w ciągu trzech miesięcy od złożenia wniosku w sprawie dyskusji. Przed podjęciem decyzji zainteresowane organy nadzoru umożliwiają grupie wyrażenie opinii.

Wyznaczony organ sprawujący nadzór nad grupą przedstawia grupie wspólną decyzję, podając pełne uzasadnienie.

4. Jeżeli w okresie trzech miesięcy, o którym mowa w ust. 3 akapit trzeci, którykolwiek z zainteresowanych organów nadzoru skierował sprawę do EIOPA zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, zainteresowane organy nadzoru odraczają wspólną decyzję i oczekują decyzji EIOPA, którą EIOPA może podjąć zgodnie z art. 19 ust. 3 tego rozporządzenia, i podejmują wspólną decyzję zgodną z decyzją EIOPA. Tę wspólną decyzję uznaje się za rozstrzygającą i jest ona stosowana przez zainteresowane organy nadzoru. Okres trzech miesięcy uznaje się za okres postępowania pojednawczego w rozumieniu art. 19 ust. 2 tego rozporządzenia.

5. EIOPA podejmuje swą decyzję w ciągu jednego miesiąca od przekazania, o którym mowa w ust. 4. Sprawy nie kieruje się do EIOPA po upływie okresu trzech miesięcy lub po podjęciu wspólnej decyzji. Wyznaczony organ sprawujący nadzór nad grupą przedstawia grupie i kolegium organów nadzoru wspólną decyzję, podając pełne uzasadnienie.

6. W przypadku niepodjęcia wspólnej decyzji zadania organu sprawującego nadzór nad grupą wykonuje organ nadzoru określony zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu.

7. EIOPA co najmniej raz w roku informuje Parlament Europejski, Radę i Komisję o wszelkich poważnych trudnościach w stosowaniu ust. 2, 3 i 6.

W razie wystąpienia jakichkolwiek poważnych trudności w związku ze stosowaniem kryteriów określonych w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu Komisja przyjmuje, zgodnie z art. 301a, akty delegowane dokładniej określające te kryteria.”;

66) w art. 248 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Jeżeli organ sprawujący nadzór nad grupą nie wypełni zadań, o których mowa w ust. 1, lub jeżeli członkowie kolegium organów nadzoru nie współpracują w stopniu wymaganym w niniejszym ustępie, każdy zainteresowany organ nadzoru może skierować sprawę do EIOPA i zwrócić się o pomoc tego urzędu zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010. W takim przypadku EIOPA może podjąć działania zgodnie z uprawnieniami przyznanymi mu na mocy tego artykułu”;

b) w ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„3. Kolegium organów nadzoru składa się z organu sprawującego nadzór nad grupą, z organów nadzoru wszystkich państw członkowskich, w których znajdują się siedziby wszystkich jednostek zależnych oraz z EIOPA, zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

c) w ust. 4 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W przypadku rozbieżnych opinii w kwestii ustaleń dotyczących koordynacji dowolny członek kolegium organów nadzoru może skierować sprawę do EIOPA i zwrócić się o pomoc tego urzędu zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010. W takim przypadku EIOPA może podjąć działania zgodnie z uprawnieniami przyznanymi mu na mocy tego artykułu. Organ sprawujący nadzór nad grupą podejmuje ostateczną decyzję zgodną z decyzją EIOPA. Organ sprawujący nadzór nad grupą przekazuje decyzję pozostałym zainteresowanym organom nadzoru.”;

d) ust. 5 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Bez uszczerbku dla praw przyzanych na mocy niniejszej dyrektywy organowi sprawującemu nadzór nad grupą i pozostałym organom nadzoru oraz dla nałożonych na nich obowiązków w uzgodnieniach dotyczących koordynacji można powierzyć organowi sprawującemu nadzór nad grupą, pozostałym organom nadzoru lub EIOPA dodatkowe zadania, jeżeli dzięki temu wzrośnie skuteczność nadzoru nad grupą i jeżeli nie wpłynie to niekorzystnie na działania nadzorcze członków kolegium organów nadzoru w odniesieniu do ich indywidualnych zadań.”;

e) ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6. EIOPA wydaje wytyczne dotyczące działalności operacyjnej kolegiów organów nadzoru w oparciu o kompleksowe przeglądy prac kolegiów mające na celu ocenę stopnia spójności między nimi. Przeglądów takich dokonuje się co najmniej raz na trzy lata. Państwa członkowskie zapewniają przekazywanie przez organ sprawujący nadzór nad grupą EIOPA informacji dotyczących działalności kolegiów organów nadzoru i wszelkich napotkanych trudności istotnych z punktu widzenia tych przeglądów.

W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do koordynacji między organami nadzoru EIOPA może opracować projekty regulacyjnych standardów technicznych określających działalność operacyjną kolegów organów nadzoru w oparciu o wytyczne, o których mowa w akapicie pierwszym.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie drugim, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

7. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do koordynacji między organami nadzoru EIOPA, z zastrzeżeniem art. 301b, opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających zasady koordynacji nadzoru nad grupą do celów ust. 1–6.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

8. Komisja przyjmuje, zgodnie z art. 301a, akty delegowane dotyczące definicji »istotnego oddziału.«;

67) w art. 249 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W celu zapewnienia, by organy nadzoru, łącznie z organem sprawującym nadzór nad grupą, miały dostęp do tego samego zakresu odpowiednich informacji, bez uszczerbku dla ich obowiązków i niezależnie od tego, czy mają one siedzibę w tym samym państwie członkowskim czy nie, organy nadzoru przekazują sobie nawzajem tego rodzaju informacje w celu umożliwienia i ułatwienia innym organom wykonywania zadań nadzorczych wynikających z niniejszej dyrektywy. W związku z tym zainteresowane organy nadzoru i organ sprawujący nadzór nad grupą niezwłocznie przekazują sobie wzajemnie wszystkie odpowiednie informacje, gdy tylko są one dostępne, lub wymieniają informacje na żądanie. Informacje, o których mowa w niniejszym akapicie, obejmują informacje dotyczące działań grupy i organów nadzoru oraz informacje przekazywane przez grupę, lecz nie ograniczają się do nich.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Jeżeli dany organ nadzoru nie przekazał odpowiednich informacji bądź wniosek o współpracę, w szczególności dotyczący wymiany stosownych informacji, został odrzucony lub nie został rozpatrzony w terminie dwóch tygodni, organy nadzoru mogą skierować sprawę do EIOPA.

Jeżeli sprawa została skierowana do EIOPA, może on, bez uszczerbku dla art. 258 TFUE, podjąć działania zgodnie z uprawnieniami przyznanymi na mocy art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji w odniesieniu do koordynacji i wymiany informacji pomiędzy organami nadzoru EIOPA, z zastrzeżeniem art. 301b, opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających:

- a) informacje, jakie muszą być systematycznie gromadzone przez organ sprawujący nadzór nad grupą i przekazywane innym zainteresowanym organom nadzoru, oraz informacje, jakie muszą być przekazywane organowi sprawującemu nadzór nad grupą przez pozostałe zainteresowane organy nadzoru;
- b) informacje istotne lub ważne z punktu widzenia nadzoru na poziomie grupy w celu zwiększenia stopnia spójności sprawozdań dla organów nadzoru.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

4. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania w odniesieniu do koordynacji oraz wymiany informacji pomiędzy organami nadzoru EIOPA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych dotyczących procedur i wzorów przedkładania informacji organowi sprawującemu nadzór nad grupą oraz procedurę dotyczącą współpracy i wymiany informacji między organami nadzoru zgodnie z niniejszym artykułem.

EIOPA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 30 września 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

68) art. 250 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 250

Konsultacje pomiędzy organami nadzoru

1. Bez uszczerbku dla art. 248 przed podjęciem decyzji mającej znaczenie dla zadań nadzorczych innych organów nadzoru zainteresowane organy nadzoru konsultują się ze sobą w kolegium organów nadzoru w zakresie:

- a) zmian struktury udziałowców, struktury organizacyjnej lub struktury zarządzania zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji w grupie, które to zmiany wymagają zatwierdzenia lub wydania zezwolenia przez organy nadzoru;
- b) decyzji w sprawie przedłużenia okresu naprawczego zgodnie z art. 138 ust. 3 i 4;
- c) znaczących sankcji lub środków wyjątkowych zastosowanych przez organy nadzoru, w tym ustanowienia narzutu kapitałowego na kapitałowy wymóg wypłacalności zgodnie z art. 37 oraz nałożenia jakichkolwiek ograniczeń dotyczących stosowania modelu wewnętrznego przy obliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności zgodnie z tytułem I rozdział VI sekcja 4 podsekcja 3.

Do celów akapitu pierwszego lit. b) i c) zawsze przeprowadza się konsultacje z organem sprawującym nadzór nad grupą.

Ponadto jeżeli decyzja oparta jest na informacjach otrzymanych od innych organów nadzoru, zainteresowane organy nadzoru konsultują się ze sobą przed jej podjęciem.

2. Bez uszczerbku dla art. 248 organ nadzoru może podjąć decyzję o zaniechaniu konsultacji z innymi organami nadzoru w pilnych przypadkach lub jeżeli konsultacje mogłyby zagrozić skuteczności decyzji. W takich przypadkach organ nadzoru bezzwłocznie informuje pozostałe zainteresowane organy nadzoru.”;

69) art. 254 ust. 2 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„2. Państwa członkowskie zapewniają swoim organom odpowiedzialnym za sprawowanie nadzoru nad grupą możliwość dostępu do wszelkich informacji istotnych z punktu widzenia celu takiego nadzoru, niezależnie od charakteru zakładu, którego to dotyczy. Art. 35 ust. 1–5 stosuje się odpowiednio.

Organ sprawujący nadzór nad grupą może ograniczyć regularną sprawozdawczość do organów nadzoru na poziomie grupy przedkładaną z częstotliwością mniejszą niż raz w roku na poziomie grupy, jeżeli wszystkie zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji w grupie uzyskały stosowne ograniczenie zgodnie z art. 35 ust. 6, biorąc pod uwagę charakter, skalę oraz złożoność ryzyk właściwych dla działalności prowadzonej przez grupę.

Organ sprawujący nadzór nad grupą może zwolnić z obowiązku przekazywania szczegółowego wykazu aktywów na poziomie grupy, jeżeli wszystkie zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji w grupie uzyskały stosowne ograniczenie zgodnie z art. 35 ust. 7, biorąc pod uwagę charakter, skalę oraz złożoność ryzyk właściwych dla działalności prowadzonej przez grupę oraz cel stabilności finansowej.”;

70) w art. 255 ust. 2 dodaje się akapity w brzmieniu:

„Jeżeli wniosek o weryfikację przedłożony zgodnie z niniejszym ustępem innemu organowi nadzoru nie został rozpatrzony w terminie dwóch tygodni lub jeżeli organ nadzoru w praktyce nie jest zdolny do uczestnictwa w weryfikacji na mocy akapitu trzeciego, organ składający wniosek może skierować sprawę do EIOPA i może zwrócić się o pomoc tego organu zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010. W takim przypadku EIOPA może podjąć działania zgodnie z uprawnieniami przyznanymi mu na mocy tego artykułu.

Zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 EIOPA jest uprawniony do udziału w kontrolach na miejscu przeprowadzanych wspólnie przez co najmniej dwa organy nadzoru.”;

71) w art. 256 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Komisja przyjmuje, zgodnie z art. 301a, akty delegowane dokładniej określające informacje, które muszą być ujawniane, i terminy corocznego ujawniania informacji w odniesieniu do jednolitego sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z ust. 2 oraz sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej na poziomie grupy zgodnie z ust. 1.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania w odniesieniu do jednolitego sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej oraz sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej na poziomie grupy EIOPA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych dotyczących procedur, formularzy i sposobów ujawniania jednolitego sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej oraz sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej na poziomie grupy zgodnie z niniejszym artykułem.

EIOPA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 30 czerwca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.”;

72) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 256a

Struktura grupy

Państwa członkowskie wymagają od zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji, ubezpieczeniowych spółek holdingowych oraz finansowych spółek holdingowych o działalności mieszanej publicznego ujawniania co roku — na poziomie grupy — struktury prawnej oraz zarządczej i organizacyjnej, w tym opisu wszystkich jednostek zależnych, znaczących podmiotów powiązanych zakładów i istotnych oddziałów należących do grupy.”;

73) art. 258 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Komisja może przyjmować zgodnie z art. 301a akty delegowane dotyczące koordynacji środków egzekucji, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu.”

74) art. 259 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 259

Sprawozdawczość EIOPA

1. EIOPA corocznie przedstawia Parlamentowi Europejskiemu sprawozdania zgodnie z art. 50 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

2. EIOPA przedstawia m.in. sprawozdanie na temat wszelkich istotnych i ważnych doświadczeń wyniesionych z działań nadzorczych i współpracy między organami nadzoru w ramach tytułu III, a zwłaszcza na temat:

- a) procedury wyznaczania organu sprawującego nadzór nad grupą, liczby organów sprawujących nadzór nad grupą i ich rozkładu geograficznego;
- b) pracy kolegów organów nadzoru, a zwłaszcza udziału i zaangażowania organów nadzoru niebędących organem sprawującym nadzór nad grupą.

3. Do celów ust. 1 niniejszego artykułu EIOPA może również, w stosownych przypadkach, przedstawić główne wnioski płynące z przeglądów, o których mowa w art. 248 ust. 6.”;

75) w art. 260 wprowadza się następujące zmiany:

„Artykuł 260

Jednostki dominujące spoza Unii: weryfikacja równoważności

1. W przypadku, o którym mowa w art. 213 ust. 2 lit. c), zainteresowane organy nadzoru sprawdzają, czy zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji, którego jednostka dominująca ma siedzibę poza Unią, podlega prowadzonemu przez organ nadzoru państwa trzeciego nadzorowi równoważnemu z nadzorem przewidzianym w niniejszym tytule w odniesieniu do nadzoru na poziomie grupy nad zakładami ubezpieczeń i zakładami reasekuracji, o których mowa w art. 213 ust. 2 lit. a) i b).

W przypadku nieprzyjęcia aktu delegowanego zgodnie z ust. 2, 3 lub 5 niniejszego artykułu sprawdzenia dokonuje organ nadzoru, który byłby organem sprawującym nadzór nad grupą w myśl kryteriów określonych w art. 247 ust. 2 (»pełniący obowiązki organu sprawującego nadzór nad grupą«), na wniosek jednostki dominującej lub dowolnego zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, który uzyskał zezwolenie w Unii, albo z własnej inicjatywy. EIOPA wspiera organ pełniący obowiązki organu sprawującego nadzór nad grupą zgodnie z art. 33 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

Czyniąc to, pełniący obowiązki organu sprawującego nadzór nad grupą przed podjęciem decyzji w sprawie równowagi konsultuje się, przy wsparciu EIOPA, z pozostałymi zainteresowanymi organami nadzoru. Decyzja ta jest podejmowana zgodnie z kryteriami przyjętymi na mocy ust. 2. Pełniący obowiązki organu sprawującego nadzór nad grupą nie podejmuje w odniesieniu do państwa trzeciego żadnej decyzji, która byłaby sprzeczna z decyzją podjętą w odniesieniu do tego państwa trzeciego w przeszłości, chyba że jest to konieczne w celu uwzględnienia istotnych zmian wprowadzonych do systemu nadzoru określonego w tytule I oraz systemu nadzoru danego państwa trzeciego.

W przypadku gdy organy nadzoru nie zgadzają się z decyzją podjętą na podstawie akapitu trzeciego, mogą skierować sprawę do EIOPA i zwrócić się o pomoc tego organu zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 w ciągu trzech miesięcy od powiadomienia o decyzji przez pełniącego obowiązki organu sprawującego nadzór nad grupą. W takim przypadku EIOPA może podjąć działania zgodnie z uprawnieniami przyznanymi mu na mocy tego artykułu.

2. Komisja może przyjmować zgodnie z art. 301a akty delegowane określające kryteria oceny, czy system nadzoru ostrożnościowego nad grupami w danym państwie trzecim jest równoważny z systemem określonym w niniejszym tytule.

3. W przypadku spełnienia przez państwo trzecie kryteriów przyjętych zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu Komisja może, zgodnie z art. 301a, i przy wsparciu EIOPA, zgodnie z art. 33 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, przyjąć akty delegowane stwierdzające równoważność systemu nadzoru ostrożnościowego stosowanego w danym państwie trzecim z systemem określonym w niniejszym tytule.

Takie akty delegowane Komisji są poddawane regularnym przeglądom w celu uwzględnienia wszelkich zmian wprowadzanych do systemu nadzoru ostrożnościowego nad grupami określonego w niniejszym tytule oraz systemu nadzoru ostrożnościowego nad grupami w danym państwie trzecim oraz wszelkich innych zmian regulacji, które mogą mieć wpływ na decyzję dotyczącą równowagi.

Za pośrednictwem swojej strony internetowej EIOPA publikuje wykaz wszystkich państw trzecich, o których mowa w akapicie pierwszym, i uaktualnia go na bieżąco.

4. W przypadku braku aktów delegowanych podejmowanej przez Komisję zgodnie z ust. 3 lub 5 zastosowanie ma art. 262.

5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 i nawet w przypadku niespełnienia kryteriów określonych w ust. 2 Komisja może, na określony okres czasu i zgodnie z art. 301a, a także przy wsparciu EIOPA, zgodnie z art. 33 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, przyjąć akty delegowane stwierdzające czasową równoważność systemu nadzoru ostrożnościowego stosowanego w danym państwie trzecim do zakładów, których jednostka dominująca na dzień 1 stycznia 2014 r. ma siedzibę poza Unią Europejską, z systemem nadzoru czasowo równoważnym z tym ustanowionym w tytule I niniejszej dyrektywy, jeżeli to państwo trzecie spełniło przynajmniej poniższe kryteria:

- a) zobowiązało się wobec Unii do przyjęcia i stosowania systemu nadzoru ostrożnościowego, który mógłby zostać uznany za równoważny zgodnie z ust. 3, przed upływem tego określonego terminu, oraz do wzięcia udziału w procesie oceny równowagi;
- b) w celu wywiązania się z zobowiązania określonego w lit. a) ustanowiło program prac;
- c) przeznaczyło wystarczające zasoby na wywiązanie się z zobowiązania określonego w lit. a);
- d) posiada system nadzoru ostrożnościowego oparty na ocenie ryzyka oraz określa jakościowe i ilościowe wymogi dotyczące wypłacalności oraz wymogi dotyczące sprawozdawczości dla organów nadzoru i przejrzystości oraz nadzoru ostrożnościowego nad grupami;
- e) zobowiązało się do przestrzegania pisemnych ustaleń dotyczących współpracy i wymiany poufnych informacji nadzorczych z EIOPA i organami nadzoru zgodnie z definicją w art. 13 pkt 10;

- f) dysponuje niezależnym systemem nadzoru;
- g) ustanowiło — w odniesieniu do wszystkich osób działających w imieniu organów nadzoru — obowiązki dotyczące zachowania tajemnicy zawodowej, w szczególności dotyczące wymiany informacji z EIOPA i organami nadzoru zgodnie z ich definicją w art. 13 pkt 10.

Przy podejmowaniu wszelkich aktów delegowanych na temat czasowej równoważności uwzględnia się sprawozdania Komisji zgodnie z art. 177 ust. 2. Te akty delegowane są poddawane regularnym przeglądom na podstawie sprawozdań z postępów przygotowywanych przez dane państwo trzecie, które są co roku przedstawiane Komisji, a następnie przez nią oceniane. EIOPA wspiera Komisję w ocenie tych sprawozdań z postępów.

Za pośrednictwem swojej strony internetowej EIOPA publikuje wykaz wszystkich państw trzecich, o których mowa w akapicie pierwszym, i uaktualnia go na bieżąco.

Komisja może przyjmować zgodnie z art. 301a akty delegowane dokładniej określające warunki, o których mowa w akapicie pierwszym. Akty delegowane mogą również uprawniać organy nadzoru do nakładania dodatkowych wymogów w zakresie sprawozdań dla organów nadzoru w okresie czasowej równoważności.

6. Ograniczony okres czasu, o którym mowa w ust. 5, upływa z dniem 31 grudnia 2020 r. lub z dniem, w którym zgodnie z ust. 3 system nadzoru ostrożnościowego stosowany w danym państwie trzecim zostanie uznany za równoważny z systemem określonym w niniejszym tytule, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

Okres ten może zostać przedłużony maksymalnie o kolejny rok w przypadku, gdy jest to konieczne do przeprowadzenia przez EIOPA i Komisję oceny równoważności do celów ust. 3.

7. W przypadku przyjęcia aktu delegowanego stwierdzającego, że nadzór ostrożnościowy w danym państwie trzecim jest czasowo równoważny zgodnie z ust. 5, państwa członkowskie stosują art. 261, chyba że w danym państwie członkowskim ma siedzibę zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji, którego suma bilansowa przekracza sumę bilansową jednostki dominującej z siedzibą poza Unią. W takim przypadku funkcje organu sprawującego nadzór nad grupą pełni organ pełniący obowiązki organu sprawującego nadzór nad grupą.”;

76) art. 262 ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku braku równoważnego nadzoru, o którym mowa w art. 260, lub gdy państwo członkowskie nie stosuje art. 261 w sytuacji czasowej równoważności zgodnie z art. 260 ust. 7, to państwo członkowskie stosuje w odniesieniu do zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji jedno z poniższych:

- a) odpowiednio art. 218–235 i art. 244–258;
- b) jedną z metod określonych w ust. 2.”;

77) art. 300 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Kwoty wyrażone w euro w niniejszej dyrektywie dostosowywane są co pięć lat poprzez zwiększenie kwoty bazowej w euro o zmianę procentową zharmonizowanego europejskiego indeksu cen konsumpcyjnych we wszystkich państwach członkowskich, opublikowanego przez Komisję (Eurostat), i zaokrąglanego w górę do wielokrotności 100 000 EUR, począwszy od dnia 31 grudnia 2015 r. do daty przeglądu.”.

78) art. 301 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 301

Procedura komitetowa

1. Komisja jest wspomagana przez Europejski Komitet ds. Ubezpieczeń i Emerytur Pracowniczych ustanowiony na mocy decyzji Komisji 2004/9/WE (*). Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z art. 4 tego rozporządzenia.

*Artykuł 301a***Wykonywanie przekazanych uprawnień**

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 17, 31, 35, 37, 50, 56, 75, 86, 92, 97, 99, 109a, 111, 114, 127, 130, 135, 143, 172, 210, 211, 216, 217, 227, 234, 241, 244, 245, 247, 248, 249, 256, 258, 260 i 308b powierza się Komisji na okres czterech lat od dnia 23 maja 2014 r.

Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień sześć miesięcy przed zakończeniem okresu czterech lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na taki sam okres, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień przewidziane w art. 17, 31, 35, 37, 50, 56, 75, 86, 92, 97, 99, 109a, 111, 114, 127, 130, 135, 143, 172, 210, 211, 216, 217, 227, 234, 241, 244, 245, 247, 248, 258, 256, 258, 260 i 308b może zostać odwołane w dowolnym momencie przez Parlament Europejski lub Radę.

Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 17, 31, 35, 37, 50, 56, 75, 86, 92, 97, 99, 109a, 111, 114, 127, 130, 135, 143, 172, 210, 211, 216, 217, 227, 234, 241, 244, 245, 247, 248, 256, 258, 260 lub 308b, wchodzi w życie tylko wtedy, kiedy Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub kiedy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

*Artykuł 301b***Klauzula o początku stosowania w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych**

1. Do dnia 24 maja 2016 r. Komisja, przyjmując po raz pierwszy regulacyjne standardy techniczne, o których mowa w art. 50, 58, 75, 86, 92, 97, 111, 135, 143, 244, 245, 248 i 249, stosuje procedurę ustanowioną w art. 301a. Wszelkie zmiany do takich aktów delegowanych lub — po upływie okresu przejściowego — wszelkie nowe regulacyjne standardy techniczne są przyjmowane zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

2. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w ust. 1, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę zgodnie z art. 12 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

3. Do dnia 24 maja 2016 r. EIOPA może przedstawić Komisji projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu dostosowania do technicznego rozwoju rynków finansowych aktów delegowanych, o których mowa w art. 17, 31, 35, 37, 50, 56, 75, 86, 92, 97, 99, 109a, 111, 114, 127, 130, 135, 143, 172, 210, 211, 216, 217, 227, 234, 241, 244, 245, 247, 248, 256, 258, 260 i 308b.

Te projekty regulacyjnych standardów technicznych ograniczają się do technicznych aspektów aktów delegowanych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

(*) Decyzja Komisji 2004/9/WE z dnia 5 listopada 2003 r. ustanawiająca Europejski Komitet ds. Ubezpieczeń i Emerytur Pracowniczych (Dz.U. L 3 z 7.1.2004, s. 34).";

79) art. 304 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Najpóźniej do dnia 31 grudnia 2020 r. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat stosowania podejścia ustanowionego w ust. 1 oraz praktyk stosowanych przez organy nadzoru zgodnie z ust. 1, w stosownych przypadkach wraz z odpowiednimi wnioskami. Sprawozdanie to dotyczy w szczególności transgranicznych skutków stosowania wspomnianego podejścia w celu zapobieżenia stosowaniu arbitrażu regulacyjnego przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji.”;

80) w tytule VI rozdział I dodaje się sekcję w brzmieniu:

„SEKCJA 3

UBEZPIECZENIE I REASEKURACJA

Artykuł 308a

Faza wprowadzenia

1. Od dnia 1 kwietnia 2015 r. państwa członkowskie zapewniają, by organy nadzoru były uprawnione do decydowania o zatwierdzeniu:

- a) uzupełniających środków własnych zgodnie z art. 90;
 - b) klasyfikacji pozycji środków własnych, o których mowa w art. 95 akapit trzeci;
 - c) parametrów specyficznych dla danego zakładu zgodnie z art. 104 ust. 7;
 - d) pełnego lub częściowego modelu wewnętrznego zgodnie z art. 112 i 113;
 - e) spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia), które mają być utworzone na ich terytorium zgodnie z art. 211;
 - f) uzupełniających środków własnych pośredniczącej ubezpieczeniowej spółki holdingowej zgodnie z art. 226 ust. 2;
 - g) modelu wewnętrznego grupy zgodnie z art. 230, 231 i 233 ust. 5;
 - h) zastosowania podmodułu ryzyka związanego z inwestowaniem w akcje opartego na czasie trwania zgodnie z art. 304;
 - i) stosowania korekty dopasowującej do struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka zgodnie z art. 77b i 77c;
 - j) jeśli wymaga tego państwo członkowskie, stosowania korekty z tytułu zmienności do struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka zgodnie z art. 77d;
 - k) stosowania środka przejściowego dotyczącego stóp procentowych wolnych od ryzyka zgodnie z art. 308c;
 - l) stosowania środka przejściowego dotyczącego rezerw techniczno-ubezpieczeniowych zgodnie z art. 308d.
2. Od dnia 1 kwietnia 2015 r. państwa członkowskie zapewniają, by organy nadzoru były uprawnione do:
- a) określania poziomu i zakresu nadzoru nad grupą zgodnie z przepisami tytułu III rozdział I sekcja 2 i 3;
 - b) wyznaczania organu sprawującego nadzór nad grupą zgodnie z art. 247;
 - c) powoływania kolegium organów nadzoru zgodnie z art. 248.
3. Od dnia 1 lipca 2015 r. państwa członkowskie zapewniają, by organy nadzoru były uprawnione do:
- a) podejmowania decyzji o odliczeniu wszelkich udziałów zgodnie z art. 228 akapit drugi;
 - b) określania wyboru metody obliczenia wypłacalności na poziomie grupy zgodnie z art. 220;
 - c) ustalania w stosownych przypadkach równoważności zgodnie z art. 227 i 260;

- d) zezwolenia na objęcie art. 238 i 239 zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji zgodnie z art. 236;
- e) dokonywania ustaleń, o których mowa w art. 262 i 263;
- f) określania w stosownych przypadkach zastosowania środków przejściowych zgodnie z art. 308b.

4. Państwa członkowskie zobowiązują zainteresowane organy nadzoru do rozpatrzenia wniosków złożonych przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji w celu uzyskania zatwierdzenia lub zezwolenia zgodnie z ust. 2 i 3. Decyzje podejmowane przez organy nadzoru w odniesieniu do wniosków o zatwierdzenie lub zezwolenie nie mają zastosowania do dnia 1 stycznia 2016 r.

Artykuł 308b

Środki przejściowe

1. Bez uszczerbku dla art. 12 zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji, które do dnia 1 stycznia 2016 r. przestaną zawierać nowe umowy ubezpieczenia lub umowy reasekuracji i będą zarządzać wyłącznie istniejącym portfelem w celu zakończenia działalności, nie podlegają przepisom tytułów I, II i III niniejszej dyrektywy do terminów określonych w ust. 2, gdy:

- a) zakład przekonał organ nadzoru, że zakończy działalność do dnia 1 stycznia 2019 r.; lub
- b) w stosunku do zakładu podjęte zostały środki odnoszące się do reorganizacji, o których mowa w tytule IV rozdział II oraz mianowano zarządcę.

2. Zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji objęte zakresem:

- a) ust. 1 lit. a) podlegają przepisom tytułów I, II i III niniejszej dyrektywy, począwszy od dnia 1 stycznia 2019 r. lub od wcześniejszej daty, jeżeli organ nadzoru nie jest zadowolony z postępów w zakresie kończenia działalności przez zakład;
- b) ust. 1 lit. b) podlegają przepisom tytułów I, II i III niniejszej dyrektywy, począwszy od dnia 1 stycznia 2021 r. lub od wcześniejszej daty, jeżeli organ nadzoru nie jest zadowolony z postępów w zakresie kończenia działalności przez zakład.

3. Wobec zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji stosuje się środki przejściowe określone w ust. 1 i 2 tylko wówczas, gdy spełnione są następujące warunki:

- a) zakład nie jest częścią grupy albo, jeżeli jest, wszystkie zakłady będące częścią tej grupy przestają zawierać nowe umowy ubezpieczenia lub umowy reasekuracji;
- b) zakład przedkłada organowi nadzoru sprawozdanie roczne w sprawie postępów osiągniętych w zakresie kończenia działalności;
- c) zakład powiadomił organ nadzoru, któremu podlega, o tym, że stosuje środki przejściowe.

Ust. 1 i 2 nie uniemożliwiają żadnemu zakładowi prowadzenia działalności zgodnie z tytułami I, II i III niniejszej dyrektywy.

4. Państwa członkowskie sporządzają wykaz przedmiotowych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji i przekazują go pozostałym państwom członkowskim.

5. Państwa członkowskie zapewniają, by w okresie nieprzekraczającym czterech lat, począwszy od dnia 1 stycznia 2016 r., termin przedkładania co rok lub rzadziej przez zakłady ubezpieczeń i reasekuracji informacji, o których mowa w art. 35 ust. 1–4, był skracany o dwa tygodnie w każdym roku obrachunkowym, począwszy od dnia przypadającego nie później niż 20 tygodni po zakończeniu roku obrachunkowego zakładu w odniesieniu do jego roku obrachunkowego kończącego się w dniu lub po dniu 30 czerwca 2016 r., lecz przed dniem 1 stycznia 2017 r., aż do dnia przypadającego nie później niż 14 tygodni po zakończeniu roku obrachunkowego zakładu w odniesieniu do jego roku obrachunkowego kończącego się w dniu lub po dniu 30 czerwca 2019 r., lecz przed dniem 1 stycznia 2020 r.

6. W okresie nieprzekraczającym czterech lat od dnia 1 stycznia 2016 r. termin ujawnienia przez zakłady ubezpieczeń i reasekuracji informacji, o których mowa w art. 51, skraca się o dwa tygodnie w każdym roku obrachunkowym, począwszy od dnia przypadającego nie później niż 20 tygodni po zakończeniu roku obrachunkowego zakładu w odniesieniu do jego roku obrachunkowego kończącego się w dniu lub po dniu 30 czerwca 2016 r., lecz przed dniem 1 stycznia 2017 r., aż do dnia przypadającego nie później niż 14 tygodni po zakończeniu roku obrachunkowego zakładu w odniesieniu do jego roku obrachunkowego kończącego się w dniu lub po dniu 30 czerwca 2019 r., lecz przed dniem 1 stycznia 2020 r.

7. W okresie nieprzekraczającym czterech lat od dnia 1 stycznia 2016 r. termin przedkładania co kwartał przez zakłady ubezpieczeń i reasekuracji informacji, o których mowa w art. 35 ust. 1–4, skraca się o jeden tydzień w każdym roku obrachunkowym, począwszy od terminu nie późniejszego niż osiem tygodni w odniesieniu do każdego kwartału kończącego się w dniu lub po dniu 1 stycznia 2016 r., lecz przed dniem 1 stycznia 2017 r., a skończywszy na terminie pięciu tygodni w odniesieniu do każdego kwartału kończącego się w dniu lub po dniu 1 stycznia 2019 r., lecz przed dniem 1 stycznia 2020 r.

8. Państwa członkowskie zapewniają, by ust. 5, 6 i 7 niniejszego artykułu miały zastosowanie odpowiednio do zakładów ubezpieczeń lub zakładów reasekuracji posiadających udziały kapitałowe w innych zakładach, ubezpieczeniowych spółek holdingowych i finansowych spółek holdingowych o działalności mieszanej na poziomie grupy zgodnie z art. 254 i 256, przy czym terminy, o których mowa w ust. 5, 6 i 7, przedłuża się odpowiednio o sześć tygodni.

9. Niezależnie od art. 94 pozycje podstawowych środków własnych są włączane do kategorii 1 podstawowych środków własnych na okres maksymalnie 10 lat po dniu 1 stycznia 2016 r., pod warunkiem że pozycje te:

- a) zostały wyemitowane przed dniem 1 stycznia 2016 r. lub przed datą wejścia w życie aktu delegowanego, o którym mowa w art. 97, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej;
- b) w dniu 31 grudnia 2015 r. mogą być wykorzystane do stanowienia środków własnych do wysokości 50 % marginesu wypłacalności zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi przyjętymi zgodnie z art. 16 ust. 3 dyrektywy 73/239/EWG, art. 1 dyrektywy 2002/13/WE, art. 27 ust. 3 dyrektywy 2002/83/WE i art. 36 ust. 3 dyrektywy 2005/68/WE;
- c) w przeciwnym razie nie zostałyby zaklasyfikowane do kategorii 1 ani do kategorii 2 zgodnie z art. 94.

10. Bez uszczerbku dla art. 94 pozycje podstawowych środków własnych są włączane do kategorii 2 podstawowych środków własnych na okres maksymalnie 10 lat po dniu 1 stycznia 2016 r., pod warunkiem że pozycje te:

- a) zostały wyemitowane przed dniem 1 stycznia 2016 r. lub przed datą wejścia w życie aktu delegowanego, o którym mowa w art. 97, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej;
- b) w dniu 31 grudnia 2015 r. mogą być wykorzystane do stanowienia środków własnych do wysokości 25 % marginesu wypłacalności zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi przyjętymi zgodnie z art. 16 ust. 3 dyrektywy 73/239/EWG, art. 1 dyrektywy 2002/13/WE, art. 27 ust. 3 dyrektywy 2002/83/WE i art. 36 ust. 3 dyrektywy 2005/68/WE.

11. Wymogi określone w art. 135 ust. 2 obowiązują wobec zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji inwestujących w zbywalne papiery wartościowe lub inne instrumenty finansowe oparte na pożyczkach przekształconych, które to papiery zostały wyemitowane przed dniem 1 stycznia 2011 r., jedynie w przypadku, gdy po dniu 31 grudnia 2014 r. dodane zostały nowe ekspozycje bazowe lub też gdy ekspozycje zostały zastąpione.

12. Bez uszczerbku dla art. 100, art. 101 ust. 3 i art. 104 stosuje się następujące zasady:

- a) do dnia 31 grudnia 2017 r. standardowe parametry stosowane do obliczania podmodułu ryzyka koncentracji aktywów oraz podmodułu ryzyka spreadu zgodnie ze standardową formułą są takie same w odniesieniu do ekspozycji wobec rządów centralnych państw członkowskich lub banków centralnych, denominowanych i finansowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego, jak parametry, które miałyby zastosowanie do takich ekspozycji denominowanych i finansowanych w ich własnej walucie krajowej.
- b) w 2018 r. standardowe parametry stosowane do obliczania podmodułu ryzyka koncentracji aktywów oraz podmodułu ryzyka spreadu zgodnie ze standardową formułą zmniejsza się o 80 % w odniesieniu do ekspozycji wobec rządów centralnych państw członkowskich lub banków centralnych, denominowanych i finansowanych w walucie krajowej jakiegokolwiek innego państwa członkowskiego;
- c) w 2019 r. standardowe parametry stosowane do obliczania podmodułu ryzyka koncentracji aktywów oraz podmodułu ryzyka spreadu zgodnie ze standardową formułą zmniejsza się o 50 % w odniesieniu do ekspozycji wobec rządów centralnych państw członkowskich lub banków centralnych, denominowanych i finansowanych w walucie krajowej jakiegokolwiek innego państwa członkowskiego;
- d) od dnia 1 stycznia 2020 r. standardowych parametrów stosowanych do obliczania podmodułu ryzyka koncentracji aktywów oraz podmodułu ryzyka spreadu zgodnie ze standardową formułą nie zmniejsza się w odniesieniu do ekspozycji wobec rządów centralnych państw członkowskich lub banków centralnych, denominowanych i finansowanych w walucie krajowej jakiegokolwiek innego państwa członkowskiego.

13. Bez uszczerbku dla art. 100, art. 101 ust. 3 i art. 104 standardowe parametry, które mają być zastosowane do aktywów nabytych przez zakład w dniu 1 stycznia 2016 r. lub wcześniej przy wyliczania podmodułu ryzyka związanego z inwestowaniem w akcje zgodnie ze standardową formułą bez możliwości zastosowania opcji, o której mowa w art. 304, są wyliczane jako średnia ważona:

- a) standardowego parametru wykorzystywanego do wyliczania podmodułu ryzyka związanego z inwestowaniem w akcje zgodnie z art. 304; oraz
- b) standardowego parametru stosowanego do wyliczania podmodułu ryzyka związanego z inwestowaniem w akcje zgodnie ze standardową formułą bez możliwości zastosowania opcji, o której mowa w art. 304.

Waga parametru wyrażonego w akapicie pierwszym lit. b) wzrasta co najmniej liniowo pod koniec każdego roku od 0 % w roku rozpoczynającym się dnia 1 stycznia 2016 r. do 100 % w dniu 1 stycznia 2023 r.

Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 301a szczegółowo określające kryteria, które muszą być spełnione, w tym papiery wartościowe, które mogą być objęte okresem przejściowym.

W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania tego okresu przejściowego EIOPA opracuje projekty wykonawczych standardów technicznych określających procedury dotyczące stosowania niniejszego ustępu.

EIOPA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 30 czerwca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie czwartym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010.

14. Niezależnie od art. 138 ust. 3 i bez uszczerbku dla ust. 4 tego artykułu, jeżeli zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji posiadają wymagany margines wypłacalności, o którym mowa odpowiednio w art. 16a dyrektywy 73/239/EWG, art. 28 dyrektywy 2002/83/WE lub art. 37, 38 lub 39 dyrektywy 2005/68/WE, mający zastosowanie w prawie państwa członkowskiego w dniu poprzedzającym uchylenie tych dyrektyw na podstawie art. 310 niniejszej dyrektywy, lecz nie spełniają kapitałowego wymogu wypłacalności w pierwszym roku stosowania niniejszej dyrektywy, organ nadzoru wymaga od zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, którego to dotyczy, podjęcia niezbędnych środków w celu ustanowienia poziomu dopuszczalnych środków własnych pokrywającego kapitałowy wymóg wypłacalności lub obniżenia profilu ryzyka w celu zapewnienia zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności do dnia 31 grudnia 2017 r.

Zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji, którego to dotyczy, co trzy miesiące przedkłada organowi nadzoru sprawozdanie z postępów, w którym wskazuje podjęte środki i postępy dokonane w celu ustanowienia poziomu dopuszczonych środków własnych pokrywającego kapitałowy wymóg wypłacalności lub obniżenia profilu ryzyka w celu zapewnienia zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności.

Przedłużenie, o którym mowa w akapicie pierwszym, odwołuje się, jeżeli sprawozdanie z postępów wykaże, że w okresie od dnia stwierdzenia niezgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności do dnia przedłożenia sprawozdania z postępów nie dokonano znacznych postępów w przywracaniu poziomu dopuszczonych środków własnych pokrywającego kapitałowy wymóg wypłacalności lub w obniżaniu profilu ryzyka w celu zapewnienia zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności.

15. W przypadku, gdy w dniu 23 maja 2014 r. państwa członkowskie siedziły stosowały przepisy określone w art. 4 dyrektywy 2003/41/WE, mogą one nadal — do dnia 31 grudnia 2019 r. — stosować przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne, które zostały przez nie przyjęte w celu spełnienia wymagań art. 1–19, 27–30, 32–35 i 37–67 dyrektywy 2002/83/WE obowiązujących w ostatnim dniu stosowania dyrektywy 2002/83/WE.

Komisja może przyjmować akty delegowane zmieniające okres przejściowy określony w niniejszym ustępie, jeżeli zmiany do art. 17–17c dyrektywy 2003/41/WE zostały przyjęte przed datą określoną w niniejszym ustępie.

16. Państwa członkowskie mogą zezwolić najwyższemu dominującemu zakładowi ubezpieczeń lub zakładowi reasekuracji w okresie do dnia 31 marca 2022 r. na złożenie wniosku o zatwierdzenie modelu wewnętrznego grupy mającego zastosowanie do części grupy, w ramach której zarówno dany zakład, jak i najwyższy dominujący zakład mają siedzibę w tym samym państwie członkowskim, pod warunkiem że ta część grupy stanowi osobną część mającą profil ryzyka znacząco różniący się od profilu ryzyka pozostałej części grupy.

17. Niezależnie od art. 218 ust. 2 i 3 przepisy przejściowe, o których mowa w ust. 8–12 i 15 niniejszego artykułu oraz w art. 308c, 308d i 308e, stosuje się odpowiednio na poziomie grupy.

Niezależnie od art. 218 ust. 2, 3 i 4 przepisy przejściowe, o których mowa w ust. 14 niniejszego artykułu, stosuje się odpowiednio na poziomie grupy oraz gdy zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji posiadające udziały kapitałowe albo zakłady ubezpieczeń lub zakłady reasekuracji należące do jednej grupy spełniają wymóg skorygowanej wypłacalności, o którym mowa w art. 9 dyrektywy 98/78/WE, lecz nie spełniają kapitałowego wymogu wypłacalności grupy.

Komisja przyjmuje zgodnie z art. 301a akty delegowane określające zmiany wypłacalności grupy, jeżeli mają zastosowanie przepisy przejściowe, o których mowa w ust. 13 niniejszego artykułu, i odnoszą się do:

- a) wyeliminowania podwójnego stosowania dopuszczonych środków własnych oraz tworzenia kapitału wewnątrz grupy, o czym mowa w art. 222 i 223;
- b) wyceny aktywów i zobowiązań, o której mowa w art. 224;
- c) stosowania metod obliczeniowych do powiązanych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji, o których mowa w art. 225;
- d) stosowania metod obliczeniowych do pośredniczących ubezpieczeniowych spółek holdingowych, o których mowa w art. 226;
- e) metod obliczania wypłacalności grupy, o których mowa w art. 230 i 233;
- f) obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności grupy, o którym mowa w art. 231;
- g) ustanawiania narzutu kapitałowego dla grupy, o którym mowa w art. 232;
- h) zasad obliczania wypłacalności grupy w przypadku ubezpieczeniowej spółki holdingowej, o której mowa w art. 235.

Artykuł 308c

Środek przejściowy dotyczący stóp procentowych wolnych od ryzyka

1. Zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji mogą, pod warunkiem uzyskania wcześniejszego zatwierdzenia przez organ nadzoru, zastosować przejściową korektę do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka w odniesieniu do dopuszczalnych zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych.

2. Dla każdej waluty korekta jest obliczana jako część różnicy między:

- a) stopami procentowymi określonymi przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi, przyjętymi zgodnie z art. 20 dyrektywy 2002/83/WE w ostatnim dniu stosowania tej dyrektywy;
- b) efektywną roczną stopą oprocentowania, obliczoną jako jedna stopa dyskontowa, która — stosowana do przepływów pieniężnych portfela dopuszczalnych zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych — daje wartość równą najlepszemu oszacowaniu portfela dopuszczalnych zobowiązań ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, przy czym uwzględniana jest wartość pieniądza w czasie przy wykorzystaniu podstawowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 77 ust. 2.

Jeżeli państwa członkowskie przyjęły przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne zgodnie z art. 20 ust. 1 B lit. a) ppkt (ii) dyrektywy 2002/83/WE, stopę procentową, o której mowa w akapicie pierwszym lit. a) niniejszego ustępu, określa się, stosując metody stosowane przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji w ostatnim dniu stosowania dyrektywy 2002/83/WE.

Część, o której mowa w akapicie pierwszym, zmniejsza się liniowo na koniec każdego roku, począwszy od 100 % w ciągu roku rozpoczynającego się dnia 1 stycznia 2016 r. do 0 % w dniu 1 stycznia 2032 r.

Jeżeli zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji stosuje korektę z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d, odpowiednia struktura terminowa stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w lit. b), stanowi odpowiednią strukturę terminową stopy procentowej wolnej od ryzyka określoną w art. 77d.

3. Dopuszczalne zobowiązania ubezpieczeniowe i reasekuracyjne obejmują tylko te zobowiązania ubezpieczeniowe i reasekuracyjne, które spełniają poniższe wymogi:

- a) umowy powodujące powstanie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych zostały zawarte przed pierwszym dniem stosowania niniejszej dyrektywy, z wyłączeniem umów przedłużonych tego dnia lub później;
- b) do ostatniego dnia stosowania dyrektywy 2002/83/WE ustalone zostały rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w odniesieniu do zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi przyjętymi zgodnie z art. 20 tej dyrektywy w ostatnim dniu jej stosowania;
- c) art. 77b nie ma zastosowania do zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych.

4. Zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji stosujące ust. 1:

- a) nie włączają dopuszczalnych zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych do obliczeń korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d;
- b) nie stosują art. 308d;
- c) w ramach sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej, o którym mowa w art. 51, publicznie ujawniają, że stosują przejściową strukturę terminową stopy procentowej wolnej od ryzyka oraz kwantyfikację wpływu niestosowania tego przejściowego środka na ich pozycję finansową.

Artykuł 308d

Środek przejściowy dotyczący rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

1. Zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji mogą, pod warunkiem uzyskania wcześniejszego zatwierdzenia przez organ nadzoru, zastosować przejściowe odliczenie w stosunku do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Odliczenie może zostać zastosowane na poziomie jednolitych grup ryzyka, o których mowa w art. 80.

2. Przejściowe odliczenie odpowiada części różnicy między następującymi dwiema kwotami:

- a) rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi po odliczeniu kwot należnych, które mogą być odzyskane na podstawie umów reasekuracji i od spółek celowych, obliczanymi zgodnie z art. 76 w pierwszym dniu stosowania niniejszej dyrektywy;
- b) rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi po odliczeniu kwot należnych, które mogą być odzyskane na podstawie umów reasekuracji obliczanymi zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi, które są przyjmowane zgodnie z art. 15 dyrektywy 73/239/EWG, art. 20 dyrektywy 2002/83/WE i art. 32 dyrektywy 2005/68/WE w dniu poprzedzającym dzień uchylecia dyrektyw na mocy art. 310 niniejszej dyrektywy.

Maksymalna odliczana część zmniejsza się liniowo na koniec każdego roku, począwszy od 100 % w ciągu roku rozpoczynającego się dnia 1 stycznia 2016 r. do 0 % w dniu 1 stycznia 2032 r.

Jeżeli zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji stosują w pierwszym dniu stosowania niniejszej dyrektywy korektę z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d, kwotę, o której mowa w lit. a), oblicza się, stosując korektę z tytułu zmienności z tego dnia.

3. Pod warunkiem uzyskania wcześniejszego zatwierdzenia przez organ nadzoru lub z inicjatywy tego organu, kwoty rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, w tym w stosownych przypadkach kwota korekty z tytułu zmienności, wykorzystywane do obliczania przejściowego odliczenia, o którym mowa w ust. 2 lit. a) i b), mogą być ponownie obliczane co 24 miesiące lub częściej, jeżeli profil ryzyka danego zakładu istotnie się zmienił.

4. Odliczenie, o którym mowa w ust. 2, może zostać ograniczone przez organ nadzoru, jeżeli jego stosowanie mogłoby oznaczać ograniczenie wymogów dotyczących środków finansowych mających zastosowanie do danego zakładu w porównaniu ze środkami obliczonymi zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi na mocy dyrektywy 73/239/EWG, dyrektywy 2002/83/WE i dyrektywy 2005/68/WE w dniu poprzedzającym dzień uchylecia tych dyrektyw na mocy art. 310 niniejszej dyrektywy.

5. Zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji stosujące ust. 1:

- a) nie stosują art. 308c;
- b) w przypadku braku zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności bez zastosowania przejściowego odliczenia, przedkładają raz w roku organowi nadzoru sprawozdanie, w którym wymienione są podjęte środki i poczynione postępy na rzecz przywrócenia przed końcem okresu przejściowego, o którym mowa w ust. 2, poziomu dopuszczonych środków własnych pokrywającego kapitałowy wymóg wypłacalności lub obniżenia ich profilu ryzyka w celu przywrócenia zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności;
- c) w ramach sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej, o którym mowa w art. 51, publicznie ujawniają, że stosują przejściowe odliczenie w stosunku do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz kwantyfikację wpływu niestosowania tych przejściowych odliczeń na ich pozycję finansową.

Artykuł 308e

Plan stopniowego wprowadzenia środków przejściowych dotyczących stóp procentowych wolnych od ryzyka i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji stosujące środki przejściowe wymienione w art. 308c lub 308d, bezzwłocznie po tym, jak stwierdzą, że nie osiągną zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności bez zastosowania tych środków przejściowych, informują o tym organ nadzoru. Organ nadzoru wymaga od zainteresowanego zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji podjęcia niezbędnych środków w celu zapewnienia zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności do końca okresu przejściowego.

W ciągu dwóch miesięcy od stwierdzenia niezgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności bez zastosowania tych środków przejściowych dany zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji przedkłada organowi nadzoru plan stopniowego wprowadzenia określający planowane środki na rzecz ustanowienia poziomu dopuszczonych środków własnych pokrywającego kapitałowy wymóg wypłacalności lub obniżenia profilu ryzyka w celu zapewnienia zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności do końca okresu przejściowego. Zainteresowany zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji może uaktualnić plan stopniowego wprowadzenia w trakcie okresu przejściowego.

Zainteresowane zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji co rok przedkładają organowi nadzoru sprawozdanie, w którym wymienione są podjęte środki i poczynione postępy w celu zapewnienia zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności do końca okresu przejściowego. Organy nadzoru cofają zgodę na zastosowanie środka przejściowego, jeżeli sprawozdanie z postępów pokazuje, że osiągnięcie zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności do końca okresu przejściowego jest nierealistyczne.”;

81) w art. 309 ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

- a) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 4, 10, 13, 14, 18, 23, 26–32, 34–49, 51–55, 67, 68, 71, 72, 74–85, 87–91, 93–96, 98, 100–110, 112, 113, 115–126, 128, 129, 131–134, 136–142, 144, 146, 148, 162–167, 172, 173, 178, 185, 190, 192, 210–233, 235–240, 243–258, 260–263, 265, 266, 303 i 304 oraz załączników III i IV do dnia 31 marca 2015 r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.”;

- b) dodaje się akapit w brzmieniu:

„Niezależnie od przepisów akapitu drugiego państwa członkowskie stosują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 308a od dnia 1 kwietnia 2015 r.”;

82) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 310a

Personel i zasoby EIOPA

EIOPA dokonuje oceny potrzeb odnoszących się do personelu i zasobów związanych z przejściem przez ten organ uprawnień i obowiązków zgodnie z niniejszą dyrektywą i przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji sprawozdanie w tej sprawie.”;

83) art. 311 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 311

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Art. 308a stosuje się od dnia 1 kwietnia 2015 r.

Art. 1, 2, 3, 5–9, 11, 12, 15, 16, 17, 19–22, 24, 25, 33, 57–66, 69, 70, 73, 145, 147, 149–161, 168–171, 174–177, 179–184, 186–189, 191, 193–209, 267–300, 302, 305–308, 308b oraz załączniki I, II, V, VI i VII stosuje się od dnia 1 stycznia 2016 r.

Komisja może przyjmować akty delegowane, regulacyjne i wykonawcze standardy techniczne przed datą, o której mowa w akapicie trzecim.”;

84) w załączniku III część A punkt 28 otrzymuje brzmienie:

„28. we wszystkich przypadkach, jako alternatywa wobec form zakładów ubezpieczeń innych niż na życie wymienionych w pkt 1–27 i 29, forma spółki europejskiej (SE) zdefiniowana w rozporządzeniu (WE) nr 2157/2001(1);

29. w zakresie, w jakim dane państwo członkowskie zezwala na to, by działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż na życie była prowadzona przez podmiot o formie prawnej spółdzielni oraz jako alternatywa wobec form zakładów innych niż zakłady ubezpieczeń na życie wymienionych w pkt 1–28, forma spółdzielni europejskiej (SCE) zdefiniowana w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1435/2003 (*).

(*) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1435/2003 z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie statutu spółdzielni europejskiej (SCE) (Dz.U. L 207 z 18.8.2003, s. 1).”;

85) w załączniku III część B punkt 28 otrzymuje brzmienie:

„28. we wszystkich przypadkach, jako alternatywa wobec form zakładów ubezpieczeń na życie wymienionych w pkt 1–27 i 29, forma spółki europejskiej (SE) zdefiniowana w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2157/2001;

29. w zakresie, w jakim dane państwo członkowskie zezwala na to, by działalność w zakresie ubezpieczeń na życie była prowadzona przez podmiot o formie prawnej spółdzielni, oraz jako alternatywa wobec form zakładów ubezpieczeń na życie wymienionych w pkt 1–28, forma spółdzielni europejskiej (SCE) zdefiniowana w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1435/2003.”;

86) w załączniku III część C punkt 28 otrzymuje brzmienie:

„28. we wszystkich przypadkach, jako alternatywa wobec form zakładów reasekuracji wymienionych w pkt 1–27 i 29, forma spółki europejskiej (SE) zdefiniowana w rozporządzeniu (WE) nr 2157/2001;

29. w zakresie, w jakim dane państwo członkowskie zezwala na to, by działalność w zakresie reasekuracji była prowadzona przez podmiot o formie prawnej spółdzielni, oraz jako alternatywa wobec form zakładów reasekuracji wymienionych w pkt 1–28, forma spółdzielni europejskiej (SCE) zdefiniowana w rozporządzeniu (WE) nr 1435/2003.”;

87) w tabeli korelacji w załączniku VII pod kolumną „niniejsza dyrektywa” dodaje się art. 13 ust. 27 jako korespondującą z art. 5 lit. d) dyrektywy 73/239/EWG.

Artykuł 3

Zmiany w rozporządzeniu (WE) nr 1060/2009

W rozporządzeniu (WE) nr 1060/2009 uchyla się art. 2 ust. 3.

Artykuł 4

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 1094/2010

W rozporządzeniu (UE) nr 1094/2010 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 13 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec regulacyjnego standardu technicznego w terminie trzech miesięcy od daty powiadomienia o regulacyjnym standardzie technicznym przyjętym przez Komisję. Z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady termin ten jest przedłużany o trzy miesiące.

W przypadku gdy Komisja przyjmuje regulacyjny standard techniczny, który jest taki sam jak projekt regulacyjnego standardu technicznego przedłożony przez Urząd, okres, w którym Parlament Europejski i Rada mogą wyrazić sprzeciw, wynosi miesiąc od daty powiadomienia. Z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady termin ten jest przedłużany o miesiąc. Termin ten może zostać przedłużony o jeszcze jeden miesiąc z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;

2) w art. 17 ust. 2 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Bez uszczerbku dla uprawnień określonych w art. 35 właściwy organ bezzwłocznie przedkłada Urzędowi wszystkie informacje, jakie Urząd uważa za konieczne do prowadzenia dochodzenia, w tym dotyczące tego, jak akty, o których mowa w art. 1 ust. 2, są stosowane zgodnie z prawem Unii.”.

Artykuł 5

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 1095/2010

W rozporządzeniu (UE) nr 1095/2010 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 13 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec regulacyjnego standardu technicznego w terminie trzech miesięcy od daty powiadomienia o regulacyjnym standardzie technicznym przyjętym przez Komisję. Z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady termin ten jest przedłużany o trzy miesiące.

W przypadku gdy Komisja przyjmuje regulacyjny standard techniczny, który jest taki sam jak projekt regulacyjnego standardu technicznego przedłożony przez Urząd, okres, w którym Parlament Europejski i Rada mogą wyrazić sprzeciw, wynosi miesiąc od daty powiadomienia. Z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady termin ten jest przedłużany o miesiąc. Termin ten może zostać przedłużony o jeszcze jeden miesiąc z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;

2) w art. 17 ust. 2 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Bez uszczerbku dla uprawnień określonych w art. 35 właściwy organ bezzwłocznie przedkłada Urzędowi wszystkie informacje, jakie Urząd uważa za konieczne do prowadzenia dochodzenia, w tym dotyczące tego, jak akty, o których mowa w art. 1 ust. 2, są stosowane zgodnie z prawem Unii.”.

Artykuł 6

Przegląd

Do dnia 1 stycznia 2017 r., a następnie corocznie, Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym określa, czy Europejskie Urzędy Nadzoru przedłożyły projekty regulacyjnych i wykonawczych standardów technicznych przewidziane w dyrektywach 2003/71/WE i 2009/138/WE, czy przedłożenie takich projektów regulacyjnych standardów technicznych lub wykonawczych standardów technicznych jest obowiązkowe czy fakultatywne, a także — w stosownych przypadkach — odpowiednie wnioski.

*Artykuł 7***Transpozycja**

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 1 pkt 1 oraz art. 2 pkt 1, 3, 6–11, 13, 14, 17–23, 32, 34, 36, 38–44, 46–54, 56–59, 65–70, 72, 75, 76, 80, 81, 84, 85 oraz 86 do dnia 31 marca 2015 r. Niezwłocznie przekazują tekst tych środków Komisji.
 2. Państwa członkowskie stosują środki, o których mowa w ust. 1, od dnia 1 stycznia 2016 r.
- Środki przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.
3. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

*Artykuł 8***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Art. 2 pkt 25, 43 i 82 mają zastosowanie od dnia 31 marca 2015 r.

*Artykuł 9***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 16 kwietnia 2014 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
M. SCHULZ
Przewodniczący

W imieniu Rady
D. KOURKOULAS
Przewodniczący

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/53/UE**z dnia 16 kwietnia 2014 r.****w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylająca dyrektywę 1999/5/WE****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa 1999/5/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾ była kilkakrotnie w znacznym stopniu zmieniana. Ze względu na konieczność dalszych zmian, dla zachowania przejrzystości, dyrektywę tę należy zastąpić.
- (2) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 ⁽⁴⁾ ustanowiono zasady akredytacji jednostek oceniających zgodność, jak również ramy nadzoru rynku produktów i ramy kontroli produktów pochodzących z państw trzecich, a także ogólne zasady dotyczące oznakowania CE.
- (3) Decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 768/2008/WE ⁽⁵⁾ ustanowiono wspólne zasady i przepisy odniesienia, które mają być stosowane w całym prawodawstwie sektorowym, tak aby zapewnić spójne podstawy dla nowelizacji lub przekształcania tego prawodawstwa. Dyrektywę 1999/5/WE należy zatem dostosować do tej decyzji.
- (4) Zasadnicze wymagania określone w dyrektywie 1999/5/WE, które odnoszą się do stacjonarnych urządzeń końcowych, tj. zapewnienie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz ochrona mienia oraz odpowiedni poziom kompatybilności elektromagnetycznej, są odpowiednio objęte przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/35/UE ⁽⁶⁾ i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE ⁽⁷⁾. Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć zatem zastosowania do stacjonarnych urządzeń końcowych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 133 z 9.5.2013, s. 58.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2014 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 14 kwietnia 2014 r.

⁽³⁾ Dyrektywa 1999/5/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności (Dz.U. L 91 z 7.4.1999, s. 10).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30).

⁽⁵⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 768/2008/WE z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu, uchylająca decyzję Rady 93/465/EWG (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 82).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/35/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia (Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 357).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej (Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 79).

- (5) Kwestie związane z konkurencją na rynku urządzeń końcowych są odpowiednio objęte przepisami dyrektywy Komisji 2008/63/WE⁽¹⁾, w szczególności poprzez spoczywający na krajowych organach regulacyjnych obowiązek publikacji szczegółowych specyfikacji technicznych interfejsów na potrzeby dostępu do sieci. Nie jest zatem konieczne uwzględnienie w niniejszej dyrektywie wymogów wspierających konkurencję na rynku urządzeń końcowych, które uwzględniono w dyrektywie 2008/63/WE.
- (6) Urządzenia, które celowo emitują lub odbierają fale radiowe na potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji, regularnie wykorzystują widmo radiowe. W celu zapewnienia efektywnego korzystania z widma radiowego w sposób umożliwiający unikanie szkodliwych zakłóceń wszystkie takie urządzenia powinny wchodzić w zakres niniejszej dyrektywy.
- (7) Cele w odniesieniu do wymagania w zakresie bezpieczeństwa określone w dyrektywie 2014/35/UE są wystarczające, aby objąć urządzenia radiowe, i w związku z tym powinny stanowić odniesienie oraz powinno się je stosować na mocy niniejszej dyrektywy. W celu uniknięcia niepotrzebnego powielania przepisów innych niż przepisy dotyczące tych wymagań, dyrektywa 2014/35/UE nie powinna mieć zastosowania do urządzeń radiowych.
- (8) Zasadnicze wymagania w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej określone w dyrektywie 2014/30/UE są wystarczające, aby objąć urządzenia radiowe, i w związku z tym powinny stanowić odniesienie oraz powinno się je stosować na mocy niniejszej dyrektywy. W celu uniknięcia niepotrzebnego powielania przepisów innych niż przepisy dotyczące zasadniczych wymagań dyrektywa 2014/30/UE nie powinna mieć zastosowania do urządzeń radiowych.
- (9) Niniejsza dyrektywa powinna mieć zastosowanie do wszystkich rodzajów dostaw, w tym do sprzedaży na odległość.
- (10) Aby urządzenia radiowe skutecznie wykorzystywały widmo radiowe i wspierały efektywne wykorzystanie widma radiowego, powinny być skonstruowane w następujący sposób: w przypadku nadajników, jeśli nadajnik jest odpowiednio zainstalowany i konserwowany oraz wykorzystywany zgodnie z przeznaczeniem, generuje on emisje fal radiowych, które nie powodują szkodliwych zakłóceń, podczas gdy niepożądane emisje fal radiowych, generowane przez nadajnik (np. w kanałach sąsiadujących), mogące mieć negatywny wpływ na cele polityki dotyczącej widma radiowego, powinny zostać ograniczone do takiego poziomu, by możliwe było uniknięcie — zgodnie z aktualnymi możliwościami technicznymi — szkodliwych zakłóceń; natomiast w przypadku odbiorników: parametry odbiornika pozwalają mu na funkcjonowanie zgodnie z przeznaczeniem i chronią go przed ryzykiem szkodliwych zakłóceń, zwłaszcza pochodzących ze współdzielonych lub sąsiadujących kanałów, a jednocześnie przyczyniają się do udoskonalania efektywnego wykorzystania współdzielonych lub sąsiadujących kanałów.
- (11) Mimo iż odbiorniki same nie powodują szkodliwych zakłóceń, zdolność do odbioru jest coraz bardziej istotnym czynnikiem zapewniającym efektywne wykorzystanie widma radiowego poprzez zwiększoną odporność odbiorników na szkodliwe zakłócenia i niepożądane sygnały zgodnie z odpowiednimi zasadniczymi wymaganiami unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego.
- (12) W niektórych przypadkach konieczne jest współdziałanie z innymi urządzeniami radiowymi poprzez połączenia sieciowe oraz połączenie z interfejsami odpowiedniego typu w całej Unii. Interoperacyjność między urządzeniami radiowymi i akcesoriami, takimi jak np. ładowarki, upraszcza stosowanie urządzeń radiowych i zmniejsza ilość zbędnych odpadów oraz koszty. Konieczne jest podjęcie na nowo działań na rzecz opracowania uniwersalnej ładowarki dla poszczególnych kategorii lub klas urządzeń radiowych, na czym skorzystaliby w szczególności konsumenci i inni użytkownicy końcowi; niniejsza dyrektywa powinna zatem zawierać szczegółowe wymogi w tej dziedzinie. W szczególności dostępne na rynku telefony komórkowe powinny być kompatybilne z uniwersalną ładowarką.
- (13) Dzięki szczególnym funkcjom urządzeń radiowych możliwe jest wzmocnienie ochrony danych osobowych i prywatności użytkowników urządzeń radiowych i abonentów oraz ochrony przed oszustwami. W stosownych przypadkach urządzenia radiowe należy zatem projektować w taki sposób, aby były wyposażone w takie funkcje.

⁽¹⁾ Dyrektywa Komisji 2008/63/WE z dnia 20 czerwca 2008 r. w sprawie konkurencji na rynkach końcowych urządzeń telekomunikacyjnych (Dz.U. L 162 z 21.6.2008, s. 20).

- (14) Urządzenia radiowe mogą odgrywać zasadniczą rolę w zapewnianiu dostępu do służb ratunkowych. W stosownych przypadkach urządzenia radiowe należy zatem projektować w taki sposób, aby były wyposażone w funkcje umożliwiające dostęp do tych służb.
- (15) Urządzenia radiowe mają duże znaczenie dla dobrobytu i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, które stanowią znaczną i cały czas powiększającą się część ludności państw członkowskich. W stosownych przypadkach urządzenia radiowe należy zatem projektować w taki sposób, aby osoby niepełnosprawne mogły z nich korzystać bez żadnych przeróbek lub tylko po niewielkiej adaptacji.
- (16) Na zgodność niektórych kategorii urządzeń radiowych z zasadniczymi wymaganiami ustanowionymi w niniejszej dyrektywie może mieć wpływ dodanie oprogramowania lub zmiana dotychczasowego oprogramowania. Użytkownik, urządzenie radiowe lub strona trzecia powinny mieć możliwość pobrania oprogramowania do urządzeń radiowych, gdy nie powoduje to braku zgodności tych urządzeń radiowych z mającymi zastosowanie zasadniczymi wymaganiami.
- (17) W celu uzupełnienia lub zmiany niektórych, innych niż istotne, elementów niniejszej dyrektywy należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednocześnie, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (18) Aby skutecznie zaspokoić potrzeby związane z interoperacyjnością, ochroną prywatności danych osobowych użytkowników i abonentów, ochroną przed oszustwami, dostępem do służb ratunkowych, korzystaniem z urządzeń przez użytkowników niepełnosprawnych oraz zapobieganiem stosowaniu kombinacji urządzeń radiowych i oprogramowania niezgodnych z wymaganiami, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do określenia kategorii lub klas urządzeń radiowych, które muszą spełniać co najmniej jedno z dodatkowych zasadniczych wymagań ustanowionych w niniejszej dyrektywie i służących zaspokojeniu tych potrzeb.
- (19) Weryfikowanie przez urządzenia radiowe ich zgodności z oprogramowaniem nie powinno być nadużywane w celu zapobiegania korzystaniu z tych urządzeń przy użyciu oprogramowania dostarczonego przez niezależne strony. Udostępnienie organom publicznym, producentom i użytkownikom informacji na temat zgodności planowanych kombinacji urządzeń radiowych i oprogramowania powinno przyczynić się do zwiększenia konkurencji. Aby osiągnąć te cele, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do określenia kategorii lub klas urządzeń radiowych, w przypadku których producenci muszą dostarczyć informacje na temat zgodności planowanych kombinacji urządzeń radiowych i oprogramowania z zasadniczymi wymaganiami ustanowionymi w niniejszej dyrektywie.
- (20) Wymóg rejestracji w centralnym systemie urządzeń radiowych, które mają być wprowadzone do obrotu, może poprawić wydajność i skuteczność nadzoru rynku i może w ten sposób przyczynić się do zapewnienia wysokiego poziomu zgodności z niniejszą dyrektywą. Taki wymóg pociąga za sobą dodatkowe obciążenia dla podmiotów gospodarczych i powinien w związku z tym być wprowadzony tylko dla tych kategorii urządzeń radiowych, w przypadku których nie uzyskano wysokiego poziomu zgodności. W celu zapewnienia stosowania takiego wymogu należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do określenia kategorii urządzeń radiowych, które producenci muszą zarejestrować w centralnym systemie, oraz dokumentacji technicznej, którą należy dostarczyć na podstawie informacji na temat zgodności urządzeń radiowych dostarczanych przez państwa członkowskie i po dokonaniu oceny ryzyka niespełnienia zasadniczych wymagań.
- (21) Urządzenia radiowe, które spełniają odpowiednie zasadnicze wymagania, powinny być dopuszczone do obrotu bez żadnych ograniczeń. Należy zezwolić na oddawanie takich urządzeń do użytku i na wykorzystywanie ich zgodnie z ich przeznaczeniem, a w stosownych przypadkach zgodnie z przepisami dotyczącymi zezwoleń na korzystanie z widma radiowego i świadczenie danej usługi.

- (22) Aby zapobiec niepotrzebnym przeszkodom w handlu urządzeniami radiowymi na rynku wewnętrznym, zgodnie z dyrektywą 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾ państwa członkowskie powinny powiadamiać pozostałe państwa członkowskie i Komisję o swoich projektach w dziedzinie przepisów technicznych, takich jak interfejsy radiowe, chyba że te przepisy techniczne umożliwiają państwom członkowskim zachowanie zgodności z wiążącymi aktami Unii, takimi jak decyzje Komisji w sprawie harmonizacji wykorzystania widma radiowego przyjęte na podstawie decyzji nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾ lub gdy dotyczą urządzeń radiowych, które można oddawać do użytku i wykorzystywać w Unii bez ograniczeń.
- (23) Przekazywanie informacji o równoważności regulowanych interfejsów radiowych i o warunkach ich stosowania zmniejsza przeszkody dla dostępu urządzeń radiowych do rynku wewnętrznego. Komisja powinna zatem ocenić i ustalić równoważność regulowanych interfejsów radiowych oraz powinna udostępnić takie informacje w postaci klas urządzeń radiowych.
- (24) Zgodnie z decyzją Komisji 2007/344/WE ⁽³⁾ państwa członkowskie są zobowiązane do stosowania systemu informacji o częstotliwościach (zwanego dalej EFIS), stworzonego przez Europejskie Biuro Łączności (zwane dalej ECO), w celu podawania do wiadomości publicznej przez internet porównywalnych informacji dotyczących wykorzystania widma radiowego w każdym państwie członkowskim. Przed wprowadzeniem do obrotu urządzeń radiowych producenci mogą znaleźć w EFIS informacje o częstotliwościach w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich i mogą w ten sposób ocenić, czy i na jakich warunkach takie urządzenia radiowe mogą być wykorzystane w każdym z państw członkowskich. Nie istnieje zatem potrzeba uwzględnienia w niniejszej dyrektywie dodatkowych przepisów, takich jak np. wymóg uprzedniego powiadomienia, umożliwiających informowanie producentów o warunkach korzystania z urządzeń radiowych przy użyciu niezharmonizowanych pasm częstotliwości.
- (25) W celu wspierania działań badawczych i demonstracyjnych — w kontekście targów, wystaw i podobnych imprez — należy umożliwić prezentowanie urządzeń radiowych, które nie są zgodne z niniejszą dyrektywą i które nie mogą być wprowadzane do obrotu, pod warunkiem że podmioty wystawiające zapewnią odwiedzającym wystarczające informacje na ten temat.
- (26) Podmioty gospodarcze powinny być odpowiedzialne za zgodność urządzeń radiowych z niniejszą dyrektywą, stosownie do roli odgrywanej przez nie w łańcuchu dostaw, tak aby zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz ochrony mienia, odpowiedni poziom kompatybilności elektromagnetycznej, skuteczne i efektywne wykorzystanie widma radiowego oraz, w razie konieczności, wysoki poziom ochrony innych interesów publicznych, a także aby zagwarantować uczciwą konkurencję na rynku unijnym.
- (27) Wszystkie podmioty gospodarcze uczestniczące w łańcuchu dostaw i dystrybucji powinny wprowadzić właściwe środki w celu zapewnienia, by urządzenia radiowe udostępniane przez nie na rynku były wyłącznie urządzeniami zgodnymi z niniejszą dyrektywą. Konieczne jest określenie wyraźnego i proporcjonalnego podziału obowiązków stosownie do ról pełnionych przez poszczególne podmioty gospodarcze w łańcuchu dostaw i dystrybucji.
- (28) Aby ułatwić komunikację między podmiotami gospodarczymi, organami nadzoru rynku i konsumentami, państwa członkowskie powinny zachęcać podmioty gospodarcze do podawania oprócz adresu pocztowego również adresu internetowego.
- (29) Zważywszy, że producent posiada dokładną wiedzę o procesie projektowania i produkcji, jest on najbardziej kompetentny do przeprowadzenia procedury oceny zgodności. W związku z tym ocena zgodności powinna pozostać wyłącznie obowiązkiem producenta.

⁽¹⁾ Dyrektywa 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U. L 204 z 21.7.1998, s. 37).

⁽²⁾ Decyzja nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 1).

⁽³⁾ Decyzja Komisji 2007/344/WE z dnia 16 maja 2007 r. w sprawie jednolitego dostępu do informacji o wykorzystaniu widma radiowego we Wspólnocie (Dz.U. L 129 z 17.5.2007, s. 67).

- (30) Producent powinien dostarczyć wystarczające informacje na temat przeznaczenia urządzenia radiowego, aby umożliwić jego stosowanie zgodnie z zasadniczymi wymaganiami. W razie konieczności informacje takie powinny obejmować opis akcesoriów, takich jak anteny, oraz opis komponentów urządzenia radiowego, takich jak oprogramowanie, oraz specyfikację procesu instalacji urządzenia radiowego.
- (31) Stwierdzono, że przewidziany w dyrektywie 1999/5/WE wymóg dołączenia do urządzenia deklaracji zgodności UE zapewni uproszczenie i uszczegółowienie informacji i poprawia skuteczność funkcjonowania rynku. Możliwość dołączenia uproszczonej deklaracji zgodności UE pozwoliła na zmniejszenie obciążeń związanych z tym wymogiem bez zmniejszenia jego skuteczności, a zatem w niniejszej dyrektywie również należy ją uwzględnić. Ponadto w celu zapewnienia łatwego i skutecznego dostępu do deklaracji zgodności UE, w tym do uproszczonej deklaracji zgodności UE, powinna istnieć możliwość umieszczenia jej na opakowaniu danego urządzenia radiowego.
- (32) Niezbędne jest zapewnienie zgodności wprowadzanych na rynek Unii urządzeń radiowych z państw trzecich z niniejszą dyrektywą, w szczególności zapewnienie poddania tych urządzeń radiowych przez producentów odpowiednim procedurom oceny zgodności. Dlatego też należy wprowadzić przepis, zgodnie z którym importerzy upewniali się co do zgodności wprowadzanych przez nich do obrotu urządzeń radiowych z wymogami niniejszej dyrektywy i nie wprowadzają do obrotu urządzeń radiowych niespełniających tych wymagań lub stwarzających zagrożenie. Należy również wprowadzić przepis, zgodnie z którym importerzy upewniali się co do przeprowadzenia procedur oceny zgodności oraz dostępności oznakowania urządzeń radiowych i dokumentacji produktu sporządzonej przez producentów do wglądu dla właściwych organów krajowych.
- (33) Wprowadzając urządzenie radiowe do obrotu, każdy importer powinien umieścić na nim swoją nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy i swój pocztowy adres kontaktowy. Należy wprowadzić wyjątki od tej zasady, w przypadku gdy uniemożliwia to wielkość lub rodzaj urządzenia radiowego. Obejmuje to przypadki, w których importer musiałby otworzyć opakowanie, aby umieścić na urządzeniu radiowym swoją nazwę i adres.
- (34) Dystrybutor udostępnia urządzenie radiowe na rynku po jego wprowadzeniu do obrotu przez producenta lub importera i powinien działać z odpowiednią ostrożnością, tak obchodząc się z urządzeniem radiowym, by nie miało to negatywnego wpływu na jego zgodność.
- (35) Każdy podmiot gospodarczy wprowadzający urządzenie radiowe do obrotu pod własną nazwą lub znakiem towarowym bądź modyfikujący urządzenie radiowe w sposób, który może wpłynąć na jego zgodność z niniejszą dyrektywą, powinien być uznany za producenta i przejąć jego obowiązki z tego tytułu.
- (36) Z uwagi na ścisły związek dystrybutorów i importerów z rynkiem podmioty te powinny być zaangażowane w zadania związane z nadzorem rynku, realizowane przez właściwe organy krajowe, oraz powinny być gotowe do aktywnego udziału w wykonywaniu tych zadań poprzez przedstawianie tym organom wszystkich koniecznych informacji dotyczących urządzeń radiowych.
- (37) Zapewnienie identyfikowalności urządzeń radiowych w całym łańcuchu dostaw przyczynia się do uproszczenia nadzoru rynku i poprawy jego skuteczności. Skuteczny system identyfikowalności ułatwia organom nadzoru rynku realizację zadania identyfikacji podmiotów gospodarczych udostępniających na rynku urządzenia radiowe niezgodne z wymaganiami. Podmioty gospodarcze przechowujące wymagane niniejszą dyrektywą informacje umożliwiające identyfikację innych podmiotów gospodarczych nie powinny być zobowiązane do aktualizowania informacji dotyczących innych podmiotów gospodarczych, które dostarczyły im urządzenia radiowe lub którym one dostarczyły urządzenia radiowe.
- (38) Niniejsza dyrektywa powinna być ograniczona do określenia zasadniczych wymagań. W celu ułatwienia oceny zgodności z tymi wymaganiami należy przewidzieć domniemanie zgodności w przypadku urządzeń radiowych, które są zgodne z normami zharmonizowanymi przyjętymi zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 ⁽¹⁾ w celu określenia szczegółowych specyfikacji technicznych związanych z tymi wymaganiami.

(¹) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniające dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylające decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE (Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 12).

- (39) W rozporządzeniu (UE) nr 1025/2012 przewidziano procedurę sprzeciwu wobec norm zharmonizowanych w przypadku, gdy normy te nie spełniają w całości wymogów niniejszej dyrektywy.
- (40) Aby podmioty gospodarcze mogły wykazać, a właściwe organy zapewnić spełnienie przez urządzenia radiowe udostępniane na rynku zasadniczych wymagań, należy ustanowić procedury oceny zgodności. Decyzją nr 768/2008/WE ustanowiono moduły procedur oceny zgodności, obejmujące procedury od najmniej do najbardziej surowej, proporcjonalnie do poziomu występującego zagrożenia oraz wymaganego poziomu bezpieczeństwa. W celu zapewnienia spójności między sektorami oraz w celu uniknięcia wariantów doraźnych procedury oceny zgodności powinny być wybierane spośród tych modułów.
- (41) Producenci powinni sporządzić deklarację zgodności UE, zawierającą wymagane na mocy niniejszej dyrektywy informacje na temat zgodności urządzeń radiowych z wymogami niniejszej dyrektywy i pozostałych właściwych przepisów unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego.
- (42) Aby zagwarantować skuteczny dostęp do informacji do celów nadzoru rynku, informacje niezbędne do zidentyfikowania wszystkich mających zastosowanie aktów Unii powinny być dostępne w pojedynczej deklaracji zgodności UE. W celu zmniejszenia obciążenia administracyjnego podmiotów gospodarczych wspomniana pojedyncza deklaracja zgodności UE może mieć formę pliku dokumentów, na który składają się odpowiednie poszczególne deklaracje zgodności.
- (43) Oznakowanie CE, wykazujące zgodność urządzeń radiowych, jest widoczną konsekwencją całego procesu obejmującego ocenę zgodności w szerokim znaczeniu. Ogólne zasady dotyczące oznakowania CE określono w rozporządzeniu (WE) nr 765/2008. Zasady dotyczące umieszczania oznakowania CE należy określić w niniejszej dyrektywie.
- (44) Wymóg umieszczenia oznakowania CE na produktach jest istotny dla informowania konsumentów i organów publicznych. Przewidziana w dyrektywie 1999/5/WE możliwość umieszczenia zmniejszonego oznakowania CE na urządzeniach o małych rozmiarach, pod warunkiem że pozostaje ono widoczne i czytelne, pozwoliła na uproszczenie stosowania tego wymogu bez zmniejszenia jego skuteczności, a zatem w niniejszej dyrektywie również należy ją uwzględnić.
- (45) Stwierdzono, że przewidziany w dyrektywie 1999/5/WE wymóg umieszczenia oznakowania CE na opakowaniu urządzenia zapewnia uproszczenie nadzoru rynku, a zatem należy go uwzględnić w niniejszej dyrektywie.
- (46) Państwa członkowskie powinny przyjąć wszelkie właściwe środki, aby zapewnić, by na rynku były udostępniane wyłącznie urządzenia radiowe, które — o ile są odpowiednio zainstalowane i konserwowane oraz wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem — są zgodne z zasadniczymi wymaganiami ustanowionymi w niniejszej dyrektywie, a w przypadku zasadniczych wymagań dotyczących zapewnienia ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz ochrony mienia, również z zastrzeżeniem dających się rozsądnie przewidzieć warunków użytkowania. Urządzenia radiowe należy uznawać za niespełniające powyższych zasadniczych wymagań jedynie w dających się rozsądnie przewidzieć warunkach użytkowania, to znaczy, gdy takie użytkowanie może wynikać ze zgodnego z prawem i łatwo przewidywalnego ludzkiego zachowania.
- (47) Z uwagi na gwałtowne tempo zmian technologicznych prowadzących do eliminowania papieru, w przypadkach gdy urządzenie radiowe posiada wbudowany ekran, Komisja powinna przeanalizować, w ramach przeglądu stosowania niniejszej dyrektywy, czy wykonalne jest zastąpienie wymagań dotyczących umieszczania: nazwy producenta, zarejestrowanej nazwy handlowej lub zarejestrowanego znaku towarowego i pojedynczego punktu kontaktowego lub pocztowego adresu kontaktowego, oznakowania CE i deklaracji zgodności UE, funkcją umożliwiającą automatyczne wyświetlenie takich informacji przy uruchamianiu urządzenia radiowego albo funkcją umożliwiającą użytkownikowi końcowemu wybór odpowiednich informacji, które chce wyświetlić. Ponadto w ramach powyższej analizy wykonalności w przypadku urządzeń radiowych posiadających wbudowany ekran, zasilanych wbudowanym akumulatorem, który nie jest naładowany przy uruchamianiu, Komisja powinna również rozważyć zastosowanie ruchomego przezroczystego wbudowanego ekranu wyświetlającego oznakowanie zawierające takie same informacje.

- (48) Niektóre procedury oceny zgodności określone w niniejszej dyrektywie wymagają interwencji jednostek oceniających zgodność notyfikowanych Komisji przez państwa członkowskie.
- (49) Doświadczenie pokazuje, że kryteria określone w dyrektywie 1999/5/WE, które jednostki oceniające zgodność muszą spełnić, aby mogły zostać notyfikowane Komisji, są niewystarczające do zapewnienia jednakowo wysokiego poziomu realizacji zadań przez wszystkie jednostki notyfikowane w Unii. Niezmiennie ważne jednak jest, by wszystkie jednostki notyfikowane realizowały swe zadania na takim samym poziomie oraz zgodnie z warunkami uczciwej konkurencji. Wymaga to ustanowienia obowiązkowych wymagań dla jednostek oceniających zgodność, które chciałyby być notyfikowane jako podmioty świadczące usługi w zakresie oceny zgodności.
- (50) Jeżeli jednostka oceniająca zgodność wykaże spełnienie kryteriów określonych w normach zharmonizowanych, powinno uznać się ją za zgodną z odpowiednimi wymaganiami określonymi w niniejszej dyrektywie.
- (51) W celu zapewnienia spójnego poziomu jakości oceny zgodności należy także ustanowić wymagania mające zastosowanie do organów notyfikujących i innych organów uczestniczących w ocenie, notyfikacji i monitorowaniu jednostek notyfikowanych.
- (52) System określony w niniejszej dyrektywie powinien być uzupełniony systemem akredytacji przewidzianym w rozporządzeniu (WE) nr 765/2008. Ponieważ akredytacja stanowi podstawowy środek weryfikacji kompetencji jednostek oceniających zgodność, zaleca się jej stosowanie również do celów notyfikacji.
- (53) Za preferowaną metodę wykazania kompetencji technicznych jednostek oceniających zgodność krajowe organy publiczne w całej Unii powinny uznać przejrzystą akredytację przewidzianą w rozporządzeniu (WE) nr 765/2008, zapewniającą niezbędny poziom zaufania do certyfikatów zgodności. Organy krajowe mogą jednak uznać, że dysponują odpowiednimi środkami do samodzielnego przeprowadzenia takiej oceny. W takim przypadku w celu zapewnienia odpowiedniego stopnia wiarygodności oceny przeprowadzanej przez inne organy krajowe, powinny one udostępnić Komisji i pozostałym państwom członkowskim niezbędne dokumenty wykazujące, że oceniane jednostki oceniające zgodność spełniają właściwe wymagania prawne.
- (54) Jednostki oceniające zgodność często zlecają realizację części swoich zadań związanych z oceną zgodności podwykonawcom lub korzystają z usług spółek zależnych. W celu zagwarantowania poziomu bezpieczeństwa wymaganego od urządzeń radiowych wprowadzanych do obrotu w Unii zasadnicze znaczenie ma, aby w ramach wykonywania zadań oceny zgodności podwykonawcy i spółki zależne spełniały te same wymagania co jednostki notyfikowane. W związku z tym ważne jest, aby ocena kompetencji i działalności jednostek, które mają być notyfikowane, oraz monitorowanie jednostek już notyfikowanych obejmowały również działania prowadzone przez podwykonawców i spółki zależne.
- (55) Należy zwiększyć efektywność i przejrzystość procedury notyfikacji, a w szczególności należy ją dostosować do nowych technologii, umożliwiając tym samym notyfikację przez internet.
- (56) Ponieważ jednostki notyfikowane mają możliwość oferowania swoich usług w całej Unii, należy zapewnić pozostałym państwom członkowskim i Komisji możliwość wnoszenia sprzeciwu wobec jednostek notyfikowanych. Ważne jest zatem ustalenie terminu, w jakim możliwe będzie wyjaśnienie jakichkolwiek wątpliwości lub obaw co do kompetencji jednostek oceniających zgodność, zanim zaczną one prowadzić działalność jako jednostki notyfikowane.
- (57) W interesie konkurencyjności niezmiennie istotne jest, by jednostki notyfikowane stosowały procedury oceny zgodności bez zbędnego obciążania podmiotów gospodarczych. Z tego samego powodu oraz w celu zagwarantowania równego traktowania podmiotów gospodarczych należy zapewnić spójność stosowania procedur oceny zgodności pod względem technicznym. Cel ten można zrealizować w drodze odpowiedniej koordynacji jednostek notyfikowanych i ich współpracy.
- (58) W celu zapewnienia pewności prawa konieczne jest jasne określenie, że przepisy dotyczące nadzoru rynku unijnego i kontroli produktów wprowadzanych do obrotu w Unii, ustanowione rozporządzeniem (WE) nr 765/2008, mają zastosowanie do urządzeń radiowych objętych zakresem niniejszej dyrektywy. Niniejsza dyrektywa nie powinna uniemożliwiać państwom członkowskim wyboru organów właściwych do wykonania tych zadań.

- (59) W dyrektywie 1999/5/WE przewidziano już procedurę ochronną, którą stosuje się wyłącznie w przypadku braku zgody między państwami członkowskimi co do środków wprowadzanych przez państwo członkowskie. W celu zwiększenia przejrzystości oraz skrócenia czasu rozpatrywania konieczne jest udoskonalenie istniejącej procedury ochronnej, tak aby zwiększyć jej skuteczność oraz umożliwić wykorzystanie wiedzy specjalistycznej dostępnej w państwach członkowskich.
- (60) Decyzje Komisji przyjęte na mocy decyzji nr 676/2002/WE mogą obejmować warunki dostępności i efektywnego wykorzystania widma radiowego, takie jak data ostateczna, maksymalny wskaźnik penetracji rynku lub maksymalna liczba urządzeń radiowych w danym państwie członkowskim lub w Unii, których skutkiem może być ograniczenie ogólnej liczby urządzeń radiowych oddawanych do użytku. Warunki te umożliwiają otwarcie rynku na nowe urządzenia radiowe, przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyka szkodliwych zakłóceń spowodowanych kumulacją nadmiernej liczby oddanych do użytku urządzeń radiowych, nawet jeśli poszczególne urządzenia te spełniają zasadnicze wymagania ustanowione w niniejszej dyrektywie. Niespełnienie tych warunków może skutkować ryzykiem dla zasadniczych wymagań, w szczególności ryzykiem szkodliwych zakłóceń.
- (61) Istniejący system powinien zostać uzupełniony procedurą zapewniającą przekazywanie zainteresowanym stronom informacji na temat środków przewidzianych w odniesieniu do urządzeń radiowych stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub innych kwestii ważnych z punktu widzenia ochrony interesów publicznych i objętych niniejszą dyrektywą. Powinien on również umożliwiać organom nadzoru rynku podejmowanie — we współpracy z zainteresowanymi podmiotami gospodarczymi — działań w odniesieniu do takich urządzeń na wcześniejszym etapie.
- (62) W przypadku gdy państwa członkowskie i Komisja osiągną porozumienie co do zasadności określonego środka wprowadzonego przez dane państwo członkowskie, dalsze zaangażowanie Komisji nie powinno być wymagane z wyjątkiem przypadków, w których niezgodność można przypisać niedostatkom w normach zharmonizowanych.
- (63) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej dyrektywy należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹⁾.
- (64) Przy przyjmowaniu aktów wykonawczych określających, jak przedstawiać informacje w przypadku ograniczeń w oddawaniu do użytku, lub w przypadku obowiązujących wymagań dotyczących konieczności uzyskania zezwolenia na korzystanie i zobowiązujących notyfikujące państwo członkowskie do przyjęcia niezbędnych środków naprawczych w odniesieniu do jednostki notyfikowanej, która nie spełnia wymogów swojej notyfikacji lub przestała je spełniać, należy stosować procedurę doradczą.
- (65) Należy stosować procedurę sprawdzającą w przypadku przyjmowania aktów wykonawczych: określających, czy pewne kategorie produktów elektrycznych lub elektronicznych odpowiadają definicji „urządzeń radiowych”; ustalających reguły postępowania dotyczące udostępniania informacji o zgodności; ustalających reguły postępowania dotyczące rejestracji i reguły postępowania dotyczące umieszczania numeru ewidencyjnego na urządzeniu radiowym, a także ustalających równoważności z notyfikowanymi interfejsami radiowymi i przydzielających klasy urządzeń radiowych. Procedurę sprawdzającą należy również stosować w odniesieniu do urządzeń radiowych zgodnych z wymaganiami, ale stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub innych kwestii związanych z ochroną interesów publicznych.
- (66) Komisja powinna przyjąć akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie, jeżeli w uzasadnionych przypadkach dotyczących urządzeń radiowych zgodnych z wymaganiami, ale stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób, jest to uzasadnione szczególnie pilną potrzebą.
- (67) Zgodnie z utrwaloną praktyką komitet powołany na mocy niniejszej dyrektywy może odegrać użyteczną rolę w badaniu problemów dotyczących stosowania niniejszej dyrektywy, zgłaszanych przez jego przewodniczącego albo przedstawiciela państwa członkowskiego zgodnie z regulaminem tego komitetu.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (68) Jeśli rozpatrywane są, np. w ramach grupy eksperckiej Komisji, kwestie dotyczące niniejszej dyrektywy, inne niż wdrażanie lub naruszenia, Parlament Europejski powinien zgodnie z istniejącą praktyką otrzymywać pełne informacje i pełną dokumentację, a w stosownych przypadkach zaproszenie do wzięcia udziału w danym posiedzeniu.
- (69) Komisja powinna, w drodze aktów wykonawczych oraz, z uwagi na ich specyficzny charakter, działając bez stosowania rozporządzenia (UE) nr 182/2011, stwierdzić, czy środki przyjęte przez państwa członkowskie w odniesieniu do urządzeń radiowych niezgodnych z wymaganiami są uzasadnione, czy nie.
- (70) Państwa członkowskie powinny ustanowić przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy oraz zapewnić ich egzekwowanie. Przewidziane sankcje powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.
- (71) Istnieje konieczność wprowadzenia ustaleń przejściowych umożliwiających udostępnianie na rynku i oddawanie do użytku urządzeń radiowych wprowadzonych już do obrotu zgodnie z dyrektywą 1999/5/WE.
- (72) Przeprowadzono konsultacje z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych.
- (73) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie zapewnienie spełnienia przez dostępne w obrocie urządzenia radiowe wymagań w zakresie wysokiego poziomu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, kompatybilności elektromagnetycznej oraz skutecznego i efektywnego wykorzystania widma radiowego gwarantującego unikanie szkodliwych zakłóceń i jednocześnie funkcjonowanie rynku wewnętrznego, nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego rozmiary i skutki możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości, określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (74) Należy uchylić dyrektywę 1999/5/WE.
- (75) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających ⁽¹⁾ państwa członkowskie zobowiązały się do dołączania, w uzasadnionych przypadkach, do powiadomienia o środkach transpozycji dokumentu lub dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów służących transpozycji. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy prawodawca uznaje, że złożenie tych dokumentów jest uzasadnione,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres

1. Niniejsza dyrektywa określa ramy prawne dotyczące udostępniania na rynku i oddawania do użytku w Unii urządzeń radiowych.
2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do urządzeń wymienionych w załączniku I.

⁽¹⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

3. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do urządzeń radiowych wykorzystywanych wyłącznie do celów związanych z bezpieczeństwem publicznym, obronnością, bezpieczeństwem państwa, w tym również dobrobytem gospodarczym państwa w przypadku działań dotyczących kwestii bezpieczeństwa państwa, oraz działaniami państwa w obszarze prawa karnego.

4. Urządzenia radiowe wchodzące w zakres niniejszej dyrektywy nie podlegają przepisom dyrektywy 2014/35/UE, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 3 ust. 1 lit. a) niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

Definicje

1. Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „urządzenie radiowe” oznacza produkt elektryczny lub elektroniczny, który celowo emituje lub odbiera fale radiowe na potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji, lub produkt elektryczny lub elektroniczny, który musi zostać uzupełniony o dodatkowy element, taki jak np. antena, aby mógł celowo emitować lub odbierać fale radiowe na potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji;
- 2) „radiokomunikacja” oznacza komunikację za pomocą fal radiowych;
- 3) „radiolokacja” oznacza określanie położenia, prędkości lub innych charakterystyk obiektu, lub uzyskiwanie informacji dotyczących tych parametrów, poprzez właściwości propagacyjne fal radiowych;
- 4) „fale radiowe” oznaczają fale elektromagnetyczne o częstotliwościach niższych niż 3 000 GHz, rozchodzące się w przestrzeni bez pomocy sztucznego przewodnika;
- 5) „interfejs radiowy” oznacza specyfikację regulowanego wykorzystania widma radiowego;
- 6) „klasa urządzeń radiowych” oznacza klasę określającą poszczególne kategorie urządzeń radiowych, które zgodnie z niniejszą dyrektywą uznaje się za podobne, oraz te interfejsy radiowe, do współpracy z którymi urządzenia radiowe zostały zaprojektowane;
- 7) „szkodliwe zakłócenia” oznaczają szkodliwe zakłócenia zgodnie z definicją w art. 2 lit. r) dyrektywy 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾;
- 8) „zaburzenie elektromagnetyczne” oznacza zaburzenie elektromagnetyczne zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 5 dyrektywy 2014/30/UE;
- 9) „udostępnienie na rynku” oznacza każde dostarczenie urządzenia radiowego do celów jego dystrybucji, użytkowania lub stosowania na rynku unijnym w ramach działalności handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie;
- 10) „wprowadzenie do obrotu” oznacza udostępnienie urządzenia radiowego na rynku unijnym po raz pierwszy;
- 11) „oddanie do użytku” oznacza pierwsze użycie urządzenia radiowego w Unii przez użytkownika końcowego;
- 12) „producent” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która wytwarza urządzenia radiowe lub która zleca projektowanie lub produkcję urządzeń radiowych i wprowadza te urządzenia do obrotu pod własną nazwą lub znakiem towarowym;
- 13) „upoważniony przedstawiciel” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, mającą siedzibę w Unii, posiadającą pisemne pełnomocnictwo od producenta do działania w jego imieniu w odniesieniu do określonych zadań;
- 14) „importer” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną mającą siedzibę w Unii i wprowadzającą do obrotu w Unii urządzenia radiowe z państwa trzeciego;

⁽¹⁾ Dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 33).

- 15) „dystrybutor” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną w łańcuchu dostaw, inną niż producent lub importer, która udostępnia urządzenia radiowe na rynku;
 - 16) „podmioty gospodarcze” oznaczają producentów, upoważnionych przedstawicieli, importerów i dystrybutorów;
 - 17) „specyfikacja techniczna” oznacza dokument określający wymagania techniczne, które muszą być spełnione przez urządzenie radiowe;
 - 18) „norma zharmonizowana” oznacza normę zharmonizowaną w rozumieniu definicji w art. 2 pkt 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1025/2012;
 - 19) „akredytacja” oznacza akredytację w rozumieniu definicji zamieszczonej w art. 2 pkt 10 rozporządzenia (WE) nr 765/2008;
 - 20) „krajowa jednostka akredytująca” oznacza krajową jednostkę akredytującą w rozumieniu definicji zamieszczonej w art. 2 pkt 11 rozporządzenia (WE) nr 765/2008;
 - 21) „ocena zgodności” oznacza proces wykazujący, czy zostały spełnione zasadnicze wymagania niniejszej dyrektywy dotyczące urządzeń radiowych;
 - 22) „jednostka oceniająca zgodność” oznacza jednostkę, która wykonuje czynności z zakresu oceny zgodności;
 - 23) „odzyskanie” oznacza dowolny środek mający na celu doprowadzenie do zwrotu urządzenia radiowego, które już zostało udostępnione użytkownikowi końcowemu;
 - 24) „wycofanie z obrotu” oznacza dowolny środek, którego celem jest zapobieżenie udostępnieniu na rynku urządzenia radiowego w danym łańcuchu dostaw;
 - 25) „unijne prawodawstwo harmonizacyjne” oznacza każdy akt prawny Unii harmonizujący warunki wprowadzania produktów do obrotu;
 - 26) „oznakowanie CE” oznacza oznakowanie, poprzez które producent wskazuje, że urządzenie radiowe spełnia mające zastosowanie wymagania określone w unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym przewidującym umieszczanie tego oznakowania.
2. Komisja może przyjąć akty wykonawcze w celu ustalenia, czy określone kategorie produktów elektrycznych lub elektronicznych odpowiadają definicji zawartej w ust. 1 pkt 1 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 45 ust. 3.

Artykuł 3

Zasadnicze wymagania

1. Urządzenia radiowe są konstruowane w taki sposób, aby zapewnić:
 - a) ochronę zdrowia i bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz ochronę mienia, w tym również realizację celów odnoszących się do wymagań dotyczących bezpieczeństwa zawartych w dyrektywie 2014/35/UE, ale bez zastosowania limitu napięcia elektrycznego;
 - b) odpowiedni poziom kompatybilności elektromagnetycznej zgodnie z dyrektywą 2014/30/UE.
2. Urządzenia radiowe skonstruowane są w taki sposób, aby w celu unikania szkodliwych zakłóceń skutecznie wykorzystywały widmo radiowe i wspierały jego efektywne wykorzystanie.
3. Urządzenia radiowe w obrębie określonych kategorii lub klas skonstruowane są w sposób gwarantujący spełnienie następujących zasadniczych wymagań:
 - a) urządzenia radiowe współdziałają z dodatkowymi elementami, w szczególności z uniwersalnymi ładowarkami;
 - b) urządzenia radiowe współdziałają za pośrednictwem sieci z innymi urządzeniami radiowymi;

- c) urządzenia radiowe mogą być podłączane do interfejsów właściwego typu w całej Unii;
- d) urządzenia radiowe nie wywierają niepożądanego wpływu na sieć i jej funkcjonowanie ani też nie wykorzystują zasobów sieciowych w nieodpowiedni sposób, powodując tym samym niedopuszczalne obniżenie poziomu usług;
- e) urządzenia radiowe mają wbudowane systemy zabezpieczające w celu zapewnienia ochrony danych osobowych i prywatności użytkownika i abonenta;
- f) urządzenia radiowe wyposażone są w funkcje, które zapewniają ochronę przed oszustwami;
- g) urządzenia radiowe wyposażone są w funkcje, które zapewniają dostęp do służb ratunkowych;
- h) urządzenia radiowe wyposażone są w funkcje ułatwiające korzystanie z nich przez osoby niepełnosprawne;
- i) urządzenia radiowe wyposażone są w funkcje zapewniające możliwość pobrania do tego urządzenia wyłącznie takiego oprogramowania, w przypadku którego potwierdzono zgodność kombinacji oprogramowania i urządzenia radiowego.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 44, określających kategorie lub klasy urządzeń radiowych objęte poszczególnymi wymaganiami określonymi w akapicie pierwszym lit. a)–i) niniejszego ustępu.

Artykuł 4

Dostarczanie informacji dotyczących zgodności kombinacji sprzętu radiowego i oprogramowania

1. Producenci urządzeń radiowych i oprogramowania umożliwiającego wykorzystywanie urządzeń radiowych zgodnie z przeznaczeniem przekazują państwom członkowskim i Komisji informacje dotyczące zgodności planowanych kombinacji urządzeń radiowych i oprogramowania z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3. Informacje takie wynikają z oceny zgodności przeprowadzonej zgodnie z art. 17 i są udzielane w formie oświadczenia o zgodności zawierającego elementy wymienione w załączniku VI. We wspomnianych informacjach, w zależności od konkretnych kombinacji urządzeń radiowych i oprogramowania, dokładnie wskazuje się te urządzenia radiowe i oprogramowanie, które poddano ocenie, a także informacje te stale się aktualizuje.
2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 44, określających kategorie lub klasy urządzeń radiowych objęte wymogiem określonym w ust. 1 niniejszego artykułu.
3. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustalające reguły postępowania dotyczące udostępniania informacji na temat zgodności w odniesieniu do kategorii i klas określonych w aktach delegowanych przyjętych zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu. Wspomniane akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 45 ust. 3.

Artykuł 5

Rejestracja typów urządzeń radiowych objętych niektórymi kategoriami

1. Od dnia 12 czerwca 2018 r. producenci rejestrują typy urządzeń radiowych objęte kategoriami urządzeń radiowych wykazujących niski poziom zgodności z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3 w centralnym systemie, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, przed wprowadzeniem do obrotu urządzeń radiowych objętych tymi kategoriami. Rejestrując takie typy urządzeń radiowych, producenci dostarczają część lub w uzasadnionych przypadkach całość dokumentacji technicznej, którą wymieniono w załączniku V lit. a), d), e), f), g), h) i i). Komisja nadaje każdemu zarejestrowanemu typowi urządzenia radiowego numer ewidencyjny, który producenci umieszczają na urządzeniu radiowym wprowadzanym do obrotu.
2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 44, określających kategorie urządzeń radiowych objęte wymogiem określonym w ust. 1 niniejszego artykułu, a także elementy dokumentacji technicznej, które należy dostarczyć, z uwzględnieniem informacji w sprawie zgodności urządzeń radiowych dostarczonych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 47 ust. 1 i po dokonaniu oceny ryzyka niespełnienia zasadniczych wymagań.

3. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustalające reguły postępowania dotyczące rejestracji i reguły postępowania dotyczące umieszczania numeru ewidencyjnego na urządzeniu radiowym w odniesieniu do kategorii określonych w aktach delegowanych przyjętych zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu. Wspomniane akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 45 ust. 3.
4. Komisja udostępnia centralny system umożliwiający producentom rejestrację wymaganych informacji. System ten zapewnia właściwą kontrolę dostępu do informacji o charakterze poufnym.
5. Po rozpoczęciu stosowania aktu delegowanego przyjętego na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu skutki tego aktu są przedmiotem oceny w sprawozdaniach przygotowywanych zgodnie z art. 47 ust. 1 i 2.

Artykuł 6

Udostępnienie na rynku

Państwa członkowskie przyjmują właściwe środki w celu zapewnienia, by na rynku udostępniane były tylko urządzenia radiowe spełniające wymagania niniejszej dyrektywy.

Artykuł 7

Oddawanie do użytku i wykorzystywanie urządzeń radiowych

Państwa członkowskie zezwalają na oddawanie urządzeń radiowych do użytku i wykorzystywanie ich, jeżeli spełniają one wymagania niniejszej dyrektywy, kiedy są odpowiednio zainstalowane i konserwowane oraz wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem. Bez uszczerbku dla ich zobowiązań na mocy decyzji nr 676/2002/WE oraz nie naruszając warunków dotyczących pozwoleń na korzystanie z częstotliwości zgodnie z prawem Unii, w szczególności zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 dyrektywy 2002/21/WE, państwa członkowskie mogą wprowadzić dodatkowe wymagania dotyczące oddawania do użytku lub wykorzystywania urządzeń radiowych wyłącznie z powodów związanych ze skutecznym i efektywnym wykorzystaniem widma radiowego, unikaniem szkodliwych zakłóceń, unikaniem zaburzeń elektromagnetycznych lub zdrowiem publicznym.

Artykuł 8

Notyfikowanie specyfikacji interfejsów radiowych oraz przydzielanie klas urządzeń radiowych

1. Zgodnie z procedurą określoną w dyrektywie 98/34/WE państwa członkowskie notyfikują interfejsy radiowe, które zamierzają uregulować, z wyjątkiem:
 - a) interfejsów radiowych, które w pełni i bez odstępstw spełniają wymogi zawarte w decyzjach Komisji w sprawie harmonizacji wykorzystania widma radiowego przyjętych zgodnie z decyzją nr 676/2002/WE; oraz
 - b) interfejsów radiowych, które zgodnie z aktami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu są zgodne z urządzeniami radiowymi, które można oddawać do użytku i wykorzystywać w Unii bez ograniczeń.
2. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustalające równoważności między notyfikowanymi interfejsami radiowymi i przydzielając klasę urządzeń radiowych, a szczegółowe dane na ten temat publikuje się w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 45 ust. 3.

Artykuł 9

Swobodny przepływ urządzeń radiowych

1. Państwa członkowskie nie utrudniają, z powodów odnoszących się do aspektów objętych niniejszą dyrektywą, udostępniania na rynku na swoim terytorium urządzeń radiowych, które są zgodne z niniejszą dyrektywą.
2. Państwa członkowskie nie utrudniają wystawiania podczas targów, wystaw lub podobnych imprez urządzeń radiowych niezgodnych z wymogami niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że widoczne oznakowanie jasno wskazuje, iż takie urządzenia radiowe nie mogą być udostępniane na rynku ani oddawane do użytku, dopóki nie zostanie zapewniona ich zgodność z niniejszą dyrektywą. Urządzenia radiowe można demonstrować jedynie, jeśli przyjęto odpowiednie środki określone przez państwa członkowskie w celu uniknięcia szkodliwych zakłóceń, zaburzeń elektromagnetycznych i zagrożeń dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub zwierząt domowych lub bezpieczeństwa mienia.

ROZDZIAŁ II

OBOWIĄZKI PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH

Artykuł 10

Obowiązki producentów

1. Producenci wprowadzający swoje urządzenia radiowe do obrotu gwarantują, że zostały one zaprojektowane i wytworzone zgodnie z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3.
2. Producenci zapewniają, aby urządzenia radiowe były skonstruowane w taki sposób, by można było ich używać w co najmniej jednym państwie członkowskim bez naruszania mających zastosowanie wymogów dotyczących wykorzystania widma radiowego.
3. Producenci sporządzają dokumentację techniczną, o której mowa w art. 21, i przeprowadzają lub zlecają przeprowadzenie odpowiedniej procedury oceny zgodności, o której mowa w art. 17.

Jeśli w wyniku tej procedury oceny zgodności wykazano zgodność urządzenia radiowego z mającymi zastosowanie wymaganiami, producenci sporządzają deklarację zgodności UE i umieszczają oznakowanie CE.

4. Producenci przechowują dokumentację techniczną oraz deklarację zgodności UE przez okres 10 lat od momentu wprowadzenia urządzenia radiowego do obrotu.
5. Producenci zapewniają wprowadzenie procedur mających na celu zapewnienie zgodności produkcji seryjnej z niniejszą dyrektywą. Należy odpowiednio uwzględnić zmiany w projekcie i cechach charakterystycznych urządzenia radiowego oraz zmiany w normach zharmonizowanych lub innych specyfikacjach technicznych stanowiących odniesienie dla stwierdzenia zgodności urządzenia radiowego.

W przypadkach, w których jest to właściwe z uwagi na zagrożenia związane z urządzeniami radiowymi, w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników końcowych, producenci przeprowadzają badania próby urządzeń radiowych udostępnianych na rynku, a także badają — i w razie potrzeby ewidencjonują — skargi oraz urządzenia radiowe niezgodne z wymaganiami i przypadki odzyskania urządzeń radiowych, jak również informują dystrybutorów o wszelkich tego rodzaju działaniach w zakresie monitorowania.

6. Producenci są zobowiązani zapewnić opatrzenie urządzeń radiowych, które wprowadzili do obrotu, nazwą typu, numerem partii lub serii lub inną informacją umożliwiającą ich identyfikację, lub w przypadku gdy wielkość lub rodzaj urządzenia to uniemożliwiają, umieszczenie wymaganych informacji na opakowaniu lub w dokumencie załączonym do urządzenia radiowego.

7. Producenci są zobowiązani umieścić na urządzeniach radiowych, a jeżeli wielkość lub rodzaj urządzeń radiowych to uniemożliwiają — na opakowaniu lub w dokumencie załączonym do tych urządzeń, swoją nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy i swój pocztowy adres kontaktowy. W adresie zostaje wskazany jeden punkt, w którym można skontaktować się z producentem. Dane kontaktowe są podawane w języku łatwo zrozumiałym dla użytkowników końcowych i organów nadzoru rynku.

8. Producenci zapewniają dołączenie do urządzenia radiowego instrukcji obsługi oraz informacji na temat bezpieczeństwa w języku łatwo zrozumiałym dla konsumentów i innych użytkowników końcowych, określonym przez zainteresowane państwo członkowskie. Instrukcje obejmują informacje wymagane w celu wykorzystywania urządzenia radiowego zgodnie z przeznaczeniem. Informacje takie obejmują, w stosownych przypadkach, opis dodatkowych elementów i komponentów, w tym opis oprogramowania, które umożliwiają funkcjonowanie urządzenia radiowego zgodnie z przeznaczeniem. Takie instrukcje i informacje na temat bezpieczeństwa, jak również wszelkie etykiety, muszą być jasne, zrozumiałe i czytelne.

W przypadku urządzeń radiowych celowo emitujących fale radiowe wymagane jest również podanie następujących informacji:

- a) zakresu(-ów) częstotliwości, w którym (których) pracuje urządzenie radiowe;
- b) maksymalnej mocy częstotliwości radiowej emitowanej w zakresie(-ach) częstotliwości, w którym (których) pracuje urządzenie radiowe.

9. Producenci zapewniają, by do każdego urządzenia radiowego dołączona była kopia deklaracji zgodności UE lub uproszczona deklaracja zgodności UE. Jeżeli dostarcza się uproszczoną deklarację zgodności UE, to powinna ona zawierać dokładny adres internetowy, pod którym można uzyskać pełny tekst deklaracji zgodności UE.

10. W przypadku ograniczeń w oddawaniu do użytku lub wymagań dotyczących konieczności uzyskania zezwolenia na używanie urządzenia informacje dostępne na opakowaniu umożliwiają określenie państw członkowskich lub obszaru geograficznego w obrębie danego państwa członkowskiego, w których istnieją ograniczenia w oddawaniu do użytku lub obowiązują wymagania dotyczące konieczności uzyskania zezwolenia na używanie urządzenia. Informacje takie powinny być podane w instrukcjach towarzyszących urządzeniom radiowym. Komisja może przyjąć akty wykonawcze określające sposoby podawania tych informacji. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 45 ust. 2.

11. Producenci, którzy uznają lub mają powody, by uważać, że wprowadzone przez nich do obrotu urządzenia radiowe nie są zgodne z niniejszą dyrektywą, są zobowiązani natychmiast wprowadzić środki naprawcze niezbędne do zapewnienia zgodności tych urządzeń radiowych, wycofania ich z obrotu lub odzyskania, stosownie do okoliczności. Ponadto jeżeli urządzenie radiowe stwarza zagrożenie, producenci niezwłocznie informują o tym właściwe organy krajowe państw członkowskich, w których to urządzenie radiowe zostało udostępnione na rynku, podając szczegółowe informacje, w szczególności na temat niezgodności, wprowadzonych środków naprawczych i ich skutków.

12. Na uzasadnione żądanie właściwego organu krajowego producenci udzielają mu wszelkich informacji i udostępniają dokumentację w formie papierowej lub elektronicznej konieczną do wykazania zgodności danego urządzenia radiowego z niniejszą dyrektywą, w języku łatwo zrozumiałym dla tego organu. Na żądanie tego organu producenci podejmują z nim współpracę w działaniach mających na celu usunięcie zagrożeń, jakie stwarza urządzenie radiowe wprowadzone przez nich do obrotu.

Artykuł 11

Upoważnieni przedstawiciele

1. Na podstawie pisemnego pełnomocnictwa producent może wyznaczyć upoważnionego przedstawiciela.

Obowiązki określone w art. 10 ust. 1 oraz obowiązek sporządzania dokumentacji technicznej określony w art. 10 ust. 3 nie wchodzą w zakres pełnomocnictwa upoważnionego przedstawiciela.

2. Upoważniony przedstawiciel wykonuje zadania określone w pełnomocnictwie udzielonym mu przez producenta. Pełnomocnictwo musi umożliwiać upoważnionemu przedstawicielowi wykonywanie co najmniej następujących obowiązków:

- a) przechowywanie deklaracji zgodności UE i dokumentacji technicznej do dyspozycji krajowych organów nadzoru rynku przez okres 10 lat od momentu wprowadzenia urządzenia radiowego do obrotu;
- b) na uzasadnione żądanie właściwego organu krajowego udzielanie mu wszelkich informacji i udostępnianie dokumentacji koniecznej do wykazania zgodności urządzenia radiowego z wymaganiami;
- c) na żądanie właściwego organu krajowego podejmowanie z nim współpracy w działaniach mających na celu na usunięcie zagrożeń, jakie stwarzają urządzenia radiowe objęte pełnomocnictwem upoważnionego przedstawiciela.

Artykuł 12

Obowiązki importerów

1. Importerzy są zobowiązani do wprowadzania do obrotu wyłącznie urządzeń radiowych zgodnych z wymaganiami.

2. Przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu importerzy gwarantują, że producent przeprowadził odpowiednią procedurę oceny zgodności, o której mowa w art. 17, oraz że urządzenia radiowe są skonstruowane w taki sposób, że można ich używać w co najmniej jednym państwie członkowskim bez naruszania mających zastosowanie wymogów dotyczących wykorzystania widma radiowego. Gwarantują oni, że producent sporządził dokumentację techniczną, że urządzenie radiowe jest opatrzone oznakowaniem CE, że towarzyszą mu informacje i dokumenty, o których mowa w art. 10 ust. 8, 9 i 10, oraz że producent spełnił wymagania określone w art. 10 ust. 6 i 7.

Jeżeli importer uznaje lub ma powody, by uważać, że urządzenie radiowe nie jest zgodne z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3, nie wolno mu wprowadzić tego urządzenia radiowego do obrotu, dopóki nie zostanie zapewniona jego zgodność. Ponadto jeżeli urządzenie radiowe stwarza zagrożenie, importer informuje o tym producenta oraz organy nadzoru rynku.

3. Importerzy są zobowiązani umieścić na urządzeniu radiowym, a jeżeli nie jest to możliwe — na opakowaniu lub w dokumencie dołączonym do urządzenia radiowego, swoją nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy i swój pocztowy adres kontaktowy. Obejmuje to przypadki, w których czynność tę uniemożliwia wielkość urządzeń radiowych oraz w których importerzy musieliby otworzyć opakowanie, aby podać swoją nazwę i adres kontaktowy na urządzeniu radiowym. Dane kontaktowe są podawane w języku łatwo zrozumiałym dla użytkowników końcowych i organów nadzoru rynku.

4. Importerzy zapewniają dołączenie do urządzenia radiowego instrukcji obsługi oraz dostarczenie informacji na temat bezpieczeństwa w języku łatwo zrozumiałym dla konsumentów i innych użytkowników końcowych, określonym przez zainteresowane państwo członkowskie.

5. Importerzy są zobowiązani zapewnić, aby w czasie, gdy ponoszą odpowiedzialność za urządzenie radiowe, warunki jego przechowywania i przewożenia nie wpływały ujemnie na jego zgodność z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3.

6. W przypadkach, w których jest to właściwe z uwagi na zagrożenia związane z urządzeniami radiowymi, w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników końcowych, importerzy przeprowadzają badania próby urządzeń radiowych udostępnianych na rynku, a także badają — i w razie potrzeby ewidencjonują — skargi oraz urządzenia radiowe niezgodne z wymaganiami i przypadki odzyskania urządzeń radiowych, jak również informują dystrybutorów o wszelkich tego rodzaju działaniach w zakresie monitorowania.

7. Importerzy, którzy uznają lub mają powody, by uważać, że wprowadzone przez nich do obrotu urządzenie radiowe nie jest zgodne z niniejszą dyrektywą, są zobowiązani natychmiast wprowadzić konieczne środki naprawcze w celu zapewnienia zgodności urządzenia radiowego, jego wycofania z obrotu lub odzyskania, stosownie do okoliczności. Ponadto jeżeli urządzenie radiowe stwarza zagrożenie, niezwłocznie informują oni o tym właściwe organy krajowe państw członkowskich, w których urządzenie radiowe zostało udostępnione na rynku, podając szczegółowe informacje, w szczególności na temat niezgodności oraz wprowadzonych środków naprawczych.

8. Importerzy są zobowiązani przechowywać kopię deklaracji zgodności UE do dyspozycji organów nadzoru rynku przez okres 10 lat od momentu wprowadzenia urządzenia radiowego do obrotu i zapewnić dostępność dokumentacji technicznej do dyspozycji tych organów na ich żądanie.

9. Na uzasadnione żądanie właściwego organu krajowego importerzy udzielają mu wszelkich informacji i udostępniają dokumentację w formie papierowej lub elektronicznej konieczną do wykazania zgodności urządzenia radiowego z wymaganiami, w języku łatwo zrozumiałym dla tego organu. Na żądanie tego organu importerzy podejmują z nim współpracę w działaniach mających na celu usunięcie zagrożeń, jakie stwarza urządzenie radiowe wprowadzone przez nich do obrotu.

Artykuł 13

Obowiązki dystrybutorów

1. Przy udostępnianiu urządzeń radiowych na rynku dystrybutorzy zobowiązani są zachować w swoich działaniach należytą staranność w odniesieniu do wymagań niniejszej dyrektywy.

2. Przed udostępnieniem urządzenia radiowego na rynku dystrybutorzy sprawdzają, czy urządzenie radiowe jest opatrzone oznakowaniem CE i czy towarzyszą mu wymagane na mocy niniejszej dyrektywy dokumenty oraz instrukcje i informacje dotyczące bezpieczeństwa w języku zrozumiałym dla konsumentów i innych użytkowników końcowych w państwie członkowskim, w którym urządzenie radiowe ma być udostępnione na rynku, a także czy producent i importer spełnili wymagania określone odpowiednio w art. 10 ust. 2 i 6–10 oraz w art. 12 ust. 3.

Jeżeli dystrybutor uznaje lub ma powody, by uważać, że urządzenie radiowe nie jest zgodne z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3, nie wolno mu udostępniać tego urządzenia radiowego na rynku, dopóki nie zostanie zapewniona jego zgodność. Ponadto jeżeli urządzenie radiowe stwarza zagrożenie, dystrybutor informuje o tym producenta lub importera oraz organy nadzoru rynku.

3. Dystrybutorzy są zobowiązani zapewnić, aby w czasie, gdy ponoszą odpowiedzialność za urządzenie radiowe, warunki jego przechowywania lub przewożenia nie wpływały ujemnie na jego zgodność z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3.

4. Dystrybutorzy, którzy uznają lub mają powody, by uważać, że udostępnione przez nich na rynku urządzenie radiowe nie jest zgodne z niniejszą dyrektywą, zapewniają wprowadzenie środków naprawczych koniecznych do zapewnienia zgodności tego urządzenia radiowego lub jego wycofania z obrotu bądź odzyskania, stosownie do okoliczności. Ponadto jeżeli urządzenie radiowe stwarza zagrożenie, dystrybutorzy niezwłocznie informują o tym właściwe organy krajowe państw członkowskich, w których urządzenie radiowe zostało udostępnione na rynku, podając szczegółowe informacje, w szczególności na temat niezgodności oraz wprowadzonych środków naprawczych.

5. Na uzasadnione żądanie właściwego organu krajowego dystrybutorzy udzielają mu wszelkich informacji i udostępniają dokumentację w formie papierowej lub elektronicznej konieczną do wykazania zgodności urządzenia radiowego z wymaganiami. Na żądanie tego organu dystrybutorzy podejmują z nim współpracę w działaniach mających na celu usunięcie zagrożeń, jakie stwarza urządzenie radiowe udostępnione przez nich na rynku.

*Artykuł 14***Przypadki, w których obowiązki producentów dotyczą importerów i dystrybutorów**

Importera lub dystrybutora uważa się za producenta dla celów niniejszej dyrektywy i w konsekwencji podlegają oni obowiązkom producenta określonym w art. 10, jeżeli wprowadzają oni urządzenie radiowe do obrotu pod własną nazwą lub znakiem towarowym albo modyfikują urządzenie radiowe już znajdujące się w obrocie w taki sposób, że może to mieć wpływ na zgodność z niniejszą dyrektywą.

*Artykuł 15***Identyfikacja podmiotów gospodarczych**

Na żądanie organów nadzoru rynku podmioty gospodarcze muszą zidentyfikować:

- a) każdy podmiot gospodarczy, który dostarczył im urządzenie radiowe;
- b) każdy podmiot gospodarczy, któremu one dostarczyły urządzenie radiowe.

Podmioty gospodarcze muszą być w stanie przedstawić informacje, o których mowa w akapicie pierwszym, przez 10 lat od dostarczenia im urządzenia radiowego oraz przez 10 lat od dostarczenia przez nie urządzenia radiowego.

ROZDZIAŁ III

ZGODNOŚĆ URZĄDZEŃ RADIOWYCH*Artykuł 16***Domniemanie zgodności urządzeń radiowych**

W przypadku urządzeń radiowych zgodnych z normami zharmonizowanymi, do których odniesienia zostały opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, lub z ich częściami, domniemywa się, że spełniają one zasadnicze wymagania określone w art. 3 objęte takimi normami lub ich częściami.

*Artykuł 17***Procedury oceny zgodności**

1. Producent dokonuje oceny zgodności urządzenia radiowego w celu spełnienia zasadniczych wymagań określonych w art. 3. Ocena zgodności obejmuje wszystkie przewidywane warunki eksploatacji, a w przypadku zasadniczego wymagania określonego w art. 3 ust. 1 lit. a) — również dające się racjonalnie przewidzieć warunki. Jeżeli urządzenie radiowe może występować w różnych konfiguracjach, ocena zgodności potwierdza, czy urządzenie to spełnia zasadnicze wymagania określone w art. 3 we wszystkich możliwych konfiguracjach.
2. Producenci wykazują zgodność urządzeń radiowych z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3 ust. 1 przy użyciu dowolnej z następujących procedur oceny zgodności:
 - a) wewnętrznej kontroli produkcji określonej w załączniku II;
 - b) badania typu UE, a po nim zgodności z typem na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji określonej w załączniku III;
 - c) zgodności opartej na pełnym zapewnieniu jakości określonej w załączniku IV.

3. W przypadku gdy w trakcie przeprowadzania oceny zgodności urządzenia radiowego z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3 ust. 2 i 3 producent zastosował normy zharmonizowane, których odniesienia zostały opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, wykorzystuje on jedną z następujących procedur:

- a) wewnętrznej kontroli produkcji określonej w załączniku II;
- b) badania typu UE, a po nim zgodności z typem na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji określonej w załączniku III;
- c) zgodności opartej na pełnym zapewnieniu jakości określonej w załączniku IV.

4. W przypadku gdy w trakcie przeprowadzania oceny zgodności urządzenia radiowego z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3 ust. 2 i 3 producent nie zastosował norm zharmonizowanych lub zastosował tylko częściowo normy zharmonizowane, których odniesienia zostały opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, lub jeżeli takie zharmonizowane normy nie istnieją, urządzenia radiowe poddaje się w odniesieniu do tych zasadniczych wymagań jednej z następujących procedur:

- a) badania typu UE, a po nim zgodności z typem na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji określonej w załączniku III;
- b) zgodności opartej na pełnym zapewnieniu jakości określonej w załączniku IV.

Artykuł 18

Deklaracja zgodności UE

1. Deklaracja zgodności UE musi zawierać stwierdzenie, że wykazano spełnienie zasadniczych wymagań określonych w art. 3.

2. Deklaracja zgodności UE ma układ odpowiadający wzorowi określonemu w załączniku VI, zawiera elementy określone w tym załączniku oraz jest systematycznie aktualizowana. Musi ona zostać przetłumaczona na język (lub języki) wymagany (wymagane) przez państwo członkowskie, w którym urządzenie radiowe wprowadza się do obrotu lub udostępnia na rynku.

Uproszczona deklaracja zgodności UE, o której mowa w art. 10 ust. 9, zawiera elementy określone w załączniku VII i jest systematycznie aktualizowana. Musi ona zostać przetłumaczona na język (lub języki) wymagany (wymagane) przez państwo członkowskie, w którym urządzenie radiowe wprowadza się do obrotu lub udostępnia na rynku. Pełny tekst deklaracji zgodności UE jest udostępniany pod adresem internetowym, o którym mowa w uproszczonej deklaracji zgodności UE w języku (lub językach) wymaganym (wymaganych) przez państwo członkowskie, w którym urządzenie radiowe wprowadza się do obrotu lub udostępnia na rynku.

3. Jeżeli urządzenie radiowe podlega więcej niż jednemu aktowi prawa unijnego wymagającego deklaracji zgodności UE, sporządzana jest jedna deklaracja zgodności UE odnosząca się do wszystkich takich aktów prawa unijnego. W deklaracji takiej wskazane są odpowiednie unijne akty prawne, włącznie z odniesieniem do ich publikacji.

4. Poprzez sporządzenie deklaracji zgodności UE producent przyjmuje na siebie odpowiedzialność za zgodność urządzenia radiowego z wymaganiami określonymi w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 19

Ogólne zasady dotyczące oznakowania CE

1. Oznakowanie CE podlega ogólnym zasadom określonym w art. 30 rozporządzenia (WE) nr 765/2008.

2. Ze względu na rodzaj urządzeń radiowych wysokość oznakowania CE umieszczonego na urządzeniu radiowym może być mniejsza niż 5 mm, pod warunkiem że pozostaje ono widoczne i czytelne.

Artykuł 20

Reguły i warunki umieszczania oznakowania CE i numeru identyfikacyjnego jednostki notyfikowanej

1. Oznakowanie CE umieszcza się tak, by było widoczne, czytelne i niemożliwe do usunięcia z urządzenia radiowego lub z jego tabliczki znamionowej, chyba że nie ma takiej możliwości lub jest to nieuzasadnione z uwagi na rodzaj urządzenia radiowego. Oznakowanie CE umieszcza się również w sposób widoczny i czytelny na opakowaniu.
2. Oznakowanie CE umieszcza się przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu.
3. Po oznakowaniu CE podaje się numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej, jeżeli stosowana jest procedura oceny zgodności określona w załączniku IV.

Numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej musi mieć taką samą wysokość jak oznakowanie CE.

Numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej umieszcza sama jednostka notyfikowana lub producent albo jego upoważniony przedstawiciel, według wskazówek jednostki notyfikowanej.

4. Państwa członkowskie korzystają z istniejących mechanizmów w celu zapewnienia prawidłowego stosowania systemu regulującego oznakowanie CE oraz podejmują odpowiednie działania w przypadku nieprawidłowego stosowania tego oznakowania.

Artykuł 21

Dokumentacja techniczna

1. Dokumentacja techniczna zawiera wszystkie istotne dane i informacje dotyczące środków zastosowanych przez producenta, aby zapewnić zgodność urządzenia radiowego z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3. Zawiera ona co najmniej elementy wymienione w załączniku V.
2. Dokumentacja techniczna sporządzana jest przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu i jest systematycznie aktualizowana.
3. Dokumentację techniczną i korespondencję odnoszącą się do procedury badania typu UE sporządza się w urzędowym języku państwa członkowskiego, w którym ustanowiona jest jednostka notyfikowana, lub w języku możliwym do przyjęcia przez tę jednostkę.
4. W przypadku gdy dokumentacja techniczna nie jest zgodna z ust. 1, 2 lub 3 niniejszego artykułu, i w związku z tym nie zawiera wystarczającej ilości stosownych danych i informacji dotyczących środków użytych w celu zapewnienia zgodności urządzenia radiowego z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3, organ nadzoru rynku może zwrócić się do producenta lub importera o zlecenie przeprowadzenia badania przez organ akceptowalny dla organu nadzoru rynku, na koszt producenta lub importera i w określonym terminie, aby sprawdzić zgodność z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3.

ROZDZIAŁ IV

NOTYFIKOWANIE JEDNOSTEK OCENIAJĄCYCH ZGODNOŚĆ

Artykuł 22

Notyfikacja

Państwa członkowskie są zobowiązane notyfikować Komisji i pozostałym państwom członkowskim jednostki upoważnione do wykonywania zadań w zakresie oceny zgodności w charakterze stron trzecich na podstawie niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 23***Organy notyfikujące**

1. Państwa członkowskie wyznaczają organ notyfikujący, który odpowiada za opracowanie i stosowanie procedur koniecznych do oceny i notyfikowania jednostek oceniających zgodność oraz za monitorowanie jednostek notyfikowanych, w tym za zgodność z art. 28.
2. Państwa członkowskie mogą zdecydować, że ocena i monitorowanie, o których mowa w ust. 1, są przeprowadzane przez krajową jednostkę akredytującą w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i zgodnie z nimi.
3. W przypadku gdy organ notyfikujący przekazuje lub w inny sposób powierza ocenę, notyfikację lub monitorowanie, o których mowa w ust. 1, podmiotowi, który nie jest instytucją rządową, upoważniony podmiot posiada osobowość prawną oraz stosuje się odpowiednio do wymagań określonych w art. 24. Poza tym taki podmiot musi być przygotowany na pokrycie zobowiązań wynikających z działalności, którą prowadzi.
4. Organ notyfikujący ponosi pełną odpowiedzialność za zadania wykonywane przez podmiot, o którym mowa w ust. 3.

*Artykuł 24***Wymagania dotyczące organów notyfikujących**

1. Organ notyfikujący musi być ustanowiony w sposób niepowodujący konfliktu interesów między organem notyfikującym a jednostkami oceniającymi zgodność.
2. Sposób organizacji i funkcjonowania organu notyfikującego musi zapewniać obiektywność i bezstronność jego działalności.
3. Sposób organizacji organu notyfikującego musi zapewniać podejmowanie każdej decyzji dotyczącej notyfikowania jednostki oceniającej zgodność przez kompetentne osoby spoza grona osób przeprowadzających ocenę.
4. Organ notyfikujący nie może oferować ani realizować żadnych działań pozostających w gestii jednostek oceniających zgodność, ani nie może świadczyć usług w zakresie konsultacji na zasadach komercyjnych, konkurując z innymi podmiotami.
5. Organ notyfikujący zapewnia poufność informacji, które otrzymuje.
6. Organ notyfikujący musi dysponować odpowiednią liczbą pracowników posiadających kompetencje do właściwego wykonywania swoich zadań.

*Artykuł 25***Obowiązki organów notyfikujących w zakresie informowania**

Państwa członkowskie informują Komisję o swoich procedurach oceny i notyfikowania jednostek oceniających zgodność i monitorowania jednostek notyfikowanych oraz o wszelkich zmianach w tym zakresie.

Komisja podaje te informacje do wiadomości publicznej.

*Artykuł 26***Wymagania dotyczące jednostek notyfikowanych**

1. Do celów notyfikacji jednostka oceniająca zgodność musi spełniać wymagania określone w ust. 2–11.
2. Jednostka oceniająca zgodność jest powoływana na podstawie prawa krajowego danego państwa członkowskiego i posiada osobowość prawną.

3. Jednostka oceniająca zgodność musi być stroną trzecią, niezależną od organizacji lub urzędu radiowego, które ocenia.

Jednostkę należącą do stowarzyszenia przedsiębiorców lub zrzeszenia zawodowego reprezentującego przedsiębiorstwa zaangażowane w projektowanie, wytwarzanie, dostarczanie, montowanie, wykorzystywanie lub konserwację urządzeń radiowych, które ocenia, można uważać za taką jednostkę, pod warunkiem że wykazano jej niezależność i brak konfliktu interesów.

4. Jednostka oceniająca zgodność, jej ściśle kierownictwo oraz pracownicy odpowiedzialni za realizację zadań związanych z oceną zgodności nie mogą być projektantami, producentami, dostawcami, instalatorami, nabywcami, właścicielami, użytkownikami ani konserwatorami urządzeń radiowych, które oceniają, ani przedstawicielami wymienionych stron. Nie wyklucza to wykorzystywania ocenianych urządzeń radiowych, które są niezbędne do prowadzenia działalności jednostki oceniającej zgodność, lub wykorzystywania takich urządzeń radiowych do celów osobistych.

Jednostka oceniająca zgodność, jej ściśle kierownictwo oraz pracownicy odpowiedzialni za realizację zadań związanych z oceną zgodności nie angażują się bezpośrednio w projektowanie, wytwarzanie lub konstruowanie, wprowadzanie do obrotu, instalację, wykorzystywanie lub konserwację takich urządzeń radiowych ani nie mogą reprezentować stron zaangażowanych w taką działalność. Nie angażują się oni w działalność, która może zagrozić niezależności ich osądów i wiarygodności w związku z działaniami w zakresie oceny zgodności, które podlegają notyfikacji. Dotyczy to w szczególności usług konsultingowych.

Jednostki oceniające zgodność zapewniają, by działalność ich spółek zależnych lub podwykonawców nie wpływała na poufność, obiektywność ani bezstronność ich działalności związanej z oceną zgodności.

5. Jednostki oceniające zgodność i ich pracownicy zobowiązani są do najwyższej rzetelności w realizacji działań związanych z oceną zgodności, muszą posiadać konieczne kwalifikacje techniczne w danej dziedzinie oraz nie mogą być poddawani żadnym naciskom czy motywacji, zwłaszcza finansowej, mogącym wpływać na ich opinię lub wyniki oceny zgodności, szczególnie ze strony osób lub grup osób posiadających interes w wynikach tych działań.

6. Jednostka oceniająca zgodność musi mieć zdolność do realizacji wszystkich zadań związanych z oceną zgodności przydzielonych jej na mocy załączników III i IV, do których została notyfikowana, niezależnie od tego, czy dana jednostka oceniająca zgodność wykonuje wspomniane zadania samodzielnie, czy są one realizowane w jej imieniu i na jej odpowiedzialność.

Przez cały czas, dla każdej procedury oceny zgodności oraz dla każdego rodzaju lub każdej kategorii urządzeń radiowych będących przedmiotem notyfikacji, dana jednostka oceniająca zgodność musi dysponować niezbędnymi:

- a) pracownikami posiadającymi wiedzę techniczną oraz wystarczające i odpowiednie doświadczenie do realizacji zadań związanych z oceną zgodności;
- b) opisami procedur, zgodnie z którymi przeprowadza się ocenę zgodności, w celu zagwarantowania przejrzystości i powtarzalności tych procedur; jednostka prowadzi odpowiednią politykę i posiada stosowne procedury, dzięki którym możliwe jest odróżnienie zadań wykonywanych w ramach notyfikacji od wszelkiej innej działalności;
- c) procedurami służącymi prowadzeniu działalności przy uwzględnieniu wielkości, sektora i struktury przedsiębiorstw, stopnia złożoności technologii danego urzędu radiowego oraz masowego lub seryjnego charakteru procesu produkcyjnego.

Jednostka oceniająca zgodność musi posiadać środki konieczne do prawidłowej realizacji zadań o charakterze technicznym i administracyjnym związanych z oceną zgodności.

7. Pracownicy odpowiedzialni za realizację zadań związanych z oceną zgodności muszą posiadać:
- a) gruntowne przeszkolenie techniczne i zawodowe, obejmujące całą działalność związaną z oceną zgodności w zakresie będącym przedmiotem notyfikacji;
 - b) dostateczną znajomość wymagań dotyczących ocen, które wykonują, oraz odpowiednie uprawnienia do dokonywania takich ocen;
 - c) odpowiednią znajomość i zrozumienie zasadniczych wymagań określonych w art. 3, mających zastosowanie norm zharmonizowanych oraz mających zastosowanie przepisów unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego i przepisów krajowych;
 - d) umiejętności wymagane do sporządzania certyfikatów badania typu UE lub zatwierdzeń systemów jakości, protokołów i sprawozdań dokumentujących wykonanie ocen.
8. Należy zagwarantować bezstronność jednostki oceniającej zgodność, jej ścisłego kierownictwa i pracowników odpowiedzialnych za realizację zadań w ramach oceny zgodności.

Wynagrodzenie ścisłego kierownictwa jednostki oceniającej zgodność oraz jej pracowników odpowiedzialnych za realizację zadań w ramach oceny zgodności nie może zależeć od liczby przeprowadzonych ocen ani od ich wyników.

9. Jednostka oceniająca zgodność musi wykupić ubezpieczenie od odpowiedzialności, chyba że na mocy prawa krajowego odpowiedzialność spoczywa na państwie lub za ocenę zgodności bezpośrednio odpowiada samo państwo członkowskie.

10. Pracownicy jednostki oceniającej zgodność dochowują tajemnicy zawodowej w odniesieniu do wszystkich informacji uzyskanych podczas wykonywania swych zadań na podstawie załączników III i IV lub wszelkich przepisów prawa krajowego w danym zakresie, nie dotyczy to jednak stosunków z właściwymi organami państwa członkowskiego, w którym realizowane są zadania. Prawa własności podlegają ochronie.

11. Jednostki oceniające zgodność biorą udział w stosownej działalności normalizacyjnej, w działalności regulacyjnej w dziedzinie urządzeń radiowych i planowania częstotliwości i w działalności grupy koordynującej jednostki notyfikowane, powołanej na podstawie odpowiedniego unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego lub zapewniają informowanie o tej działalności swoich pracowników odpowiedzialnych za realizację zadań w ramach oceny zgodności, a decyzje administracyjne i dokumenty opracowane w wyniku prac takiej grupy traktują jako ogólne wytyczne.

Artykuł 27

Domniemanie zgodności notyfikowanych jednostek

Jeżeli jednostka oceniająca zgodność może wykazać, że spełnia kryteria ustanowione w odpowiednich normach zharmonizowanych, do których odniesienia opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, lub w ich częściach, to jednostka ta spełnia wymagania określone w art. 26 na zasadzie domniemania, jeżeli mające zastosowanie normy zharmonizowane obejmują te wymagania.

Artykuł 28

Spółki zależne i podwykonawstwo na zlecenie jednostek notyfikowanych

1. W przypadku gdy jednostka notyfikowana zleca podwykonawstwo określonych zadań związanych z oceną zgodności lub korzysta z usług spółki zależnej, jest ona zobowiązana zapewnić, aby podwykonawca lub spółka zależna spełniała wymagania określone w art. 26, oraz odpowiednio poinformować organ notyfikujący.

2. Jednostka notyfikowana ponosi pełną odpowiedzialność za zadania wykonywane przez podwykonawców lub spółki zależne, niezależnie od tego, gdzie posiadają one siedzibę.
3. Działalność może być zlecana podwykonawcom lub wykonywana przez spółkę zależną wyłącznie za zgodą klienta.
4. Jednostki notyfikowane przechowują do dyspozycji organu notyfikującego odpowiednie dokumenty dotyczące oceny kwalifikacji podwykonawcy lub spółki zależnej oraz prac wykonywanych przez podwykonawcę lub spółkę zależną na mocy załączników III i IV.

Artykuł 29

Wniosek o notyfikację

1. Jednostka oceniająca zgodność przedkłada wniosek o notyfikację organowi notyfikującemu państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę.
2. Do wniosku o notyfikację załącza się opis działań związanych z oceną zgodności, modułu lub modułów oceny zgodności oraz urządzeń radiowych, w odniesieniu do których dana jednostka uważa się za kompetentną, jak również ewentualny certyfikat akredytacji wydany przez krajową jednostkę akredytującą, potwierdzający, że dana jednostka oceniająca zgodność spełnia wymagania ustanowione w art. 26.
3. Jeżeli jednostka oceniająca zgodność nie może dostarczyć certyfikatu akredytacji, zobowiązana jest przedłożyć organowi notyfikującemu wszystkie dowody w formie dokumentów, konieczne do sprawdzenia, uznania i regularnego monitorowania jej zgodności z wymaganiami ustanowionymi w art. 26.

Artykuł 30

Procedura notyfikacji

1. Organ notyfikujący może notyfikować wyłącznie jednostki oceniające zgodność, które spełniają wymagania ustanowione w art. 26.
2. Jednostki te notyfikuje on Komisji i pozostałym państwom członkowskim z wykorzystaniem systemu notyfikacji elektronicznej, opracowanego i zarządzanego przez Komisję.
3. Do notyfikacji załącza się wszystkie szczegółowe informacje dotyczące działalności związanej z oceną zgodności, modułu lub modułów oceny zgodności, urządzeń radiowych, których to dotyczy, oraz stosowne poświadczenie kompetencji.
4. W przypadku gdy podstawy notyfikacji nie stanowi certyfikat akredytacji określony w art. 29 ust. 2, organ notyfikujący przedkłada Komisji i pozostałym państwom członkowskim dokumenty potwierdzające kompetencje jednostki oceniającej zgodność oraz wprowadzone ustalenia gwarantujące, że jednostka ta będzie systematycznie monitorowana i będzie nadal spełniać wymagania określone w art. 26.
5. Dana jednostka może prowadzić działalność jednostki notyfikowanej wyłącznie pod warunkiem, że Komisja i pozostałe państwa członkowskie nie zgłosiły zastrzeżeń w terminie dwóch tygodni od notyfikacji w przypadku korzystania z certyfikatu akredytacji, a w terminie dwóch miesięcy od notyfikacji w przypadku niekorzystania z akredytacji.

Wyłącznie taka jednostka może być uznana za jednostkę notyfikowaną dla celów niniejszej dyrektywy.

6. Organ notyfikujący powiadamia Komisję i pozostałe państwa członkowskie o wszelkich kolejnych odpowiednich zmianach w notyfikacji.

*Artykuł 31***Numerы identyfikacyjne i wykaz jednostek notyfikowanych**

1. Komisja przydziela jednostce notyfikowanej numer identyfikacyjny.

Przydziela ona jeden taki numer, nawet w przypadku gdy dana jednostka jest notyfikowana na podstawie różnych unijnych aktów prawnych.

2. Komisja podaje do wiadomości publicznej wykaz jednostek notyfikowanych na mocy niniejszej dyrektywy, włącznie z numerami identyfikacyjnymi, które im przydzielono, oraz informacją na temat rodzaju działalności będącej przedmiotem notyfikacji.

Komisja zapewnia bieżącą aktualizację tego wykazu.

*Artykuł 32***Zmiany w notyfikacji**

1. W przypadku gdy organ notyfikujący stwierdza lub otrzymuje informację, że jednostka notyfikowana przestała spełniać wymagania określone w art. 26 lub nie wypełnia swoich obowiązków, organ notyfikujący ogranicza, zawiesza lub wycofuje notyfikację, zależnie od sytuacji oraz w zależności od wagi niespełnienia wymagań lub niewypełnienia obowiązków. Niezwłocznie informuje o tym Komisję i pozostałe państwa członkowskie.

2. W razie ograniczenia, zawieszenia lub wycofania notyfikacji albo w przypadku zaprzestania działalności przez jednostkę notyfikowaną notyfikujące państwo członkowskie wprowadza właściwe środki w celu zapewnienia, by aktami tej jednostki zajęła się inna jednostka notyfikowana lub żeby były one dostępne na żądanie odpowiedzialnych organów notyfikujących i organów nadzoru rynku.

*Artykuł 33***Kwestionowanie kompetencji jednostek notyfikowanych**

1. Komisja bada wszystkie przypadki, w których ma wątpliwości lub otrzymuje informację o wątpliwościach co do kompetencji jednostki notyfikowanej albo dalszego wywiązywania się przez tę jednostkę z nałożonych na nią obowiązków i zachowania zgodności z wymaganiami.

2. Na żądanie Komisji notyfikujące państwo członkowskie udziela jej wszelkich informacji dotyczących podstawy notyfikacji lub utrzymania kompetencji danej jednostki notyfikowanej.

3. Komisja zapewnia utrzymanie w tajemnicy wszystkich informacji wrażliwych uzyskanych w trakcie dochodzenia.

4. W przypadku gdy Komisja stwierdza, że jednostka notyfikowana nie spełnia wymagań notyfikacji lub przestała je spełniać, przyjmuje akt wykonawczy wzywający notyfikujące państwo członkowskie do podjęcia koniecznych środków naprawczych, włącznie z wycofaniem notyfikacji, jeżeli zachodzi taka potrzeba.

Wspomniany akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 45 ust. 2.

*Artykuł 34***Obowiązki jednostek notyfikowanych w zakresie dotyczącym ich działalności**

1. Jednostki notyfikowane przeprowadzają oceny zgodności według procedur oceny zgodności określonych w załącznikach III i IV.

2. Oceny zgodności dokonuje się z zachowaniem odpowiednich proporcji, unikając przy tym zbędnych obciążeń dla podmiotów gospodarczych. Jednostki oceniające zgodność wykonują swe zadania, uwzględniając wielkość, sektor i strukturę zaangażowanych przedsiębiorstw, stopień złożoności technologii danych urządzeń radiowych oraz masowy lub seryjny charakter procesu produkcyjnego.

Przestrzega się przy tym jednak stopnia rygoryzmu i poziomu ochrony wymaganych dla zgodności urządzenia radiowego z niniejszą dyrektywą.

3. Jeżeli jednostka notyfikowana stwierdza, że producent nie spełnił zasadniczych wymagań ustanowionych w art. 3 lub w odpowiednich normach zharmonizowanych czy innych specyfikacjach technicznych, zobowiązuje ona producenta do wprowadzenia stosownych środków naprawczych i nie wydaje mu certyfikatu badania typu UE ani zatwierdzenia systemu jakości.

4. W przypadku gdy w trakcie monitorowania zgodności w następstwie wydania certyfikatu badania typu UE lub zatwierdzenia systemu jakości jednostka notyfikowana stwierdza, że urządzenie radiowe przestało spełniać wymagania, zobowiązuje ona producenta do wprowadzenia stosownych środków naprawczych i zawiesza lub cofa wydany certyfikat badania typu UE lub zatwierdzenie systemu jakości, jeżeli zachodzi taka konieczność.

5. W razie niepodjęcia środków naprawczych lub jeżeli środki te nie przynoszą wymaganych skutków, jednostka notyfikowana ogranicza, zawiesza lub wycofuje wszystkie certyfikaty badania typu UE lub zatwierdzenia systemów jakości, stosownie do sytuacji.

Artykuł 35

Odwołanie się od decyzji jednostek notyfikowanych

Państwa członkowskie zapewniają dostępność procedury odwoławczej od decyzji jednostek notyfikowanych.

Artykuł 36

Obowiązki jednostek notyfikowanych w zakresie informowania

1. Jednostki notyfikowane informują organ notyfikujący:
 - a) o odmowie, ograniczeniu, zawieszeniu lub cofnięciu certyfikatów badania typu UE lub zatwierdzeń systemów jakości zgodnie z wymaganiami określonymi w załącznikach III i IV;
 - b) o wszelkich okolicznościach wpływających na zakres lub warunki notyfikacji;
 - c) o każdym przypadku żądania przez organy nadzoru rynku informacji o działaniach związanych z oceną zgodności;
 - d) na żądanie, o podejmowanych działaniach związanych z oceną zgodności będących przedmiotem ich notyfikacji oraz o innych realizowanych zadaniach, w tym o działaniach transgranicznych i podwykonawstwie.
2. Zgodnie z wymaganiami załączników III i IV jednostki notyfikowane przekazują pozostałym jednostkom notyfikowanym na podstawie niniejszej dyrektywy prowadzącym podobną działalność w zakresie oceny zgodności i zajmującym się tymi samymi kategoriami urządzeń radiowych informacje na temat kwestii, w przypadku których wyniki oceny zgodności były negatywne, a na żądanie, również tych, w przypadku których były one pozytywne.
3. Jednostki notyfikowane spełniają wymagania dotyczące udzielania informacji określone w załącznikach III i IV.

*Artykuł 37***Wymiana doświadczeń**

Komisja zobowiązana jest zorganizować wymianę doświadczeń między krajowymi organami państw członkowskich odpowiedzialnymi za politykę w obszarze notyfikowania.

*Artykuł 38***Koordinacja jednostek notyfikowanych**

Komisja zapewnia wprowadzenie i realizację właściwej koordynacji i współpracy jednostek notyfikowanych na podstawie niniejszej dyrektywy, w formie sektorowej grupy jednostek notyfikowanych.

Państwa członkowskie zobowiązane są zapewnić, by notyfikowane przez nie jednostki uczestniczyły w pracach tej grupy bezpośrednio lub poprzez wyznaczonych przedstawicieli.

ROZDZIAŁ V

NADZÓR RYNKU UNIJNEGO I KONTROLA URZĄDZEŃ RADIOWYCH WPROWADZANYCH NA RYNEK UNIJNY ORAZ UNIJNA PROCEDURA OCHRONNA*Artykuł 39***Nadzór rynku unijnego i kontrola urządzeń radiowych wprowadzanych na rynek unijny**

Artykuł 15 ust. 3 i art. 16–29 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 mają zastosowanie do urządzeń radiowych.

*Artykuł 40***Procedura postępowania w przypadku urządzeń radiowych stwarzających zagrożenie na poziomie krajowym**

1. W przypadku gdy organy nadzoru rynku jednego państwa członkowskiego mają wystarczające powody, by sądzić, że dane urządzenie radiowe wchodzące w zakres niniejszej dyrektywy stwarza zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób albo innych kwestii związanych z ochroną interesów publicznych objętych niniejszą dyrektywą, dokonują one oceny obejmującej dane urządzenie radiowe pod kątem spełnienia wszystkich odpowiednich wymagań określonych w niniejszej dyrektywie. Odpowiednie podmioty gospodarcze w razie konieczności współpracują w tym celu z organami nadzoru rynku.

Jeśli w toku oceny, o której mowa w akapicie pierwszym, organy nadzoru rynku stwierdzą, że dane urządzenie radiowe nie spełnia wymagań określonych w niniejszej dyrektywie, żądają niezwłocznie od właściwego podmiotu gospodarczego podjęcia wszelkich odpowiednich działań naprawczych w celu doprowadzenia urządzenia radiowego do zgodności z tymi wymaganiami lub do wycofania urządzenia radiowego z obrotu, lub jego odzyskania w wyznaczonym przez siebie rozsądnym terminie, stosownym do charakteru zagrożenia.

Organy nadzoru rynku powiadamiają o tym właściwą jednostkę notyfikowaną.

Artykuł 21 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 ma zastosowanie do środków, o których mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu.

2. W przypadku gdy organy nadzoru rynku uznają, że niezgodność nie ogranicza się wyłącznie do terytorium państwa, w którym prowadzą nadzór, informują one Komisję oraz pozostałe państwa członkowskie o wynikach oceny oraz działaniach, których podjęcia zażądały od danego podmiotu gospodarczego.

3. Dany podmiot gospodarczy jest zobowiązany zapewnić, by wszystkie właściwe działania naprawcze zostały podjęte w odniesieniu do wszystkich odnośnych urządzeń radiowych, które ten podmiot udostępnił na rynku w Unii.

4. W przypadku gdy zainteresowany podmiot gospodarczy nie podejmuje odpowiednich działań naprawczych w terminie, o którym mowa w ust. 1 akapit drugi, organy nadzoru rynku są zobowiązane wprowadzić wszelkie odpowiednie środki tymczasowe w celu zakazania lub ograniczenia udostępniania urządzenia radiowego na rynku krajowym, lub wycofania urządzenia radiowego z obrotu, lub jego odzyskania.

Organ nadzoru rynku przekazuje niezwłocznie Komisji i pozostałym państwom członkowskim informacje na temat tych środków.

5. Informacje, o których mowa w ust. 4 akapit drugi, obejmują wszelkie dostępne szczegóły, przede wszystkim dane umożliwiające identyfikację niezgodnego urządzenia radiowego, informacje na temat pochodzenia urządzenia radiowego, charakteru występującej niezgodności i związanego z tym zagrożenia, rodzaju i okresu obowiązywania przyjętych środków krajowych, a także stanowisko przedstawione przez zainteresowany podmiot gospodarczy. W szczególności organy nadzoru rynku są zobowiązane wskazać, czy brak zgodności wynika z którejkolwiek z następujących przyczyn:

- a) niespełnienia przez urządzenie radiowe odpowiednich zasadniczych wymagań określonych w art. 3; lub
 - b) niedostatków w normach zharmonizowanych, o których mowa w art. 16, powodujących powstanie domniemania zgodności.
6. Państwa członkowskie inne niż państwo członkowskie, które wszczęło procedurę określoną w niniejszym artykule, niezwłocznie informują Komisję i pozostałe państwa członkowskie o wszystkich przyjętych środkach i przekazują wszystkie informacje dotyczące niezgodności danego urządzenia radiowego, którymi dysponują, a w przypadku gdy wyrażają sprzeciw wobec przyjętego środka krajowego, przedstawiają swoje zastrzeżenia.
7. W przypadku gdy w terminie trzech miesięcy od otrzymania informacji, o których mowa w ust. 4 akapit drugi, żadne państwo członkowskie ani Komisja nie zgłosi sprzeciwu wobec środka tymczasowego wprowadzonego przez dane państwo członkowskie, środek ten uznaje się za uzasadniony.
8. Państwa członkowskie zapewniają niezwłoczne wprowadzenie właściwych środków ograniczających w odniesieniu do danego urządzenia radiowego, takich jak wycofanie go z rynku.

Artykuł 41

Procedura ochronna na poziomie Unii

1. W przypadku gdy po ukończeniu procedury określonej w art. 40 ust. 3 i 4 zgłaszane są sprzeciwy wobec środków wprowadzonych przez państwo członkowskie lub w przypadku gdy Komisja uzna, że środki krajowe są sprzeczne z prawodawstwem Unii, Komisja niezwłocznie rozpoczyna konsultacje z państwami członkowskimi i zainteresowanym podmiotem gospodarczym lub zainteresowanymi podmiotami gospodarczymi oraz dokonuje oceny tego środka krajowego. Na podstawie wyników tej oceny Komisja przyjmuje akt wykonawczy określający, czy dany środek krajowy jest uzasadniony.

Komisja kieruje swoją decyzję do wszystkich państw członkowskich i niezwłocznie informuje o niej państwa członkowskie i dany podmiot gospodarczy (dane podmioty gospodarcze).

2. W razie uznania krajowego środka za uzasadniony, wszystkie państwa członkowskie wprowadzają konieczne środki w celu zapewnienia wycofania lub odzyskania z ich rynku urządzeń radiowych niezgodnych z wymaganiami oraz informują o tych środkach Komisję. W przypadku uznania krajowego środka za nieuzasadniony dane państwo członkowskie uchyla ten środek.

3. W razie uznania krajowego środka za uzasadniony i stwierdzenia, że niezgodność danego urządzenia radiowego wynika z niedostatków w normach zharmonizowanych, o których mowa w art. 40 ust. 5 lit. b) niniejszej dyrektywy, Komisja stosuje procedurę przewidzianą w art. 11 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012.

Artykuł 42

Urządzenia radiowe spełniające wymagania, lecz mimo to stwarzające zagrożenie

1. W przypadku gdy państwo członkowskie stwierdza, po przeprowadzeniu oceny na podstawie art. 40 ust. 1, że urządzenie radiowe spełniające wymagania niniejszej dyrektywy mimo to stwarza zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa osób lub innych kwestii związanych z ochroną interesów publicznych, zobowiązane jest ono zażądać od zainteresowanego podmiotu gospodarczego wprowadzenia wszelkich odpowiednich środków w celu zapewnienia, aby wprowadzane do obrotu urządzenia radiowe nie stwarzały zagrożenia, lub w celu wycofania go z obrotu, bądź jego odzyskania, w wyznaczonym rozsądnym terminie, stosownym do charakteru zagrożenia.
2. Zainteresowany podmiot gospodarczy zapewnia podjęcie działań naprawczych w odniesieniu do wszystkich odnoszących urządzeń radiowych, które udostępnił na rynku w całej Unii.
3. Państwo członkowskie niezwłocznie informuje Komisję i pozostałe państwa członkowskie. Informacje te obejmują wszelkie dostępne szczegóły, przede wszystkim dane umożliwiające identyfikację danego urządzenia radiowego, informacje na temat jego pochodzenia i łańcucha dostaw, charakteru występującego zagrożenia oraz rodzaju i okresu obowiązywania wprowadzonych środków krajowych.
4. Komisja niezwłocznie rozpoczyna konsultacje z państwami członkowskimi i danym podmiotem gospodarczym (danymi podmiotami gospodarczymi) oraz dokonuje oceny wprowadzonych środków krajowych. Na podstawie wyników tej oceny Komisja w drodze aktów wykonawczych podejmuje decyzję, czy dany środek krajowy jest uzasadniony, oraz proponuje odpowiednie środki, o ile są one konieczne.

Akty wykonawcze, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 45 ust. 3.

W należycie uzasadnionych szczególnie pilnych przypadkach związanych z ochroną zdrowia i bezpieczeństwa osób Komisja przyjmuje, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 45 ust. 4, akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie.

5. Komisja kieruje swoją decyzję do wszystkich państw członkowskich i niezwłocznie informuje o niej państwa członkowskie i dany podmiot gospodarczy lub dane podmioty gospodarcze.

Artykuł 43

Brak zgodności pod względem formalnym

1. Nie naruszając przepisów art. 40, w przypadku gdy państwo członkowskie dokona jednego z poniższych ustaleń, zobowiązuje ono właściwy podmiot gospodarczy do usunięcia występującej niezgodności:
 - a) oznakowanie CE zostało umieszczone z naruszeniem art. 30 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 lub art. 20 niniejszej dyrektywy;
 - b) nie umieszczono oznakowania CE;
 - c) numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej, jeżeli stosowana jest procedura oceny zgodności określona w załączniku IV, został umieszczony z naruszeniem art. 20 lub nie został umieszczony;
 - d) nie sporządzono deklaracji zgodności UE;
 - e) deklaracja zgodności UE nie została sporządzona w prawidłowy sposób;
 - f) dokumentacja techniczna jest niedostępna albo niekompletna;

- g) brak jest informacji, o których mowa w art. 10 ust. 6 lub 7 lub art. 12 ust. 3, są one fałszywe lub niekompletne;
- h) do urządzenia radiowego nie dołączono informacji na temat przeznaczenia urządzenia radiowego, deklaracji zgodności UE lub informacji na temat ograniczeń w korzystaniu z urządzenia określonych w art. 10 ust. 8, 9 i 10;
- i) wymagania w zakresie identyfikacji podmiotów gospodarczych określone w art. 15 nie są spełnione;
- j) brak zgodności z art. 5.

2. W przypadku gdy niezgodność, o której mowa w ust. 1, nadal trwa, zainteresowane państwo członkowskie jest zobowiązane wprowadzić wszelkie odpowiednie środki w celu ograniczenia lub zakazania udostępniania danego urządzenia radiowego na rynku, lub zapewnić, aby zostało ono wycofane z obrotu lub odzyskane.

ROZDZIAŁ VI

AKTY DELEGOWANE, AKTY WYKONAWCZE I KOMITET

Artykuł 44

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 3 akapit drugi oraz art. 4 ust. 2 i art. 5 ust. 2, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 11 czerwca 2014 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 3 ust. 3 akapit drugi, art. 4 ust. 2 i art. 5 ust. 2, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty zgodnie z art. 3 ust. 3 akapit drugi, art. 4 ust. 2 i art. 5 ust. 2 wchodzi w życie wchodzi w życie, tylko jeśli Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub jeśli przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 45

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Oceny Zgodności Telekomunikacyjnej i Nadzoru Rynku. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z jego art. 5.
5. Komisja zasięga opinii komitetu w sprawie każdej kwestii, w odniesieniu do której zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1025/2012 lub wszelkim innym prawodawstwem unijnym wymagane są konsultacje z ekspertami branżowymi.

Komitet może ponadto badać wszelkie inne kwestie dotyczące stosowania niniejszej dyrektywy, podniesione przez jego przewodniczącego lub przedstawiciela państwa członkowskiego, zgodnie z regulaminem komitetu.

ROZDZIAŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE I PRZEJŚCIOWE

Artykuł 46

Sankcje

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy o sankcjach mających zastosowanie w przypadku naruszenia przez podmioty gospodarcze przepisów prawa krajowego przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy i stosują wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić ich wykonanie. Przepisy te mogą przewidywać sankcje karne za poważne naruszenia.

Przewidziane sankcje są skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

Artykuł 47

Przegląd i sprawozdawczość

1. Państwa członkowskie regularnie przedstawiają Komisji sprawozdania na temat stosowania niniejszej dyrektywy, począwszy od dnia 12 czerwca 2017 r., a następnie co najmniej raz na dwa lata. Sprawozdania zawierają opis działań w zakresie nadzoru rynku podjętych przez państwa członkowskie i informacje na temat tego, czy i do jakiego stopnia osiągnięto zgodność z wymogami niniejszej dyrektywy, w tym w szczególności z wymogami w zakresie identyfikacji podmiotów gospodarczych.

2. Komisja dokonuje przeglądu funkcjonowania niniejszej dyrektywy i przedkłada sprawozdanie z przeglądu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 12 czerwca 2018 r., a następnie co pięć lat. Sprawozdanie obejmuje postępy poczynione w zakresie sporządzania odpowiednich norm, a także wszelkie problemy, które pojawiły się w trakcie wdrażania niniejszej dyrektywy. Sprawozdanie przedstawia również działania Komitetu ds. Oceny Zgodności Telekomunikacyjnej i Nadzoru Rynku oraz zawiera ocenę postępów w zakresie tworzenia otwartego konkurencyjnego rynku urządzeń radiowych na poziomie unijnym, a także zawiera wyniki analizy pożądanego kierunku rozwoju, odnoszących się do udostępniania urządzeń radiowych na rynku oraz ich oddawania do użytku, mających na celu:

- a) stworzenie spójnego systemu na poziomie unijnym dla wszystkich urządzeń radiowych;
- b) stworzenie warunków dla zbliżania sektorów telekomunikacyjnego, audiowizualnego i technologii informacyjnych;

- c) umożliwienie harmonizacji środków regulacyjnych na poziomie międzynarodowym;
- d) osiągnięcie wysokiego poziomu ochrony konsumentów;
- e) zapewnienie, że przenośne urządzenia radiowe współdziałają z dodatkowymi elementami, w szczególności z uniwersalnymi ładowarkami;
- f) jeżeli urządzenia radiowe posiadają wbudowany ekran, umożliwienie wyświetlania wymaganych informacji na tym ekranie.

Artykuł 48

Przepisy przejściowe

Państwa członkowskie nie utrudniają — w odniesieniu do aspektów objętych niniejszą dyrektywą — udostępniania na rynku ani oddawania do użytku urządzeń radiowych objętych niniejszą dyrektywą, które są zgodne z odpowiednim unijnym prawodawstwem harmonizacyjnym mającym zastosowanie przed dniem 13 czerwca 2016 r. i które zostały wprowadzone do obrotu przed dniem 13 czerwca 2017 r.

Artykuł 49

Transpozycja

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, do dnia 12 czerwca 2016 r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych środków.

Państwa członkowskie stosują te środki od dnia 13 czerwca 2016 r.

Środki przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Zawierają one także wskazanie, że w obowiązujących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odniesienia do dyrektywy uchylonej niniejszą dyrektywą odczytuje się jako odniesienia do niniejszej dyrektywy. Metody dokonywania takiego odniesienia i formułowania takiego wskazania określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 50

Uchylenie

Dyrektywa 1999/5/WE traci moc z dniem 13 czerwca 2016 r.

Odesłania do uchylonej dyrektywy odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy zgodnie z tabelą korelacji w załączniku VIII.

Artykuł 51

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 52***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 16 kwietnia 2014 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
M. SCHULZ
Przewodniczący

W imieniu Rady
D. KOURKOULAS
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

URZĄDZENIA NIEOBJĘTE NINIEJSZĄ DYREKTYWĄ

1. Urządzenia radiowe używane przez radioamatorów w rozumieniu art. 1 definicja 56 Regulaminu radiokomunikacyjnego Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU), chyba że urządzenia takie są udostępnione na rynku.
Następujące urządzenia są traktowane jako urządzenia nieudostępniane na rynku:
 - a) zestawy radiowe do montażu i użytku przez radioamatorów;
 - b) urządzenia radiowe zmodyfikowane przez radioamatorów na ich potrzeby;
 - c) urządzenia zbudowane samodzielnie przez radioamatorów, które służą celom eksperymentalnym i naukowym w ramach służby radiokomunikacyjnej amatorskiej.
2. Wyposażenie statków objęte przepisami dyrektywy Rady 96/98/WE ⁽¹⁾.
3. Wyroby lotnicze, części i akcesoria objęte zakresem zastosowania art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 ⁽²⁾.
4. Zestawy kontrolne zbudowane według indywidualnego projektu, przeznaczone dla specjalistów i wykorzystywane wyłącznie w ośrodkach badawczo-rozwojowych do odnośnych celów.

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 96/98/WE z dnia 20 grudnia 1996 r. w sprawie wyposażenia statków (Dz.U. L 46 z 17.2.1997, s. 25).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 z dnia 20 lutego 2008 r. w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego i utworzenia Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego oraz uchylające dyrektywę Rady 91/670/EWG, rozporządzenie (WE) nr 1592/2002 i dyrektywę 2004/36/WE (Dz.U. L 79 z 19.3.2008, s. 1).

ZAŁĄCZNIK II

MODUŁ OCENY ZGODNOŚCI A

WEWNĘTRZNA KONTROLA PRODUKCJI

1. Wewnętrzna kontrola produkcji to procedura oceny zgodności, według której producent wywiązuje się z zobowiązań określonych w pkt 2, 3 i 4 niniejszego załącznika oraz zapewnia i deklaruje, na swoją wyłączną odpowiedzialność, spełnienie przez dane urządzenia radiowe zasadniczych wymagań określonych w art. 3.
2. **Dokumentacja techniczna**
Producent przygotowuje dokumentację techniczną zgodnie z art. 21.
3. **Wytwarzanie**
Producent wprowadza wszelkie niezbędne środki, aby proces wytwarzania i jego monitorowanie zapewniały zgodność wytworzonych urządzeń radiowych z dokumentacją techniczną, o której mowa w pkt 2 niniejszego załącznika, oraz z odpowiednimi zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3.
4. **Oznakowanie CE i deklaracja zgodności UE**
 - 4.1. Producent umieszcza oznakowanie CE zgodnie z art. 19 i 20 na każdym urządzeniu radiowym spełniającym odpowiednie wymagania niniejszej dyrektywy.
 - 4.2. Producent sporządza pisemną deklarację zgodności UE dla każdego typu urządzenia radiowego i przechowuje ją wraz z dokumentacją techniczną do dyspozycji organów krajowych przez okres 10 lat od wprowadzenia urządzenia radiowego do obrotu. W deklaracji zgodności UE identyfikuje się urządzenie radiowe, dla którego została ona sporządzona.
Kopię deklaracji zgodności UE udostępnia się na żądanie właściwym organom.
5. **Upoważniony przedstawiciel**
Zobowiązania producenta określone w pkt 4 mogą być w jego imieniu i na jego odpowiedzialność wypełniane przez jego upoważnionego przedstawiciela, o ile zostały one określone w pełnomocnictwie.

ZAŁĄCZNIK III

MODUŁY OCENY ZGODNOŚCI B ORAZ C

BADANIA TYPU UE ORAZ ZGODNOŚĆ Z TYPEM W OPARCIU O WEWNĘTRZNĄ KONTROLĘ PRODUKCJI

W przypadku odesłania do niniejszego załącznika procedurę oceny zgodności przeprowadza się zgodnie z przedstawionymi poniżej modułem B (Badanie typu UE) i modułem C (Zgodność z typem w oparciu o wewnętrzną kontrolę produkcji) niniejszego załącznika.

Moduł B**Badanie typu UE**

1. Badanie typu UE to ta część procedury oceny zgodności, według której jednostka notyfikowana bada projekt techniczny urządzenia radiowego oraz weryfikuje i poświadcza spełnienie przez projekt techniczny urządzenia radiowego mających do niego zastosowanie zasadniczych wymagań aktu prawnego określonych w art. 3.
2. Badanie typu UE przeprowadza się, dokonując oceny adekwatności projektu technicznego urządzenia radiowego poprzez zbadanie dokumentacji technicznej i dowodów potwierdzających, o których mowa w pkt 3, bez badania próbek (typ projektu).
3. Producent składa wniosek o badanie typu UE w wybranej przez siebie jednostce notyfikowanej.

Wniosek zawiera:

- a) nazwę i adres producenta oraz, w przypadku wniosku składanego przez upoważnionego przedstawiciela, dodatkowo jego nazwę i adres;
 - b) pisemną deklarację, że ten sam wniosek nie został złożony w żadnej innej jednostce notyfikowanej;
 - c) dokumentację techniczną. Dokumentacja techniczna umożliwia ocenę urządzenia radiowego pod względem jego zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami niniejszej dyrektywy oraz obejmuje odpowiednią analizę i ocenę ryzyka. Dokumentacja techniczna określa mające zastosowanie wymagania i obejmuje, w stopniu odpowiednim dla takiej oceny, projekt, wytwarzanie i działanie urządzenia radiowego. Dokumentacja techniczna zawiera, w stosownych przypadkach, elementy określone w załączniku V;
 - d) dowody potwierdzające adekwatność technicznego rozwiązania projektowego. W dowodach tych wymienia się wszelkie odnośne dokumenty, które zastosowano, zwłaszcza jeżeli nie zastosowano wcale lub nie zastosowano w całości odnośnych norm zharmonizowanych. Dowody potwierdzające obejmują, w stosownych przypadkach, wyniki badań przeprowadzonych zgodnie z innymi odpowiednimi specyfikacjami technicznymi przez odpowiednie laboratorium producenta lub przez inne laboratorium badawcze w jego imieniu i na jego odpowiedzialność.
4. Jednostka notyfikowana bada dokumentację techniczną i dowody potwierdzające w celu oceny adekwatności projektu technicznego urządzenia radiowego.
 5. Jednostka notyfikowana sporządza sprawozdanie z oceny, w którym odnotowuje działania podjęte zgodnie z pkt 4 i ich rezultaty. Bez uszczerbku dla swoich zobowiązań określonych w pkt 8 jednostka notyfikowana udostępnia treść takiego sprawozdania, w całości lub w części, wyłącznie za zgodą producenta.
 6. Jeżeli typ spełnia mające zastosowanie do danego urządzenia radiowego wymagania niniejszej dyrektywy, jednostka notyfikowana wydaje producentowi certyfikat badania typu UE. Certyfikat ten zawiera nazwę i adres producenta, wnioski z badań, aspekty zasadniczych wymagań objęte badaniami, warunki jego ważności (o ile występują) oraz dane niezbędne do identyfikacji ocenianego typu. Do certyfikatu badania typu UE można dołączyć załącznik lub załączniki.

Certyfikat badania typu UE i jego załączniki zawierają wszelkie istotne informacje umożliwiające ocenę zgodności wytwarzanych urządzeń radiowych w odniesieniu do badanego typu oraz kontrolę w trakcie eksploatacji.

Jeżeli typ nie spełnia mających zastosowanie wymagań niniejszej dyrektywy, jednostka notyfikowana odmawia wydania certyfikatu badania typu UE oraz informuje o tym wnioskodawcę, podając szczegółowe uzasadnienie odmowy.

7. Jednostka notyfikowana na bieżąco śledzi wszelkie zmiany w powszechnie uznanym stanie wiedzy technicznej wskazujące, że zatwierdzony typ może nie spełniać już mających zastosowanie wymagań niniejszej dyrektywy, oraz ustala, czy zmiany takie wymagają dalszego badania. Jeżeli tak jest, jednostka notyfikowana informuje o tym producenta.

Producent informuje jednostkę notyfikowaną, która przechowuje dokumentację techniczną dotyczącą certyfikatu badania typu UE, o wszelkich modyfikacjach zatwierdzonego typu mogących wpływać na zgodność urządzenia radiowego z zasadniczymi wymaganiami niniejszej dyrektywy lub na warunki ważności tego certyfikatu. Takie modyfikacje wymagają dodatkowego zatwierdzenia w formie dodatku do pierwotnego certyfikatu badania typu UE.

8. Każda jednostka notyfikowana informuje odnośny organ notyfikujący o certyfikatach badania typu UE lub wszelkich dodatkach do nich, które wydała lub cofnęła, oraz, okresowo lub na żądanie, udostępnia odnośnemu organowi notyfikującemu wykaz takich certyfikatów lub wszelkich dodatków do nich, których wydania odmówiono, które zawieszono lub poddano innym ograniczeniom.

Każda jednostka notyfikowana informuje pozostałe jednostki notyfikowane o certyfikatach badania typu UE lub wszelkich dodatkach do nich, których wydania odmówiła, które cofnęła, zawiesiła lub poddała innym ograniczeniom oraz, na żądanie, o takich certyfikatach lub wszelkich dodatkach do nich, które wydała.

Każda jednostka notyfikowana informuje państwa członkowskie o certyfikatach badania typu UE, które wydała, lub o wszelkich dodatkach do nich, w przypadkach gdy normy zharmonizowane, do których odniesienia zostały opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, nie zostały zastosowane wcale lub nie zastosowano ich w całości. Państwa członkowskie, Komisja i inne jednostki notyfikowane mogą, na żądanie, otrzymać kopie certyfikatów badania typu UE lub dodatków do nich. Na żądanie państwa członkowskie i Komisja mogą otrzymać kopię dokumentacji technicznej oraz wyniki badań przeprowadzonych przez jednostkę notyfikowaną. Jednostka notyfikowana przechowuje kopię certyfikatu badania typu UE, załączników i dodatków do niego, a także dokumentów technicznych, w tym dokumentacji przedstawionej przez producenta, przez 10 lat od daty przeprowadzenia oceny urządzenia radiowego lub do wygaśnięcia ważności tego certyfikatu.

9. Producent przechowuje kopię certyfikatu badania typu UE oraz załączników i dodatków do niego wraz z dokumentacją techniczną do dyspozycji organów krajowych przez 10 lat po wprowadzeniu urządzenia radiowego do obrotu.
10. Upoważniony przedstawiciel producenta może złożyć wniosek, o którym mowa w pkt 3, oraz wypełniać zobowiązania określone w pkt 7 i 9, o ile zostały one określone w pełnomocnictwie.

Moduł C

Zgodność z typem w oparciu o wewnętrzną kontrolę produkcji

1. Zgodność z typem w oparciu o wewnętrzną kontrolę produkcji to ta część procedury oceny zgodności, według której producent wywiązuje się z zobowiązań przedstawionych w pkt 2 i 3 oraz zapewnia i deklaruje zgodność danych urządzeń radiowych z typem opisanym w certyfikacie badania typu UE i spełnienie przez nie mających do nich zastosowanie wymagań niniejszej dyrektywy.

2. Wytwarzanie

Producent wprowadza wszelkie niezbędne środki, aby proces wytwarzania i jego monitorowanie zapewniały zgodność wytworzonych urządzeń radiowych z zatwierdzonym typem opisanym w certyfikacie badania typu UE oraz z mającymi do niego zastosowanie wymaganiami niniejszej dyrektywy.

3. Oznakowanie CE i deklaracja zgodności UE

- 3.1. Producent umieszcza oznakowanie CE zgodnie z art. 19 i 20 na każdym urządzeniu radiowym zgodnym z typem opisanym w certyfikacie badania typu UE oraz spełniającym mające zastosowanie wymagania niniejszej dyrektywy.
- 3.2. Producent sporządza pisemną deklarację zgodności UE dla każdego typu urządzenia radiowego i przechowuje ją do dyspozycji władz krajowych przez okres 10 lat od wprowadzenia urządzenia radiowego do obrotu. W deklaracji zgodności UE identyfikuje się typ urządzenia radiowego, dla którego została sporządzona.

Kopię deklaracji zgodności UE udostępnia się na żądanie właściwym organom.

4. Upoważniony przedstawiciel

Zobowiązania producenta określone w pkt 3 mogą być w jego imieniu i na jego odpowiedzialność wypełniane przez jego upoważnionego przedstawiciela, o ile zostały one określone w pełnomocnictwie.

ZAŁĄCZNIK IV

MODUŁ OCENY ZGODNOŚCI H

ZGODNOŚĆ OPARTA NA PEŁNYM ZAPEWNIENIU JAKOŚCI

1. Zgodność oparta na pełnym zapewnieniu jakości to procedura oceny zgodności, według której producent wywiązuje się z zobowiązań określonych w pkt 2 i 5 oraz zapewnia i deklaruje, na swoją wyłączną odpowiedzialność, spełnienie przez dane urządzenie radiowe mających do niego zastosowanie wymagań niniejszej dyrektywy.

2. **Wytwarzanie**

Producent posiada zatwierdzony system jakości w odniesieniu do projektowania, wytwarzania i kontroli gotowych urządzeń radiowych oraz badania danych urządzeń radiowych zgodnie z pkt 3, a także podlega nadzorowi zgodnie z pkt 4.

3. **System jakości**

- 3.1. Producent składa w wybranej przez siebie jednostce notyfikowanej wniosek o ocenę jego systemu jakości w odniesieniu do danego urządzenia radiowego.

Wniosek zawiera:

- a) nazwę i adres producenta oraz, w przypadku wniosku składanego przez upoważnionego przedstawiciela, dodatkowo jego nazwę i adres;
 - b) dokumentację techniczną dla każdego urządzenia radiowego, które ma być wytwarzane. Dokumentacja techniczna zawiera, w stosownych przypadkach, elementy określone w załączniku V;
 - c) dokumentację dotyczącą systemu jakości; oraz
 - d) pisemną deklarację, że ten sam wniosek nie został złożony w żadnej innej jednostce notyfikowanej.
 - 3.2. System jakości zapewnia zgodność urządzenia radiowego z mającymi do niego zastosowanie wymaganiami niniejszej dyrektywy.

Wszystkie elementy, wymagania i środki przyjęte przez producenta są systematycznie i w uporządkowany sposób dokumentowane w formie pisemnych zaleceń, procedur i instrukcji. Dokumentacja systemu jakości umożliwia spójną interpretację programów, planów, ksiąg i zapisów dotyczących jakości.

Dokumentacja ta w szczególności zawiera stosowny opis:

- a) celów dotyczących jakości i struktury organizacyjnej, obowiązków oraz uprawnień kierownictwa w zakresie jakości projektu i produktu;
 - b) specyfikacji technicznych projektu, w tym norm, które mają być stosowane, oraz, w przypadku gdy nie zostaną w pełni zastosowane normy zharmonizowane, środków, które zostaną użyte w celu zapewnienia spełnienia zasadniczych wymagań dyrektywy mających zastosowanie do urządzenia radiowego;
 - c) kontroli projektu oraz technik jego weryfikacji, procesów i systematycznych działań, jakie będą podejmowane podczas projektowania urządzeń radiowych należących do danego typu urządzeń radiowych;
 - d) odpowiednich technik produkcyjnych, kontroli jakości i zapewnienia jakości, procesów i systematycznych działań, jakie będą podejmowane;
 - e) badań i testów, które będą wykonywane przed, podczas i po zakończeniu wytwarzania, oraz ich częstotliwości, z jaką będą przeprowadzane;
 - f) zapisów dotyczących jakości, takich jak sprawozdania z kontroli i dane z badań, dane dotyczące wzorcowania, sprawozdania dotyczące kwalifikacji personelu itd.;
 - g) środków monitorowania osiągania wymaganej jakości projektu i produktu oraz skutecznego funkcjonowania systemu jakości.

- 3.3. Jednostka notyfikowana ocenia system jakości w celu ustalenia, czy spełnia on wymagania, o których mowa w pkt 3.2.

Zakłada ona zgodność z tymi wymaganiami w odniesieniu do elementów systemu jakości zgodnych z odpowiednimi specyfikacjami odnośnej normy zharmonizowanej.

Oprócz doświadczenia w zakresie systemów zarządzania jakością zespół audytowy ma co najmniej jednego członka dysponującego doświadczeniem z zakresu oceny w dziedzinie danego urządzenia radiowego i danej technologii, a także znajomością mających zastosowanie wymagań niniejszej dyrektywy. Audyt obejmuje wizytę oceniającą w zakładzie producenta. Zespół audytowy dokonuje przeglądu dokumentacji technicznej, o której mowa w pkt 3.1 lit. b), w celu weryfikacji zdolności producenta do identyfikowania mających zastosowanie wymagań niniejszej dyrektywy oraz do przeprowadzenia koniecznych badań zapewniających zgodność urządzenia radiowego z tymi wymaganiami.

O decyzji powiadamia się producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela.

Powiadomienie takie zawiera wnioski z audytu oraz uzasadnioną decyzję dotyczącą dokonanej oceny.

- 3.4. Producent podejmuje się wypełnienia zobowiązań wynikających z zatwierdzonego systemu jakości oraz utrzymania go w taki sposób, aby pozostawał odpowiedni oraz skuteczny.
- 3.5. Producent na bieżąco informuje jednostkę notyfikowaną, która zatwierdziła system jakości, o wszelkich zamierzonych modyfikacjach systemu jakości.

Jednostka notyfikowana ocenia proponowane zmiany oraz decyduje, czy zmodyfikowany system jakości nadal będzie spełniał wymagania, o których mowa w pkt 3.2, lub czy konieczna jest ponowna jego ocena.

Powiadamia ona producenta o swojej decyzji. Powiadomienie takie zawiera wnioski z badania oraz uzasadnioną decyzję dotyczącą oceny.

4. Nadzór na odpowiedzialność jednostki notyfikowanej

- 4.1. Celem nadzoru jest sprawdzenie, czy producent należycie wypełnia zobowiązania wynikające z zatwierdzonego systemu jakości.
- 4.2. Do celów oceny producent umożliwia jednostce notyfikowanej dostęp do miejsc projektowania, wytwarzania, kontroli, badania i magazynowania oraz zapewnia jej wszelkie niezbędne informacje, a zwłaszcza:
- a) dokumentację systemu jakości;
 - b) zapisy dotyczące jakości przewidziane w projektowej części systemu jakości, takie jak wyniki analiz, obliczeń, badań itd.;
 - c) zapisy dotyczące jakości przewidziane w produkcyjnej części systemu jakości, takie jak sprawozdania z kontroli i dane z badań, dane dotyczące wzorcowania, sprawozdania dotyczące kwalifikacji personelu itd.
- 4.3. Jednostka notyfikowana przeprowadza okresowe audyty, mające na celu sprawdzenie, czy producent utrzymuje i stosuje system jakości, oraz przekazuje producentowi sprawozdanie z audytu.
- 4.4. Jednostka notyfikowana może ponadto składać producentowi wizyty bez zapowiedzi. Podczas takich wizyt jednostka notyfikowana może, w razie konieczności, przeprowadzić badania urządzeń radiowych lub zlecić przeprowadzenie takich badań w celu weryfikacji prawidłowości funkcjonowania systemu jakości. Jednostka notyfikowana przekazuje producentowi sprawozdanie z wizyty oraz, w przypadku przeprowadzenia badań, sprawozdanie z badań.

5. Oznakowanie CE i deklaracja zgodności UE

- 5.1. Producent umieszcza oznakowanie CE zgodnie z art. 19 i 20 oraz, na odpowiedzialność jednostki notyfikowanej, o której mowa w pkt 3.1, jej numer identyfikacyjny na każdym urządzeniu radiowym spełniającym odpowiednie wymagania określone w art. 3.

- 5.2. Producent sporządza pisemną deklarację zgodności UE dla każdego urządzenia radiowego i przechowuje ją do dyspozycji organów krajowych przez okres 10 lat po wprowadzeniu urządzenia radiowego do obrotu. W deklaracji zgodności UE identyfikuje się typ urządzenia radiowego, dla którego została sporządzona.

Kopię deklaracji zgodności UE udostępnia się na żądanie właściwym organom.

6. Producent przechowuje do dyspozycji organów krajowych, przez okres 10 lat od wprowadzenia urządzenia radiowego do obrotu, następujące dokumenty:
- a) dokumentację techniczną, o której mowa w pkt 3.1;
 - b) dokumentację dotyczącą systemu jakości, o której mowa w pkt 3.1;
 - c) zatwierdzoną zmianę, o której mowa w pkt 3.5;
 - d) decyzje i sprawozdania jednostki notyfikowanej, o których mowa w pkt 3.5, 4.3 i 4.4.

7. Każda jednostka notyfikowana informuje odnośny organ notyfikujący o wydanych lub cofniętych zatwierdzeniach systemów jakości oraz, okresowo lub na żądanie, udostępnia odnośnemu organowi notyfikującemu wykaz zatwierdzeń systemów jakości, których wydania odmówiono, które zawieszono lub poddano innym ograniczeniom.

Każda jednostka notyfikowana informuje pozostałe jednostki notyfikowane o zatwierdzeniach systemów jakości, których wydania odmówiła, które zawiesiła lub cofnęła, oraz, na żądanie, o zatwierdzeniach systemów jakości, które wydała.

8. **Upoważniony przedstawiciel**

Zobowiązania producenta określone w pkt 3.1, 3.5, 5 i 6 mogą być w jego imieniu i na jego odpowiedzialność wypełniane przez jego upoważnionego przedstawiciela, o ile zostały one określone w pełnomocnictwie.

ZAŁĄCZNIK V

TREŚĆ DOKUMENTACJI TECHNICZNEJ

Dokumentacja techniczna zawiera w stosownych przypadkach co najmniej następujące elementy:

- a) ogólny opis urządzenia radiowego, obejmujący:
 - (i) zdjęcia lub ilustracje przedstawiające cechy zewnętrzne, oznakowanie i układ wewnętrzny;
 - (ii) wersje oprogramowania lub oprogramowania firmowego mające wpływ na zgodność z zasadniczymi wymaganiami;
 - (iii) informacje dla użytkownika i instrukcje instalacji;
 - b) projekt koncepcyjny i rysunki dotyczące produkcji oraz schematy elementów, podzespołów, obwodów i innych stosownych podobnych części;
 - c) opisy i wyjaśnienia, niezbędne do zrozumienia tych rysunków i schematów oraz działania urządzenia radiowego,
 - d) wykaz norm zharmonizowanych, stosowanych w całości lub częściowo, do których odniesienia opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, oraz, jeżeli takie normy zharmonizowane nie zostały zastosowane, opisy rozwiązań przyjętych w celu spełnienia zasadniczych wymagań określonych w art. 3, w tym wykaz innych zastosowanych odpowiednich specyfikacji technicznych. W przypadku częściowego zastosowania norm zharmonizowanych w dokumentacji technicznej określa się, które części zostały zastosowane;
 - e) kopię deklaracji zgodności UE;
 - f) jeżeli zastosowano moduł oceny zgodności określony w załączniku III, kopię certyfikatu badania typu UE i jego załączników, dostarczonych przez daną jednostkę notyfikowaną;
 - g) wyniki wykonanych obliczeń projektowych, przeprowadzonych badań i innych stosownych podobnych działań;
 - h) sprawozdania z testów;
 - i) wyjaśnienie zgodności z wymogiem art. 10 ust. 2 oraz ewentualnego umieszczenia na opakowaniu informacji zgodnie z art. 10 ust. 10.
-

ZAŁĄCZNIK VI

DEKLARACJA ZGODNOŚCI UE (NR XXX) ⁽¹⁾

1. Urządzenie radiowe (numer produktu, typu, partii lub serii):
2. Nazwa i adres producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela:
3. Niniejszą deklarację zgodności wydaje się na wyłączną odpowiedzialność producenta.
4. Przedmiot deklaracji (identyfikator urządzenia radiowego umożliwiający jego identyfikowalność; może zawierać obraz barwny wystarczająco wyraźny, kiedy konieczne jest zidentyfikowanie urządzenia radiowego):
5. Wymieniony powyżej przedmiot niniejszej deklaracji jest zgodny z odnośnymi wymaganiami unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego:
dyrektywą 2014/53/UE,
innym unijnym prawodawstwem harmonizacyjnym, w stosownych przypadkach.
6. Odwołania do odnośnych norm zharmonizowanych, które zastosowano, lub do innych specyfikacji technicznych, w stosunku do których deklarowana jest zgodność. Odwołania muszą być podane wraz z ich numerami identyfikacyjnymi i wersjami oraz w stosownych przypadkach z datą wydania:
7. W stosownych przypadkach, jednostka notyfikowana ... (nazwa, numer) ... przeprowadziła ... (opis interwencji) ... i wydała certyfikat badania typu UE: ...
8. W stosownych przypadkach, opis elementów dodatkowych lub komponentów, w tym oprogramowania, które umożliwiają działanie urządzenia radiowego zgodnie z przeznaczeniem i które są objęte deklaracją zgodności UE:
9. Informacje dodatkowe:
Podpisano w imieniu: ...
(miejsce i data wydania):
(imię i nazwisko, stanowisko) (podpis):

⁽¹⁾ Producent może, ale nie musi nadawać numeru deklaracji zgodności UE.

ZAŁĄCZNIK VII

UPROSZCZONA DEKLARACJA ZGODNOŚCI UE

Uproszczoną deklarację zgodności UE, o której mowa w art. 10 ust. 9, należy podać w następujący sposób:

[nazwa producenta] niniejszym oświadcza, że typ urządzenia radiowego [określenie typu urządzenia radiowego] jest zgodny z dyrektywą 2014/53/UE.

Pełny tekst deklaracji zgodności UE jest dostępny pod następującym adresem internetowym:

ZAŁĄCZNIK VIII

TABELA KORELACJI

Dyrektywa 1999/5/WE	Niniejsza dyrektywa
Artykuł 1	Artykuł 1
Artykuł 2	Artykuł 2
Artykuł 3 ust. 1 i 2	Artykuł 3 ust. 1 i 2
Artykuł 3 ust. 3 i art. 15a	Artykuł 3 ust. 3, z wyjątkiem art. 3 ust. 3 lit. i) i art. 44
Artykuł 4 ust. 1 i art. 13–15	Artykuły 8 i 45
Artykuł 4 ust. 2	—
Artykuł 5 ust. 1	Artykuł 16
Artykuł 5 ust. 2 i 3	—
Artykuł 6 ust. 1	Artykuł 6
Artykuł 6 ust. 2	—
Artykuł 6 ust. 3	Artykuł 10 ust. 8, 9 i 10
Artykuł 6 ust. 4	—
Artykuł 7 ust. 1 i 2	Artykuł 7
Artykuł 7 ust. 3, 4 i 5	—
Artykuł 8 ust. 1 i 2	Artykuł 9
Artykuł 8 ust. 3	—
Artykuł 9	Artykuły 39–43
Artykuł 10	Artykuł 17
Artykuł 11	Artykuły 22–38
Artykuł 12	Artykuły 19 i 20 oraz art. 10 ust. 6 i 7
Artykuł 16	—
Artykuł 17	Artykuł 47
Artykuł 18	Artykuł 48
Artykuł 19	Artykuł 49
Artykuł 20	Artykuł 50
Artykuł 21	Artykuł 51
Artykuł 22	Artykuł 52
Załącznik I	Załącznik I
Załącznik II	Załącznik II
Załącznik III	—
Załącznik IV	Załącznik III
Załącznik V	Załącznik IV
Załącznik VI	Artykuł 26
Załącznik VII pkt 1–4	Artykuły 19 i 20
Załącznik VII pkt 5	Artykuł 10 ust. 10

OŚWIADCZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Parlament Europejski stoi na stanowisku, że jedynie wówczas, gdy akty wykonawcze w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011 są przedmiotem dyskusji na posiedzeniach komisji oraz o ile ma to miejsce, komisje te można uważać za „komisje komitologiczne” w rozumieniu załącznika I do porozumienia ramowego regulującego stosunki między Parlamentem Europejskim a Komisją Europejską. Posiedzenia komisji wchodzą zatem w zakres punktu 15 porozumienia ramowego, kiedy przedmiotem dyskusji są inne kwestie oraz o ile ma to miejsce.

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL